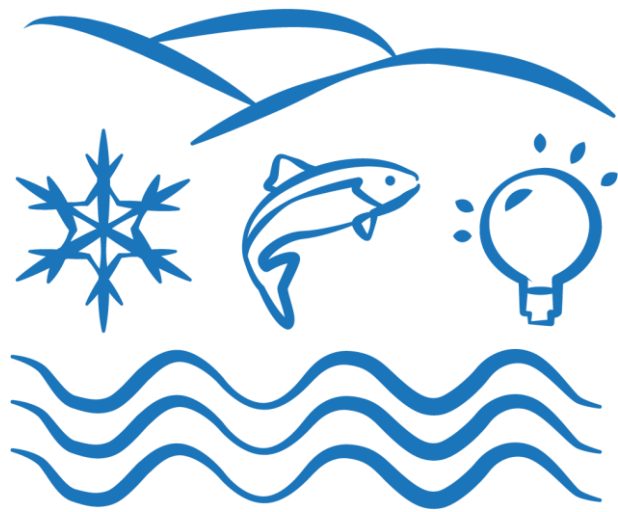

MUONIO

Tilinpäätös 2020

Sisällys

1	Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa.....	3
1.1	Kunnanjohtajan katsaus.....	3
1.2	Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	6
1.3	Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	9
1.4	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	10
1.5	Kunnan henkilöstö	11
2	Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	13
3	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus (vain ulkoiset tulot ja menot)	19
3.1	Tilikauden tuloksen muodostuminen	19
3.2	Toiminnan rahoitus	20
4	Rahoitusasema ja sen muutokset.....	21
4.1	Tase ja sen tunnusluvut	21
5	Kokonaistulot ja –menot	23
6	Kuntakonsernin toiminta ja talous.....	24
6.1	Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	24
6.2	Konsernin toiminnan ohjaus.....	24
6.3	Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat.....	24
6.4	Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	27
6.5	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	27
6.6	Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	28
7	Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	31
7.1	Tilikauden tuloksen käsittely	31
7.2	Talouden tasapainottamis- ja alijäämän kattamistoimenpiteet.....	31
8	Toteutusvertailu, talousarvion toteutuminen.....	32
8.1	Käyttötalouden toteutuminen	32
8.1.1	Vaalit	32
8.1.2	Tilintarkastus	32
8.1.3	Kunnanhallitus	33
8.1.4	Maaseututoimi	37
8.1.5	Elinkeinolautakunta.....	38
8.1.6	Sosiaalilautakunta.....	40
8.1.7	Sivistyslautakunta	48
8.1.8	Tekninen lautakunta	61

8.2	Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	65
8.3	Investointien toteutuminen	69
8.4	Rahoitusosan toteutuminen	73
8.5	Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	75
9	Tilinpäätöslaskelmat.....	80
9.1	Tuloslaskelma.....	80
9.2	Rahoituslaskelma	81
9.3	Tase	82
9.4	Konsernilaskelmat	84
10	Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	87
10.1	Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot	87
10.2	Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet	87
10.3	Tuloslaskelman liitetiedot	88
10.4	Tasetta koskevat liitetiedot.....	90
10.5	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	94
10.6	Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot.....	95
11	Eriytetyt tilinpäätökset, muu taseyksikkö	96
11.1	Vesihuoltolaitoksen tilinpäätös	96
12	Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista	104
13	Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkinnät.....	105

1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Vuosi 2020 tulee jäämään niin maailman, Suomen, Lapin kuin Muonion historiaan koronapandemiasta johtuen. Vuosi oli hyvin poikkeuksellinen, ja laittoi kunnan palveluiden, toimintojen järjestämisen ja yhteistyön tulikoetukselle. Valmius ja varautuminen olivat maaliskuusta 2020 alkaen, kun Suomeen julistettiin poikkeusolot ja otettiin valmiuslait käyttöön, joka päiväistä ja joka viikkoista. Vuosi oli hyvin erikoinen ja tapahtumarikas myös kunnallisen rahoituksen sekä tähän liittyvien tunnusmerkkien suhteen.

Alkukeväänä 2020 tuntematon virus pelotti ja taisteltiin kirjaimellisesti ikään kuin kuolemaa vastaan: kukaan ei tiennyt, kuinka helposti virus tarttuisi, kuinka vakavaksi se kehittyisi ja mihin se iskisi kunnassamme ensimmäisenä. Näimme karuja uutisia maailmalta ja saimme erilaisia skenaariolaskelmia siitä, mihin meidän olisi pahimmillaan varauduttava. Aluksi tietoa viruksesta, pandemian laajuudesta, sen lopullisesta luonteesta tai pituudesta ei juurikaan ollut tai sitä tuli vaihteittain, ja muun muassa suojavarustevaurautumisen suhteen Suomi ei ollut varautunut tarpeeksi. Nämä lähtökohdat loivat painetta kuntiinkin. Olimme kaikki uuden, tuntemattoman edessä ja osittain sumuisen tilanekuvan armoilla. Ensisijaisena toimenpiteenä keväällä oli laittaa hallituksen ja aluehallintovirastojen päätöksiä toimeen, panostaa yhteistyön ja viestintään, turvata riskiryhmäläiset ja hauraammassa asemassa olevat kuntalaiset sekä varmistaa poikkeusolojen palveluiden toimivuus ja saavutettavuus. Nämä tarkoittivat muun muassa sitä, että otimme laajoja harppauksia digitaalisissa ja sähköisissä valmiuksissamme ja organisoimme, näitä osittain hyödyntäen, palveluitamme uusiksi. Oli oltava uudella tavalla luova ja viestinnällistä aktiivisuutta oli korotettava moninkertaiseksi. Etätyöstä tuli uusi normi.

Järjestelimme toimintaamme päivittäin poikkeusolojen johtoryhmän, laajennetun johtoryhmän, eri sidosryhmien ja LSHP:n Muonion- Enontekiön perusterveydenhuoltoyksikön ja kunnallisten valmius- ja varausryhmän kanssa. Tiivistimme verkostoyhteistyötämme Lapin kunnanjohtajien, eri osasto- ja toimialavastaavien, aluehallintoviraston, ELY-keskuksen, sairaanhoitopiirien infektioyksikön, Lapin yrittäjien ja Lapin liiton kesken. Vuoden 2020 aikana elinvoimatiimimme tiivistyi ja pystyi reagoimaan nopeasti elinkeinokentän haasteisiin, kuntamme pystyi muun muassa jakamaan pienyrittäjien tukea kiittävästi ja räätälöimään palveluita elinkeinokenttää palvelevaksi. Esimerkiksi Tunturi-Lapin kehityksen kautta toteutimme ESR- hankkeen, koronaexitin, jossa pyrimme jakamaan yritys kentälle tietoa ja toimimaan vertais- ja sparraustukena ennennäkemättömässä tilanteessa.

Uskallan väittää, että tilanne tuntui hyvin epätodelliselta kaikissa meissä – niin kunnissa, kuntalaisissa, yrittäjissä kuin matkailijoissakin, ja varautuminen oli siten juuri pandemiariskin hallintaan hieman tuntemattomampaa. Olimmehan kunnassakin harjoitelleet aikaisemmin ja useimmiten lähinnä konkreettisten riskien, kuten tulipalojen, evakointi- ja tulvatilanteiden tai lämmönjakeluongelmien varalta. Tänäpäin voidaan arvioida osana riskienhallintaa, että hallinnollisesti emme olleet Muoniossa varautuneet häiriö- ja poikkeustiloihin tarpeeksi kattavasti. Hallintosääntömme paljasti monia kankeuksia ja ongelmakohtia, joita olemme joutuneet lähes joka valtuuston kokouksessa kevästä 2020 lähtien tarkistamaan.

Hallintokuntakohtaisissa toiminnallisissa kuvauksissa on esitetty konkreettisia ja keskeisiä koronatoimia, joita kunnassa toteutettiin vuonna 2020. Haasteista huolimatta, olemme nähdäkseni koronavuoden aikana kiittävästi oppineet ja kehittyneet, olemme joutuneet kuntana kasvamaan monta askelta eteenpäin. Tästä olen ollut iloinen. Kaikesta vakavuudestaan huolimatta koronapandemiavuosi 2020 olikin hyvin opettavainen;

suhteellisen uusi johtoryhmämme tiivisti yhteistyötä ja opimme toistemme palveluistamekin ja näiden riippuvuussuhteista merkittävästi. Ymmärsimme, kuinka laajoja vaikutuksia esimerkiksi etäopetukseen siirtymisellä on, millaisia haasteita tämä tuo tai mitä käytännössä em. järjestäminen vaatii kouluruokailusta alkaen. Vuodesta 2020 opimme, että vahvuutemme on myös pienuutemme ja ketteryystemme, sekä hyvä, rakentava yhteistyömme. Pystyimme reagoimaan nopeisiin muutostarpeisiin hyvinkin nopeasti, kun tarve tätä vaatii. Kaiken kaikkiaan olenkin tyytyväinen siitä, kuinka onnistuimme pandemian hoidossa operationaalisesti, vaikka ongelmilta emme mekään kaikin puolin välttyneet. Viestintämme oli nopeaa ja saavutti kuntalaiset ja vierailijat hyvin. Poikkeusvuoden jälkeen olemme myös oppineet toiminnoista sekä käytännön sovelluksista enemmän; suosituksista, ohjeistuksista, linjauksista ja päätöksistä. Syksy 2020 menikin koronapandemiavarautumisen suhteen enemmän kunnallisten ratkaisujen hakemisessa suhteessa valtakunnan tilanteeseen, aktiivisen viestinnän ylläpitämisessä, matkailun edunvalvonnassa sekä mm. hiihtokuplien suunnitteluun osallistumisessa.

Vaikka koronapandemiavuosi haastoi niin henkilöstö- kuin aikaresursseja, olemme vähintäänkin hyvin pystyneet viemään eteenpäin kunnan isoja, strategia hankkeita. Näitä esittelemme lisää hallintokuntakohtaisissa toiminnallisissa kuvauksissa, mutta alla muutama keskeinen kokonaisuus, jota pystyimme edistämään.

Aloitimme keväällä 2020 HYPPY-työhyvinvointihankkeen ja veimme kuntaorganisaatio- ja hallintosäätöuudistusprosessejamme eteenpäin, vaikkakin aikatauluja piti tarkistaa uudestaan. Pystyimme myös loppuvuonna 2020 panostamaan enemmän em. uudistuksien suunnittelemiseen. Hallinnollisesti ja uuden kuntatyön ajan hengen mukaisesti, ajoimme kuntaa sisälle CaseM-sähköiseen asiakirjajärjestelmään, ja ensimmäiset kokoukset pystyimme tällä pitämään jo loppuvuonna 2020. Kuluneen vuoden aikana teimme myös päätöksen sisäisen viestintäkanavan, Intran, palvelun käyttöönottamisesta. Saimme loppuvuonna hallituksen käsittelyyn konserniohjeen ja hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman. Panostimme kuntamarkkinointiin ”Onnellinen Muonio”-kampanjalla, jonka saavutettavuusaste oli erinomainen – Muonio kiinnostaa!

Hyvinvointikeskuksemme otettiin käyttöön tammikuusta 2020, ja otimme tämän myötä harppauksia kohti tiiviimpää sosiaalihalinnon ja perusterveydenhuollon yhteistyötä mm. ikäihmisten palvelukehittämisen osalta. Niin ikään otimme osaa hyvinvointilähete-toimintaan yhteistyössä LSHP:n kanssa. Ikäihmisten palveluasumisyksikköhanke eteni suunnitellussa aikataulussa, ja käynnistimme loppuvuonna 2020 ikäihmisten palveluiden yt-neuvottelut. Hyväksyimme syksyllä Muonion matkailuohjelman. Myös asumisen pullonkulaan saimme helpotusta, kun yksityisen sektorin puolelta valmistui uusi rivitalo Pirkantielle; tämä oli myös tärkeä ratkaisu osoittamaan, että Muoniossa on niin veto- kuin pitovoimaa.

Elinvoiman edistämisen osalta kunnanvaltuusto hyväksyi lainatakauksen Vesiosuus-kunta Aarialle, jossa rakennetaan ELY-rahoituksella kestävämpää vesi- ja viemäri-infraa kasvavalle matkailukeskusalueelle. Kunnan omalla hanke- ja elinkeinorintamalla tapahtui myös iloisia kehittämisaskeleita, kun aloimme pilotoimaan mm. kutsutaksimenetelmää sekä valmistelimme merkittävän Maailman puhtain ilma- kumppanuushankehakemuksen. Samoin onnistuimme saamaan ESR-rahoitusta Oikealla kehittämisreitillä – hankkeeseen, jonka seurauksena kunnalle on nyt kuvattu kesä- ja talvireitit sekä tehty mm. ehdotukset näiden kehittämiseen sekä tulevaisuuden toiminnan organisointimallin luomiseen. Samoin saimme liikuntatoimen puolella merkittävän rahoituksen tiettyjen reittipohjiamme infran parantamiseen; Onnellisia Luonnossa- hankkeella olemme pystyneet kehittämään Oloksen alueen palvelurakenteita ja viitoituksia. Nuorisotoimessa on viety eteenpäin digitaalista nuorisotyötä, ja Muonio on päässyt mukaan harrastamisen Suomen mallin kehittämiseen.

Taloudellisia tunnuslukuja tarkisteltaessa voi huomioida, että vuosi on ollut hyvin poikkeuksellinen ja vaiherikas mm. saaduista valtion koronatuista sekä palveluiden järjestelyiden muutoksista johtuen. Lähdimme talousarviovuoteen 2020 noin 50 000 euroa ylijäämäisellä tulosodotuksella, ja tilinpäätös osoittaa, että tilikauden tuloksemme oli 1,464 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Poistojen jälkeen em. summa on 1,492 miljoonaa euroa. Vuoden 2020 tilinpäätöksemme vuosikattemme on yli 800 % parempi vuoteen 2019 verrattuna. Toimintatuottomme toteutuivat yli 107 prosenttisesti suhteessa arvioituun, toimintamenot alittivat budjetoidun 2,7 prosentilla. Vuosikattemme kohisi huomasti vuoteen 2019 suhteutettuna: kun vuonna 2019 tämä oli 121 euroa/ asukas, vuoden 2020 tilinpäätöksessä vastaava luku on 1090 euroa/ asukas. Verotuloja kertyi jopa 12,3 prosenttia arvioitua enemmän, samoin valtionosuuksia kertyi yli 11 prosenttia arvioitua enemmän. Vuosikate suhteessa poistoihin (%) on tilinpäätösvuonna 238 %. Lainanhoidoitoikykymme parani merkittävästi, ja on tilinpäätöksessä 2020 tämä on hyvällä tasolla. Kassamme riittävyys on hieman vahvistunut. Vuoden 2020 tilinpäätöksen jälkeen taseeseemme on kertynyt ylijäämää 569 894 euroa.

Tuoreen tilinpäätöksen positiivisista taloudellisista tunnusluvuista huolimatta emme voi tuudittautua taloudellisen varmuuden ajatukseen, vaan meidän edelleen pitää olla hyvinkin valppaana kestävä talouden rakentamisessa. Kuten viime vuosien taloudellisesta kehityksestä voimme havaita, Muonion talouskehitys ei ole tarpeeksi kestävällä pohjalla. Meillä on rakenteellisia haasteita. Myös meidän on lähitulevaisuudessa tarkastettava toimintojamme sekä palveluitamme ja pohdittava entistä resurssitehokkaampia ratkaisuja. Tämän vuoksi vuonna 2021 päätettävä organisaatiouudistus on tärkeä askel kohti kestävämmän kunnan rakentamista.

Miltä vuoden 2020 jälkeen näyttää sitten muoniolainen elinvoiman edistäminen ja hyvinvoinnin, onnellisen arjen edistämisen osalta? Muoniolainen elämäntapa vetoaa, ja uskon, että jatkossa yhä useampaa kiinnostaa eläminen maailman puhtaimman ilman ja onnellisimman kansan keskellä. Koronapandemia jättää kuitenkin myös meille isot arvet, emme tältä välty. Keskeinen kivijalkaelinkeinomme, matkailu- ja palveluala, on kokenut ennennäkemättömiä haasteita ja vaikeuksia. Ajat ovat hyvin sumuiset, ja summussa on eletty nyt jo vuoden verran. Miltä näyttää tulevaisuus ja yrityskenttämme vahvuus koronapandemian jälkeen, kun päästään niin sanotusti loivemmille vesille? Arvioiden mukaan esimerkiksi matkailumme vuoden 2019 tason kasvu-ura saavutettaisiin samanlaisena vasta talvina 2023-2024; kaikki riippuvat rokotetilanteesta, valtiohallinnon päätöksistä ja linjauksista sekä ostovoiman elpymisestä ja kuluttajien palautuvasta luottamuksesta. Meidän on tiivistettävä yhteistyötä elinkeinojemme eteen ja oltava entistä dynaamisempia mm. alueellisessa edunvalvontatyössä. On pohdittava skenaarioita ja valmisteltava Muonion tulevaisuustyötä – ennen kaikkea on päätettävä, miten huomioimme kaiken kokemamme, näkemämme ja havaitsemamme myös korkeimmalla tasolla, päätöksentekoa ja toimintaa ohjaavassa kuntastrategiassa.

Kiitän haastavasta vuodesta 2020 niin henkilökuntaamme, päättäjiämme kuin keskeisiä sidosryhmiämme. Kiitän vastuullisia yrittäjiämme yhteistyöstä ja tehdystä työstä Muonion ja muoniolaisten eteen. Kiitos, että olemme yhdessä tukeneet toisiamme ja pyrkiineet aina parhaaseen. Kiitos, että olemme pyrkiineet rakentavassa ilmapiirissä ylittämään olemassa olevat esteet ja hakemaan Muoniolle sopivimpia ratkaisuja. On korostettava erikseen, että kiihkeään kansainväliseen matkailuseen ja alueemme kolminelinkertaisen väkimäärän suhteutettuna, Muonio vältti keväällä ja kesällä 2020 koronaviruksen kokonaan. Kuntalaiset, vierailijat, henkilökuntamme sekä luottamusmiehet ovat joustaneet, ymmärtäneet, toimineet- ja ennen kaikkea toimineet vastuullisesti – iso ja lämmin kiitos tästä toiminnasta!

Kunnanjohtaja Laura Enbuska-Mäki

1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Luottamustoimet

Kunnanvaltuusto

pj	Hannaleena Huhtamäki
I vpj	Kosti Hietala
II vpj	Sakari Silén
	Mika Brännare
	Manu Friman
	Mikael Heikkilä
	Petteri Hirsikangas
	Aki Jauhojärvi
	Anne-Mari Keimiöniemi
	Jukka Korhonen
	Anneli Kuortti
	Matti Myllykangas
	Heikki Pöyskö
	Markku Rauhala
	Pentti Reponiemi
	Maria Roimaa
	Petri Sinikumpu

Kunnanhallitus

pj	Anne-Mari Keimiöniemi	vj	Markku Rauhala
I vpj	Petteri Hirsikangas		Juha Niemelä
II vpj	Manu Friman		Hekla Muotka
jäsen	Minna Back-Tolonen		Mikael Heikkilä
	Jukka Korhonen		Ulla-Maija Kangosjärvi
	Anneli Kuortti		Kari Malila
	Heikki Pöyskö		Pirkko M. Rauhala

Tarkastuslautakunta

pj	Pentti Reponiemi	Tuija Muotka
vpj	Mika Brännare	Pekka Veisto
jäsen	Raija Lehtimäki	Kari Oja
	Kreetta-Kaisa Mäkelin	Elina Niemelä-Muotka
	Ulla Kangosjärvi	Joel Vikström
	Teuvo Tolvanen	Johanna Lapinoja

Keskusvaalilautakunta

pj	Teuvo Tolvanen
vpj	Raija Lehtimäki
jäsen	Ona Rauhala
	Tellervo Reponiemi
	Pekka Veisto
vj	Joel Vikström
	Ulla-Maija Kangosjärvi
	Pekka Seppänen
	Helena Soutukorva
	Pauli Kuru

Elinkeinlautakunta

	pj vpj jäsen	Jukka Korhonen Mikael Heikkilä Manu Friman Heikki Pöyskö Pirkko M. Rauhala Ritva Saarensalmi Sanna Pietikäinen	Satu Mäkinen Pekka Veisto Hekla Muotka Kati Sirkka Timo Keimiöniemi Sakari Silén Pirjo Brännare
Sivistyslautakunta	pj vpj jäsen	Petri Sinikumpu Mikael Heikkilä Aki Jauhojärvi Emma Lehtonen Markku Rauhala Ritva-Liisa Ahoniemi Jenni Pekonen	Raimo Alaoja Tommi Taimi Hekla Muotka Maria Roimaa Elina Korhonen Kari Malila Matti Myllykangas
Sosiaalilautakunta	pj vpj jäsen	Sakari Silén Petteri Hirsikangas Elina Korhonen Elina Niemelä-Muotka Markku Rauhala Maria Roimaa Teuvo Tolvanen	Aapo Holck Teemu Taulavuori Tapio Pieskä Ona Rauhala Airi Sinikumpu Emma Lehtonen Johanna Lapinoja
Tekninen lautakunta	pj vpj jäsen	Mika Brännare Hekla Muotka Jari Makkonen Mirja Metsola Pirkko M. Rauhala Rami Rauhala Juha Särkijärvi	Pekka Veisto Aki Jauhojärvi Johanna Jäntti Minna Back-Tolonen Rami Kurhela Johannes Rauhala Ritva-Liisa Ahoniemi
Yhtenäiskoulun johtokunta	pj vpj jäsen	Johanna Jäntti Pirjo Brännare Jari Muotka Heidi Ylitalo Reijo Suomaa Jouni Sykkö Leena-Kaisa Vuollo	Anne Nykänen Aapo Holck Voitto Rauhala Heikki Pöyskö Kati Sirkka Petteri Hirsikangas Jaana Rossi
Lukion johtokunta	pj vpj jäsen	Arto Huhtamäki Jukka Korhonen Sirkka Kalliainen Piia Niemelä Marianne Ranta Voitto Rauhala Hekla Muotka	Jari Rossi Elina Korhonen Eliisa Soutukorva Pekka Veisto Petri Sinikumpu Johanna Lapinoja Jaana Korhonen

Isäntäkunnan toimielimet

Maaseutulautakunta			vj
pj	Juha Hettula		Vilho Molkoselkä
I vpj	Hannu Ranta		Birgitta Eira
II vpj	Markku Rauhala		Hanna Roimaa
jäsen	Maija Linnala		Leena Vanhatalo
	Kati Peltovuoma		Pentti K. Keskitalo
	Hanne Tapojärvi-Lompola	Reino Kangosjärvi	
	Juha Toivola	Aaro Granrot	
Kirjastoauton johtokunta (6 – Muonio 2)			
edustaja	Pirkko M. Rauhala	Reija Niemelä	
	Helena Soutukorva	Mikael Heikkilä	
Ympäristöterveydenhuollon jaosto (isäntäkuntana Sodankylä, 7 – Muonio 1)			
edustaja	Matti Myllykangas	Hannaleena Huhtamäki	
Kuntien yhteiset toimielimet			
Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappian yhtymävaltuusto			
jäsen	Matti Myllykangas	Raija Lehtimäki	
	Pekka Veisto	Aapo Holck	
Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymän yhtymävaltuusto			
jäsen	Soile Pöyhtäri	Pirjo A. Rauhala	
	Pirkko M. Rauhala	Heidi Ylitalo	
Lapin Jätehuolto kuntayhtymän yhtymäkokous			
edustaja	Petri Sinikumpu	Pirkko M. Rauhala	
Lapin liiton edustajainkokous			
edustaja	Kosti Hietala	Hannaleena Huhtamäki	
Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymän yhtymävaltuusto			
jäsen	Kosti Hietala	Tapio Pieskä	
	Petteri Hirsikangas	Juha Niemelä	
Suomen Kuntaliiton kuntapäivät			
edustaja	Anne-Mari Keimiöniemi	Hanna-Leena Huhtamäki	
Tornionlaakson Neuvosto			
edustaja	Juha Niemelä	Sakari Silén	
	Kosti Hietala	Aki Jauhojärvi	
Lapin urheiluopistosäätiö			
jäsen	Jukka Korhonen	Reino Holck	

Kuntalain mukaan tilivelvollisia ovat kunnan toimielinten jäsenet sekä toimielimien tehtäväalueen johtavat viranhaltijat (Kuntalaki 125 §). Kunnan tilivelvollisia viranhaltijoita ovat kunnanjohtaja, osastopäälliköt ja elinkeinoasiamies/maaseutupäällikkö.

Tehtäväalueiden johtavat viranhaltijat, tilivelvolliset viranhaltijat ovat vuonna 2020 kunnanjohtaja Laura Enbuska-Mäki, hallintojohtaja Katri Rantakokko (yleishallinto), elinkeinoasiamies-maaseutupäällikkö Heikki Kauppinen (elinkeino ja maaseututoimi), sosiaali-johtaja Henna Takala 1.1.-18.10.2020 ja vs. sosiaalijohtaja Henri Muotka 19.10.-31.12.2020 (sosiaalitoimi), sivistystoimenjohtaja Merikki Lappi (sivistystoimi) ja tekninen johtaja Jussi-Pekka Tammilehto (tekninen toimi).

Ruokapalvelut siirtyi 1.1.2020 alkaen yleishallinnon kohdasta teknisen lautakunnan alle omaksi tehtäväalueeksi. Lisäksi korona pandemiasta johtuen palveluyksikkö Marjapainan yhteyteen perustettiin määräaikaisesti uusi hoivaosasto, johon siirrettiin terveyskeskuksen vuodeosastolla olevia pitkäaikaikäispotilaita. Siirto mahdollisti terveyskeskuksen varautumisen mahdolliseen äkilliseen koronan vaatimaan tilatarpeeseen.

1.3 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Verotulot ylittivät noin 680 000 euroa alkuperäiseen talousarvioon verrattuna ja noin 180 000 euroa valtuuston 14.12.2020 hyväksymän 0,5 milj.euron verotulojen lisäyksen jälkeen. Merkittävä kasvu verotuloihin johtui pääosin valtion kunnille maksamista korona kompensatioista. Kunnallisveron jako-osuutta kunnille korotettiin 61,79 %:ta 62,27:iin ja yhteisöveron jako-osuutta 10 % vuosille 2020 ja 2021. Verotuloja lisäsi myös vuoden 2019 verokortt uudistuksen ja tulorekisterin käyttöönoton hankaluuksista aiheutuneet verotulojen tilitysten viivästykset, jotka saatiin vuoden 2020 aikana korjattua ja tilitettyä kunnille.

Valtionosuudet ylittivät noin 675 000 euroa alkuperäiseen talousarvioon verrattuna. Koronasta kunnille aiheutuvista lisäkustannuksista johtuen valtio lisäsi kuntien peruspalveluiden valtionosuutta useilla tukipaketeilla. Valtionosuutta lisättiin mm. koronan testauskustannusten kattamiseen, verotulojen maksujen lykkäyksestä johtuvien verotulomenetysten kattamiseksi (joka peritään vuonna 2021 takaisin) sekä ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemiseen. Koronaepidemian tukipaketti lisäsi Muonion peruspalveluiden valtionosuutta noin 630 000 euroa.

Vuoden 2020 alussa valmistui uusi Hyvinvointikeskus, johon keskitettiin kunnan terveydenhuollon ja sosiaalitoimen palvelut. Hanke rahoitettiin Kuntarahoituksen leasing rahoituksena ja kustannusarvio oli hieman vajaa 5 milj.euroa. Vuoden 2020 merkittävin investointihanke oli uuden ikäihmisten palveluasumisyksikön rakentaminen. Hanke on budjetoitu toteutettavaksi vuosina 2020-2021, sen kustannusarvio on 3,2 milj.euroa ja hanke rahoitetaan kunnan taselainana.

Valtuusto myönsi Vesiosuuskunta Aarialle 17.2.2020 § 3 lainatakauksen. Hallitus päätti 24.8.2020 § 152 lainatakauksen ehdot. Lainatakaus on 400 000 eurolle laina-ajan ollessa 20 vuotta.

Maaliskuussa 2020 eskaloitunut korona epidemia muutti merkittävästi kunnan toimintoja. Alkuperäistä hyväksyttyä talousarviota jouduttiin muuttamaan niin toimintojen kuin myönnettyjen määrärahojen osalta. Valtuusto hyväksyi kokouksessaan 14.12.2020 muutoksia talousarviomäärärahoihin. Merkittävimmät muutokset tehtiin sosiaalitoimessa vanhustyö-kotipalvelulle, johon myönnettiin 330 000 euron ja terveystoimeen 450 000 euron lisämääräraha. Terveystoimen lisämääräraha osoittautui kuitenkin aiheettomaksi.

Loppuvuoden merkittävän suuret ensihoidon maksuosuuksien palautukset ja ennakoitua pienemmät marras- joulukuun maksuosuudet niin perus- kuin erikoissairaanhoidossa, johtuen osaltaan terveydenhuollon saamista koronatuista, toivat alkuperäiseen talousarviovaraukseen nähden noin 250 000 euron säästöt. Sivistystoimessa opetustoimen etäopetukseen siirtymisen johdosta perusopetuksen määrärahoja pienennettiin 130 000 euroa, lopullisen toteuman mukaan perusopetuksen säästökäsi tuli 230 000 euroa alkuperäiseen talousarvioon verrattuna. Ruokahuollon budjettia muutettiin koronan vähentäessä myyntituottoja 100 000 euroa. Lopullinen toteuma oli kuitenkin lähes alkuperäisen talousarvion mukainen.

Ulkoiset toimintatuotot ylittivät 312 353 euroa ja ulkoiset toimintakulut alittivat 544 932 euroa muutettuun talousarvioon verrattuna. Vuosikate toteutui 1 027 128 euroa ja tilikauden ylijäämä 865 773 euroa parempana muutettuun talousarvioon verrattuna. Investointibudjettia pienennettiin 1,4 milj.euroa valtuuston 14.12.2020 tekemällä päätöksellä. Uuden palveluyksikön rakentamiseen oli investoinneissa varattu 1,7 milj.euroa vuodelle 2020 ja 1,3 milj.euroa vuodelle 2021. Palveluyksikön vuoden 2020 toteutuma oli kuitenkin noin 1 milj.euroa pienempi alkuperäiseen arvioon verrattuna.

1.4 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuoden 2015 talousarvion yhteydessä valtuusto hyväksyi talouden tasapainottamisohjelman vuosille 2015-2018. Ohjelmaa on päivitetty vuoden 2016 talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Taloutta pystyttiin tasapainottamaan niin että vuoden 2017 lopussa alijäämää oli taseessa vain 35 659 euroa. Vuonna 2018 alijäämä kasvoi 156 814 euroon ja vuoden 2019 lopussa kattamatonta alijäämää oli 922 348 euroa. Vuoden 2020 tulos on pääosin valtion kunnalle suorittamien korona tukien johdosta paljon ennakoitua parempi. Taseen kattamaton alijäämä saatiin katettua ja taseeseen muodostui 569 874 euroa ylijäämää.

Hyvinvointikeskuksen valmistuminen vuoden 2020 alussa ja uuden ikäihmisten palveluasumisyksikön rakentaminen vuosien 2020 ja 2021 aikana lisäävät merkittävästi kunnan velka- ja vastuumääriä. Ennen näiden suurien investointihankkeiden alkamista vuoden 2018 lopussa oli velkojen ja vastuiden määrä 7,2 milj. euroa (3 132 €/asukas), vuoden 2020 lopussa velkojen ja vastuiden määrä on 12 milj. euroa (5 141 €/asukas).

Vuosi 2020 oli monin tavoin poikkeuksellinen korona pandemian alkaessa kurittaa maaliskuussa 2020 myös Suomea. Pandemia on vaatinut myös Muonion kunnalta talousarviovuoden aikana poikkeuksellisia varautumistoimenpiteitä, vaikka varsinaisilta epidemia tapauksilta on lähes vältytty. Vähäisten tautitapausten ansioista Muonion kunta kuului kunnan talouden näkökulmasta vuonna 2020 niin sanottuihin voittajiin. Valtio maksoi vuoden 2020 aikana korona tuet kunnille laskennallisten jakoperusteiden mukaan eli tautitapauksista riippumatta kunta sai oman osansa valtion koronatuista. Pandemia jatkuu ja virus jatkaa kulkuaan erilaisin virusmuunnoksina. Vuoden 2021 koronatuken maksatus tulee muuttumaan ainakin osin toteutuneisiin kustannuksiin perustuvaksi.

Koronatuet, verotulojen kasvu ja toisaalta ennakoitua maltillisemmat menot heilauttivat vuoden 2020 tunnuslukuja. Vuoden 2020 ennakoitua parempi tilikauden tulos puskuroituu kuitenkin edellisten vuosien tilikauden alijäämän ja tulevien vuosien menopaineiden kattamiseen. Kuntaliiton pääekonomisti Minna Punakallion mukaan ” Vuoden 2020 vahvat tunnusluvut eivät saa antaa yhdellekään kunnalle mahdollisuutta tuudittautua tilanteen pysyvyyteen. Niin pienissä kuin isoissa kunnissa tulee jatkaa palveluihin liittyvien puutteiden korjaamista sekä painopisteiden suuntaamista tulevaisuuden tarpeiden mukaisiksi. Kuntavaaleissa ei kannata luvata löysiä.”, suora sitaatti.

1.5 Kunnan henkilöstö

Henkilöstötuloslaskelma / Koko henkilöstö

Kunnan palkkaaman henkilöstön määrä 31.12.2020 oli 225 henkilöä, joista vakituisia on 159 ja määräaikaisia 66. Edelliseen vuoteen verrattuna henkilöstö on lisääntynyt 4,5 henkilöllä. Tämä henkilöstömäärä saadaan, mikäli henkilöstömäärään lasketaan sosiaalitoimen osalta henkilökohtaiset avustajat kuten vuoden 2019 osalta on laskettu.

Mikäli henkilökohtaiset avustajat jätetään henkilöstömäärästä pois, henkilöstön määrä oli samana ajankohtana yhteensä 204 henkilöä, joista vakituisia 145 ja määräaikaisia 59. Vastaavat luvut 31.12.2019 ovat olleet yhteensä 199,5 henkilöä, joista vakituisia 135,5 ja määräaikaisia 64. Näin ollen henkilömäärä olisi lisääntynyt niin ikään 4,5 henkilöllä. Jatkossa henkilöstömäärään ei lasketa henkilökohtaisia avustajia, koska he eivät ole kuntaan työsuhteessa.

Kansalaisopiston opettajia oli vuoden vaihteessa kunnan palkkalistoilla yhteensä 32 henkilöä, joiden yhteenlaskettu työaika tarkoittaisi 14,95 kokoaikaisen henkilön työpästä. Lisäksi erilaisissa kerho- ja kurssitoiminnassa työskenteli 8 henkilöä, mikä tarkoittaisi vastaavasti 1,6 kokoaikaista henkilöä. Näitä ei ole kuitenkaan huomioitu henkilöstömäärää laskettaessa.

Keskuskeittiön henkilöstö on siirtynyt yleishallinnosta tekniseen toimeen.

	yleishallinto + elinkeinotoimi	sosiaalitoimi	sivistystoimi	tekninen toimi	yhteensä
2015	33	64	77	16	190
2016	30	62,5	73	14	182,5
2017	30,5	59	83	19	191,5
2018	26,5	73	91	17	207,5
2019	26,5	64,5 (85,5)*	90,5	18	199,5 (220,5)*
2020	21	71 (92)*	85	27	204 (225)*

* suluissa henkilöstömäärä, joka sisältää sosiaalitoimen osalta henkilökohtaiset avustajat,

Vakinainen henkilöstö

Kunnassa 31.12. vakinaisessa palvelussuhteessa olevien henkilöiden (145 henkilöä) keski-ikä oli 47,8 vuotta. Naisten keski-ikä on 48,3 ja miesten 45,3 vuotta. Vakituisten henkilöstön osalta suurin ikäryhmä on 55-59 –vuotiaat. Yli 60 vuotiaita on 26 henkilöä ja alle 40 vuotiaita 37 henkilöä.

Ikäryhmät	alle 24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	yli 60
naiset	1	5	10	10	21	13	16	23	22
miehet	-	2	5	4	1	-	4	4	4

Vuonna 2020 eläkkeelle siirtyi 2 henkilöä, irtisanoutui 4 henkilöä ja 11 henkilöä vakinaistettiin.

Käyttötalousmenoista vuonna 2020 palkkausmenojen osuus oli 41,2 % kun se edellisenä vuonna oli 39,4 %.

Vuoteen 2019 verrattuna palkkausmenot kasvoivat noin 500 555 euroa. Kunnan palkat ja henkilöstökulut vuosina 2018-2020 ovat seuraavat:

	2018	2019	2020
varsinaisten palkat	5 503 638	5 734 989	5 601 465
määräaikaisten ja sijaisten palkat	606 277	634 072	1 066 533
työllistettyjen palkat	107 432	81 487	69 230
jaksotetut palkat ja palkkiot		90 223	81 309
kokouspalkkiot	61 193	47 830	38 220
luontaisedut	28 139	29 828	27 236
omais- ja perhehoidon palkkiot, vammaisavustus	230 132	228 003	297 190
sairaus- ja tapaturmakorvaukset	-70 744	-104 918	-74 223
	6 466 068	6 741 514	7 106 960
sosiaaliturvamaksut	53 265	48 562	89 728
eläkevakuutusmaksut	1 052 138	1 078 927	1 187 944
eläkemenoperusteinen maksu	363 177	386 440	397 400
varhe-maksu	53 744	13	0
tapat./tyött.vakuutusmaksut	150 982	139 059	130 150
jaksotetut eläkekulut	-335	126	13 823
jaksotetut sos.vak kulut	-79	37	9 328
	1 673 306	1 653 164	1 828 373
yhteensä	8 139 374	8 394 678	8 935 333

Kunnan 2297 asukkaalle vuoden 2020 aikana tuottaman palvelun henkilöstökustannukset ovat 3 890 euroa asukasta kohden. Edellisenä vuonna vastaava kustannus oli 3 637 euroa per asukas.

Kunnassa on laadittu erillinen henkilöstöraportti.

2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Hallintosäännön 49 §:n mukaan kunnan hallinnon ja talouden valvonta järjestetään niin, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän.

Kunnanhallitus on hyväksynyt kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen 4.11.2019.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kunnalle ja kuntakonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on tuloksellista. Sisäinen valvonta on osa kunnan johtamisjärjestelmää sekä kunnan johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kokonaisvaltaisesta järjestämisestä vastaa kunnanhallitus.

Sisäinen valvonta jaetaan sisäiseen tarkkailuun ja sisäiseen tarkastukseen.

Sisäinen tarkkailu on jatkuvaa toimintaan liittyvien työvaiheiden tai erillisten toimenpiteiden ja varojen käytön valvontaa. Sisäinen tarkkailu edellyttää täsmällisiä valtuuksien ja vastuiden määrittämiä sekä kattavia laskenta- ja raportointijärjestelmiä. Sisäisestä tarkkailusta vastaa kukin esimies.

Sisäinen tarkastus tukee organisaatiota sen tavoitteiden saavuttamisessa ja arvioinnissa tarjoamalla objektiivisen, riippumattoman ja järjestelmällisen lähestymistavan organisaation riskienhallinta-, valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien tuloksellisuuden arviointiin ja kehittämiseen. Sisäinen tarkastus on aktiivista, järjestelmällistä ja avointa toimintaa, jossa tarkastuksen kohde tietää suorituksensa oleva arvioinnin kohteena. Tarkastuksen kohteena ovat toimintalinjaukset, -periaatteet, resurssien käyttö ja tavoitteiden toteutuminen. Sisäinen tarkastus tehdään toimivan johdon johdolla ja alaisuudessa.

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa. Riskienhallinnalla tarkoitetaan systemaattisia menettelyjä, joiden mukaisesti tunnistetaan, luokitellaan, arvioidaan ja mitataan merkittävimmät riskit sekä määritellään toimintatavat niiden välttämiseksi, hallitsemiseksi ja raportoimiseksi. Tällöin on otettava huomioon sisäiset ja ulkoiset riskit, niiden mitattavuus sekä eri riskiluokat. Omaisuuden, toiminnan ja henkilöstön vakuuttaminen on osa riskienhallintaa ja on huolehdittava, että vakuutukset ovat ajan tasalla. Riskejä voidaan luokitella esimerkiksi strategisiin riskeihin, toimintariskeihin, henkilöriskeihin sekä toimitilariskeihin. Muonion kunnan riskikartoittaminen on tehty riskilomakkeeseen, jossa johtoryhmä on arvioinut toimipisteensä merkittävät riskit ja esittänyt näihin liittyvät toimenpiteet.

Vuoden 2020 toiminnan pohjalta yleishallinnon keskeisiksi strategisiksi riskeiksi nousi kestävä talous ja investointien hallinta, sekä valmius- ja varautumissuunnittelu ja häiriötilanteisiin varautuminen. On selvää, että koronapandemiavuoden jälkeen nämä molemmat korostuvat, ja vaativat erityishuomiota tulevina vuosina. Sivistystoimen keskeinen strateginen riski liittyy lainsäädännön ja rahoituksen muutoksiin sekä kirjastoauton rahoituksen ja toiminnan turvaamiseen, sosiaalitoimen sopeutumiseen lakimuutoksiin ja –asetuksiin sekä vaatimusten täyttämiseen ennakoimattomassa ja arvaamattomassa toimintaympäristössä. Teknisen toimen keskeinen strateginen riski on ympäristöön liittyvät

riskit; epidemiat, tulvat, ilmastonmuutos ja ennakoimattomuus, imagoriskit ja elinkeinoihin kohdistuvat riskit, taloudelliset riskit ja sanktiot.

Toimintariskeissä yleishallinto näkee merkittävimpänä organisaation haavoittuvaisuuden suhteessa järjestelmiin, muutoksiin ja tietoturvaan. Näihin tulee kiinnittää vuosina 2021-2022 entistä enemmän huomiota. Sivistystoimen keskeiset toimintariskit liittyvät kohtalaisina arviolta sopimuksien hallintaan ja tietoteknisiin järjestelmiin sekä tietoturvaan. Sosiaalitoimen keskeinen, kohtalainen toimintariski on niin ikään tietoturvan vaarantuminen. Teknisen toimen merkittävin riski on vesilaitoksen toiminnallinen kantokyky ja tekninen käyttöikä, joka arvioitiin riskitasolle 3.

Henkilöriskeissä yleishallinto arvioi rekrytointiprosessien ja palkkauksen linjaukset kohtalaisiksi ja avainhenkilöihin sekä työtehtävien liialliseen keskittymiseen liittyvät riskit merkittäviksi. Sivistystoimen keskeinen henkilöriski on rekrytointi ja henkilöstön pysyvyys, sosiaalitoimen henkilöstön sarkymävara, rekrytoinnit ja henkilöstön pysyvyys sekä muun muassa osaamiseen ja tiedon välittämiseen liittyvät riskit. Teknisen toimen merkittävä henkilöriski on osaamiseen, tiedon välittämiseen ja siirtämiseen, sijaisuusjärjestelyihin ja henkilöstön pysyvyyteen sekä dokumentaatioon liittyvä riski.

Toimitilariskeissä korjausvelan kestävä kasvu nousee yleishallinnon merkittäväksi riskiksi. Sivistystoimen osalta toimitilojen tuleminen käyttökänsä päähän sekä epäkäyttännölliset ja kustannustehottomat tilaratkaisut on nostettu merkittäväksi riskiksi, samoin poikkeusolojen tuomat erikoistilanteet palveluiden järjestämisessä. Sosiaalitoimen merkittävä toimitilariski liittyy työskentelyolosuhteisiin, ja teknisen toimen korjausvelan kestävä kasvamiseen.

Strategiset riskit

Esim. toimintaympäristön muutoksista aiheutuvat riskit palvelutarpeisiin liittyvät merkittävät muutokset palvelujen vaihtoehtoihin järjestämistapoihin liittyvät riskit kunnan tulopohjassa tapahtuvat muutokset suuronnettomuudet ympäristöriskit asukkaiden terveyteen kohdistuvat uhat

Riskiluokat
1 = vähäinen riski
2 = kohtalainen riski
3 = merkittävä riski

Analyysi 2020 ja valvottavat kohteet/toiminta vuonna 2021

Strategiset riskit

Valvottava kohde	Merkittävät riskit	Riskiluokka	Valvontatoimenpiteet	Aikataulu
YLEISHALLINTO				
Kestävä talous ja investointien hallinta	Kriisiytyminen, kriisikunta, negatiivinen talouskierre, kehittämistyö sakkaa	3	Tasapainoinen taloussuunnittelu, talouden tasapainottamissuunnitelma, "punaisten valojen välttäminen" – lautakuntien talousarvio- ja taloustoteumakäsittely sekä analysointi, toiminnallisten tavoitteiden aukaiseminen	2021-2022

Valmius- ja varautumissuunnittelu, häiriötilanteisiin varautuminen	Kokonaisuuksien hallinnan menettäminen, tilanteiden kriisityminen, viestintä, ajantasainen tilannekuva ja toimintamallit, ydinporukka ei ole ajantasalla	3	Kunnan aktiivinen osallistuminen em. tilaisuuksiin sekä koulutuksiin Osallistava asiakirjojen päivittäminen/päivitetty asiakirjat Kunnan valmius- ja varautumistoimet, valmiuden ylläpito ja reagointi	2021-2022
SIVISTYSTOIMI				
Muutokset lainsäädännössä, ja muutokset rahoituksessa.	Kustannusten hallinta, lukion ja ammattiopiston tulevaisuus. Koronapandemian vaikutukset väestöön ja palveluihin (mm. nuorisotyö ja etsivä nuorisotyö, varhaiskasvatus)	3	Ennakoiva ote toiminnassa, miten näkyy käytännön toimissa Kuinka aktiivista on koulutukseen osallistuminen Pandemian vaikutusten merkitys sivistyshallinnon palveluihin, mahdolliset palvelutarvemuutokset	2021-2022
Kirjastoauton rahoituksen poistuminen, jos Kautokeino jää pois		2	Hyvä yhteistyö ja palvelut, korvaavien rahoituslähteiden kartoitus.	2022-2023
SOSIAALITOIMI				
Sopeutuminen lakimuutoksiin ja –asetuksiin, vaatimusten täyttäminen Toimintaympäristön ennakoimattomuus ja arvaamattomuus.	Lakisääteisten palveluiden vaarantuminen, kehittämistyön vaikeutuminen, kustannusten nousu. Organisaation lamaantuminen, kehittämistyö tyrehtyy, lakisääteisten palveluiden vaarantuminen, kustannusten nousu	3	Koulutukset, joihin osallistuttu Tiedonhankintatoimenpiteet, koulutus- ja kouluttamissuunnitelma Työnorganisointi ja –rakenteet Aktiivisuus seutukunnallisessa ja maakunnallisessa valmistelussa Toteutetut tiedonhankintatoimenpiteet Organisaatiouudistus ja palvelurakennemuutokset	2021-2022
Valvottava kohde	Merkittävät riskit	Riskiluokka	Riskiin varautuminen/ Valvontatoimenpiteet	Aikataulu
TEKNINEN TOIMI				
Ympäristöriskit	Epidemiat, tulvat, ilmastonmuutos ja ennakoimattomuus, imagoriskit & elinkeinoinhin kohdistuvat riskit, taloudelliset riskit ja sanktiot	2	Toteutetut varautumistoimenpiteet, Varautuminen, tiedottaminen, neuvonta, kuntalaisten koulutukset/tilaisuudet	2022-2023

Toimintariskit

Esim. häiriöt toiminta- ja työketjuissa
tietoturvallisuusriskit
laiteturvallisuusriskit
sopimustoiminnan riskit

Riskiluokat
1 = vähäinen riski
2 = kohtalainen riski
3 = merkittävä riski

Valvottava kohde	Merkittävät riskit	Riskiluokka	Riskiin varautuminen/ Valvontatoimenpiteet	Aikataulu
YLEISHALLINTO				
Organisaation haavoittuvaisuus - järjestelmät, muutokset, tietoturva	Omistajuus hukassa, tietoturva pettää, vastuut ja velvollisuudet hukassa, eri toimijat sekä roolit epäselvät	2	Yhteistyö ja suunnittelu LapIT:n kanssa Organisaatiouudistus ja prosessitarkastelu	2022-2023
SIVISTYSTOIMI				
Sopimuksien hallinta, täytäntöönpano ja seuranta	Resurssien epätarkoituksenmukainen käyttö. Kustannukset	2	Prosessitarkastelu kouluttaminen, muiden toimijoiden toiminnan seuraaminen ja muilta oppiminen.	2022-2023
Tietoteknisten järjestelmien ylläpito ja tietoturva	Kuormittavuus, moninaisuus, resurssien käyttö	2	Tilanteen säännöllinen arviointi.	2022-2023
SOSIAALITOIMI				
Tietoturvan vaarantuminen	Tietoturva pettää, vastuut ja velvollisuudet hukassa, eri toimijat sekä roolit epäselvät. Asiakkaiden tietoturva vaarantuu.	2	Henkilöstön tietoturvatietoisuus, koulutus. Yhteistyö LapIT:n kanssa.	2022-2023
TEKNINEN TOIMI				
Vesilaitoksen toiminnallinen kantokyky ja tekninen käyttöikä	Epidemiat, korjausvelan kasvaminen hallitsemattomasti ja kestäättömäksi, toiminnan kehittäminen	3	Investointien toteutuminen sekä tila Yhtiöittämisselvittelyn tila	2021-2022

Henkilöriskit

Esim. terveysturva-
turvallisuusriskit
henkilöstön vaihtuvuus ja saatavuus
osaamistason heikkeneminen
avainhenkilön menettäminen
potilasturvallisuusriskit

Riskiluokat
1 = vähäinen riski
2 = kohtalainen riski
3 = merkittävä riski

Valvottava kohde	Merkittävät riskit	Riskiluokka	Riskiin varautuminen/ Valvontatoimenpiteet	Aikataulu
YLEISHALLINTO				
Rekrytointiprosessien sekä palkkauksen linjaukset	Palkkausjärjestelmän avoimuus sekä hallintokunnat ylittävä vertailtavuus epäselvää, henkilöstön työhyvinvointiin vaikutukset	2	Henkilöstöhallinnon toteutuneet projektit (vrt. talousarvio) Organisaatiouudistuksen valmistelu ja toimenpiteet	2022-2023

Avainhenkilöt ja työtehtävien liiallinen keskittyminen	Särkymävara ohut, työprosessien lamaaneminen, tieto yksittäisten työntekijöiden varassa	3	Henkilöstöhallinnon projektit (vrt. talousarvio), työhyvinvointi-hanke Organisaatiouudistuksen valmistelu ja toimenpiteet	2021-2022
SIVISTYSTOIMI				
Rekrytointi ja henkilöstön pysyvyys	Joihinkin tehtäviin valtakunnallisesti vaikea rekrytoida, asuntokysymys, työhyvinvoinnista huolehtiminen.	3	Rekrytoinneista tiedottaminen, tehtävien muokkaaminen houkuttelevaksi, asunnon hankinnassa avustaminen. Työhyvinvointihanke	2021-2022
SOSIAALITOIMI				
Henkilöstön särkymävara	Palvelujen katkokset ja lakisääteisten aikarajojen ylittyminen.	3	Organisaatio- ja prosessitarkastelu, työhyvinvointihanke.	2021-2022
Osaaminen, tiedon välittäminen ja siirtäminen, sijaisuusjärjestelyt, dokumentaatio	Lakisääteisten palveluiden järjestäminen ja asiakkaiden oikeuksien vaarantuminen. Kustannustason nousu turvauttuessa ostopalveluihin.	3	Työalamukaiset koulutukset, rekrytointi	2021-2022
Rekrytointi ja henkilöstön pysyvyys	Lakisääteisten palveluiden järjestäminen ja asiakkaiden oikeuksien vaarantuminen. Kustannustason nousu turvauttuessa ostopalveluihin.	3	Organisaatio- ja prosessitarkastelu, työhyvinvointihanke. Laadukkaat työolosuhteet ja vertailukelpoinen palkkaus	2021-2022
TEKNINEN TOIMI				
Osaaminen, tiedon välittäminen ja siirtäminen, sijaisuusjärjestelyt ja henkilöstön pysyvyys, dokumentaatio	Ei pystytä tuottamaan tarvittavia palveluita, tehdään päällekkäistä työtä Äkilliset poistumiset ja tästä aiheutuvat katkokset palveluiden tuotannossa Ei pystytä tuottamaan tarvittavia palveluita.	3	Kuinka paljon on hyödynnetty työalamukaisia koulutuksia Rekrytointien sujuvuus ja onnistuminen Sijaisjärjestelyiden toimivuus Henkilöstön sitouttaminen, työilmapiirin kehittäminen ja työhyvinvointihankkeen toimenpiteet ja vaikutavuus	2021-2022

Toimitilariskit

Esim. tilojen esteettömyys
tilojen kunto, työskentelyolosuhteet
paloriskit
sisäilmariskit
rikosturvallisuusriski
korjaus- ja rakennustyöt
lääkkeiden, kemikaalien ja kaasujen säilytys

Riskiluokat
1 = vähäinen riski
2 = kohtalainen riski
3 = merkittävä riski

Riski	Pahimmat seuraukset	Riski- luokka	Riskiin varautuminen	Aikataulu	
YLEISHALLINTO					
Korjausvelan kasvami- nen kestävämmäksi	Tilojen poistaminen käy- töstä, tilat eivät terveelli- siä, tulipalojen sammut- telu ja lyhyen aikajänteen investoinnit	3	Toimitilaohjelman toteutu- minen pitkätähätäimen suunnitel- mien laatimisen tila ja näi- den noudattaminen Päätöksien toimeenpano- prosessi	2021-2022	
SIVISTYSTOIMI					
Toimitilojen tuleminen käyttöikänsä päähän (esikoulu) sekä epä- käytännölliset ja kus- tannustehottomat tila- ratkaisut (esikoulu ja päiväkoti)	Tilojen poistami- nen käytöstä en- nen kuin korvaa- via tiloja on.	Rajal- lisen henki- löre- surs- sin kan- kea käyttö.	3	Pitkän tähtäimen kustan- nustehokkaan suunnittelun toteutuminen yhteistyössä osaston sisällä, osastora- jojen yli ja kuntalaisia kuunnellen.	2021-2022
Poikkeusolojen aiheut- tamien erikoistilanteet, kuten epidemia	Lakisäateisten palveluiden laa- dukas järjestämi- nen poikkeus- oloissa		3	Suunnittelu	2021-2022
SOSIAALITOIMI					
Työskentelyolosuhteet ja tilojen riittävyys	Työskentelyn tehokkuus laskee. Rekrytointi vai- keutuu, lakisäateisten ai- karajojen ylittyminen, kustannusten nousu.		3	Laadukkaat työskentely- olosuhteet. Toiminnan mahdollistavat tilaratkaisut.	2021-2022
TEKNINEN TOIMI					
Korjausvelan kasvami- nen kestävämmäksi	Tilojen poistaminen käy- töstä, tilat eivät terveelli- siä, tulipalojen sammut- telu ja holtittomat inves- toinnit		3	Toimitilaohjelman toteutu- minen Pitkätähätäimen suunnitel- mien laatimisen tila ja näi- den noudattaminen, pää- töksien toimeenpanopro- sessi	2021-2023

3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus (vain ulkoiset tulot ja menot)

3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2020	2019
Toimintatuotot	3 343	2 961
Toimintakulut	-20 952	-20 673
Toimintakate	-17 608	-17 713
Verotulot	9 933	8 856
Valtionosuudet	10 220	9 166
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1	1
Muut rahoitustuotot	8	7
Korkokulut	-26	-36
Muut rahoituskulut	-3	-3
Vuosikate	2 524	279
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 061	-1 074
Tilikauden tulos	1 463	-795
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)		
Varausten lis.(-)tai väh.(+)	30	30
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 492	-766
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot / toimintakulut %	16,0 %	14,3 %
100* Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)		
Vuosikate / Poistot %	238 %	26 %
100*Vuosikate / Poistot ja arvonalennukset		
Vuosikate € / asukas	1 099 €	121 €
Asukasmäärä	2297	2308

3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2020	2019
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 524	279
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-19	-8
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 963	- 574
Rah.osuudet invest. menoihin	37	12
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	20	9
Toiminnan ja invest. rahavirta	1 599	- 283
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainojen lisäykset	-20	
Antolainojen vähennykset	5	26
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		1 500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 020	-906
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-500	100
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant.var.ja po:n muut.		
Saamisten muutos	209	168
Korottomien velkojen muutos	-193	-230
Rahoituksen rahavirta	1 551	658
Rahavarojen muutos	49	375
Rahavarat 31.12. / 1000 €	874	825
Rahavarat 1.1. / 1000 €	825	450

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLU- VUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta , €	1 727 000	231 000
Investointien tulorahoitus, %	272,0 %	49,6 %
Laskennallinen lainanhoitokate	3,1	0,31
Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2		
Kassan riittävyys	13,9	13,6
Asukasmäärä	2297	2308

4 Rahoitusasema ja sen muutokset

4.1 Tase ja sen tunnusluvut

T A S E	2020	2019
VASTAAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet	34	17
2. Muut pitkävaikutteiset meno	198	211
Aineettomat hyödykkeet yht.	232	228
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	886	886
2. Rakennukset	6 155	6 606
3. Kiinteät rakenteet ja laitt	2 375	2 578
4. Koneet ja kalusto	248	343
6. Ennakkomaksut ja kesk.eräis	970	363
Aineelliset hyödykkeet yht	10 635	10 776
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	1 041	1 041
3. Muut lainasaamiset	75	60
Sijoitukset yhteensä	1 117	1 102
PYSYVÄT VASTAAVAT YH- TEENSÄ	11 984	12 106
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	408	446
3. Muut saamiset	246	255
4. Siirtosaamiset	297	41
Lyhytaikaiset saamiset yht.	951	742
Saamiset yhteensä	951	742
III Rahoitusarvopaperit		
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset yht.	874	825
VAIHTUVAT VASTAAVAT YH- TEENSÄ	1 825	1 568
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>13 809</u>	<u>13 673</u>

	2020	2019
VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	-2 879	-2 879
IV Ed.tilikausien yli/alijäämä	922	157
V Tilikauden yli/alijäämä	-1 492	765
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-3 449	-1 957
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
1. Poistoero	-487	-516
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR.YHT	-487	-516
PAKOLLISET VARAUKSET		
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
2. Lahjoitusrahastojen pääoma		
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHT.		
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
2. Lainat vakuutus- ja rah.lai	-2 965	-3 885
7. Muut velat	-690	-649
Pitkäaikainen vieras po. yht.	-3 655	-4 534
II Lyhytaikainen		
1. Joukkovelkakirjalainat	-2 500	-3 000
2. Lainat rahoitus- ja vak.lai	-920	-1 020
5. Saadut ennakot	-3	-3
6. Ostovelat	-1 438	-1 422
7. Muut velat	-152	-186
8. Siirtovelat	-1 206	-1 036
Lyhytaikainen vieras po. yht.	-6 219	-6 667
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	-9 874	-11 201
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>-13 809</u>	<u>-13 673</u>

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuus- %	28,5	18,1
Suhteellinen velkaantuneisuus %	42	53,4
Kertynyt ylijäämä (-alijäämä) 1000 €	570	-922
Kertynyt ylijäämä (-alijäämä) €/asukas	248	-399
Lainakanta 31.12. 1000 €	6 385	7 905
Lainakanta 31.12. €/asukas	2 780	3 425
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	11 216	7 905
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	4 883	3 425
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	75	60
Asukasmäärä	2297	2308

5 Kokonaistulot ja –menot

	2 020	%		2 020	%
	1 000 €			1 000 €	
Tulot			Menot		
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	3 343	14,19	Toimintakulut	20 972	89,23
Verotulot	9 933	42,15	./ Valmistus omaan käyttö.	-21	-0,09
Valtionosuudet	10 220	43,37	Korkokulut	26	0,11
Korkotuotot	1	0,00	Muut rahoituskulut	3	0,01
Muut rahoitustuotot	8	0,03	Satunnaiset kulut		
Satunnaiset tuotot			Tulorahoituksen korjauserät	19	0,08
Tulorahoituksen korjauserät			+/- Pakollisten varausten muutos		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot			- Käyttöomaisuuden myyntitappiot		
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointim.	37	0,16	Investointimenot	963	4,10
Käyttöomaisuuden myyntitulot	20	0,08			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	5	0,02	Antolainasaam lisäys	20	0,09
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0,00	Pitkäaik.lainojen väh.	1 020	4,34
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0,00	Lyhytaik.lainojen väh.	500	2,13
Oman pääoman lisäykset			Oman pääoman väh.		
Kokonaistulot yhteensä	23 567	100,00	Kokonaismenot yhteensä	23 502	100,00

Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot = 23567 - 23502 = 65

Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset = +49 - (-16) = 65

6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Muonion kunta

Tytäryhteisöt

Asunto Oy Kullero

Kiinteistö Oy Muonion Kotikontu

Kiinteistö Oy Muonion Hilla

Kiinteistö Oy Muonion Lakka

Kuntayhtymät

Lapin Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä

Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä

Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappia

Lapin Liitto

Lapin Pelastuslaitos

Lapin Jätehuolto kuntayhtymä

Osakkuusyhteisöt

Ei ole yhdistelty konsernitaseeseen

Alamuonion Autola Oy

6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Valtuusto hyväksyi 18.6.2018 Muonion kuntastrategian, jonka mukaan kunnan omistajapolitiittinen linjaus laaditaan valtuustokausittain. Omistajapolitiikan tavoitteena on edistää kuntakonsernin kestäväää toimintaa ja varmistaa kunnan pääoman käyttöön sekä omaisuuden hallintaan ja hoitoon liittyvän päätöksenteon suunnitelmallisuus, pitkäjänteisyys sekä pääoman käytön tehokkuus.

Kunnan tavoitteiden mukaan tytäryhteisöjen ja osakkuusyhteisöjen tulee toimia niin, ettei niiden toimintaa tarvitse subventoida kunnan verorahoilla.

Konserniohjeessa on määritelty, milloin tytäryhteisöjen on hankittava konsernijohdon ennakkokäsitys päätettäviin toimenpiteisiin. Tytäryhteisöiltä odotetaan tiivistä yhteistyötä paitsi konsernijohdon myös tarvittaessa muiden kunnan hallinnon alojen kanssa.

Tytäryhteisöjen on toimitettava vuosittain kunnanhallitukselle taloussuunnitelma, johon sisältyy tulos-, rahoitus- ja investointisuunnitelma sekä tietoja muun muassa yhteisöjen toimintaan liittyvistä olennaisista riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Vuoden 2020 alusta lukien Kiinteistö Oy Muonion Hilla ja Lakka siirtyivät kunnan teknisen toimen ja taloushallinnon hallinnoitaviksi.

Kiinteistö Oy Muonion Kotikontu

Kunta omistaa sataprosenttisesti kaikki Kotikonnun osakkeet.

Muonion kunnan sataprosenttisesti omistamat neljä asuntoyhtiötä, Asunto Oy Muonionkulma, Asunto Oy Muonion Ollintuvat, Asunto Oy Muonion Pirkantuvat ja Kiinteistö Oy Iltintuvat, fuusioitiin 1.7.2008 yhdeksi yhtiöksi, Kiinteistö Oy Muonion Kotikonnuksi. Kotikonnulla on vapaaehtoinen velkasaneerausohjelma Valtiokonttorin kanssa.

Yhtiön hallituksessa ovat puheenjohtajana Juha Särkijärvi, jäseninä Jukka Korhonen ja Merja Hietala sekä varajäseninä Minna Back-tolonen ja Manu Friman. Toimitusjohtaja on Juha Vainio.

Yhtiössä on 29 asuntoa, joista 29 asuntoa oli vuokralla 31.12.2020 ja koko vuoden käytöaste oli 99,29 %.

Talous:

Tilikauden hoitokate parani -41 943 eurosta +82 668 euroon edelliseen vuoteen verrattuna. Hoitokatteen paraneminen johtui 114 000 euroa pienemmistä korjauskustannuksista edelliseen vuoteen verrattuna. Tilikauden tulos on +62 488 euroa, kun se edellisenä vuonna oli 6 994 euroa negatiivinen. Yhtiö pystyi hoitamaan lainanlyhennykset ja muut maksut ja velvoitteet ilman emon taloudellista tukea. Yhtiöllä on 82 025 euroa lainaa Valtiokonttorille. Yli viiden vuoden kuluttua erääntyviä lainoja ei ole. Lainat Valtiokonttorille loppuvat vuonna 2023.

Olellaiset tapahtumat tilikaudella:

Vuoden 2020 aikana jatkettiin edellisenä vuonna aloitettua asuntoremonttia (Iltitie 7 as. 4) ja tehtiin jätekatos. Lisäksi tehtiin pienehköjä peruskorjauksia sekä uusittiin koneita ja laitteita.

Vuoden 2021 aikana on tarkoitus tehdä Iltitie 3:een uusi vesikate. Vesikaton pinta-ala (sis.varaston) on noin 380 m² ja hankkeen kustannusarvio on noin 45 000 euroa. Lisäksi on tarkoitus uusita Iltitie 1:n ja 3:n ulko-ovet, jonka kustannusarvio on 14 000 euroa. Kotikontu maksaa remontin kassavaroista eikä tarvitse hankkeeseen emon tukea.

Tulevina vuosina on tarkoitus jatkaa muiden Kotikonnun talojen vesikattoremontteja. Korjausjärjestystä ei ole päätetty, mutta korjattavat kohteet ovat Iltitie 5 (252 m²= 30 240 €), ja Iltitie 7 (432 m²+varasto 44 m²=57 120 €). Tulevien vuosien vesikattoremontit maksavat yhteensä noin 90 000 euroa.

Huoneiston vapautuessa se tarvittaessa peruskorjataan, kustannusarvio vaihtelee huoneiston kunnosta riippuen, kuitenkin maksimissaan noin 27 000 euroa.

Kiinteistö Oy Muonion Hilla

Muonion kunta omistaa 408 osaketta (51 %) ja North European Invest omistaa 392 osaketta (49 %).

Yhtiön hallituksessa on puheenjohtaja Jussi-Pekka Tammilehto, jäseninä Jukka Haukka ja Merja Hietala. Toimitusjohtaja on Juha Vainio.

Yhtiössä on 10 asuntoa, joista kaikki olivat vuokrattuna 31.12.2020 ja koko vuoden käytöaste oli 100 %.

Talous:

Tilikauden hoitokate heikkeni 2 182 euroa edellisestä vuodesta. Lisäkuluja aiheutui uuden tietojärjestelmän hankinnasta hallintopalveluiden siirtyessä vuoden alusta Muonion kunnan hoidettavaksi. Poistot mukautettiin verotuspoistoihin. Tilikauden tulos oli 5 004 euroa voitollinen. Yhtiön kassavarat ovat kriittiset. Yhtiö tarvitsi vuoden aikana lyhytaikaista lainaa kunnalta Valtiokonttorin lainojen lyhennyksiin, mutta pystyi maksamaan lainan takaisin ennen vuoden vaihdetta kertyneillä vuokratuotoilla. Yhtiöllä on 465 555 euroa velkaa Valtiokonttorille.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella:

Vuoden 2020 aikana uusittiin huoneistoihin koneita ja laitteita. Tulevien vuosien investointihankkeena on kaikkien rakennusten huoltomaalaus, kustannusarvio on noin 36 000 euroa. Huoneiston vapautuessa tehdään tarvittavat pintaremontit, kustannusarvio vaihtelee huoneiston kunnosta riippuen, kuitenkin maksimissaan noin 9 000 euroa.

Kiinteistö Oy Muonion Lakka

Muonion kunta omistaa 408 osaketta (51 %) ja Harriniva Oy omistaa 392 osaketta (49 %).

Yhtiön hallituksessa on puheenjohtajana Maria Pietikäinen (vuoden 2021 alusta Jussi-Pekka Tammilehto), jäsenenä Jussi-Pekka Tammilehto (vuoden 2021 alusta Harrinivan edustajana Riku Pyykkönen ja kunnan toisena edustajana Merja Hietala). Toimitusjohtaja on Juha Vainio.

Yhtiössä on 10 asuntoa, joista kaikki olivat vuokrattuna 31.12.2020 ja koko vuoden käyttöaste oli 99,87 %.

Talous:

Tilikauden hoitokate heikkeni 515 euroa edellisestä vuodesta. Lisäkuluja aiheutui uuden tietojärjestelmän hankinnasta hallintopalveluiden siirtyessä vuoden alusta Muonion kunnan hoidettavaksi. Tilikauden tulos 4 077 euroa tappiollinen. Yhtiön kassatilanne on hyvä. Yhtiöllä on 571 086 velkaa Valtiokonttorille. Yli viiden vuoden päästä erääntyviä lainoja on 411 540 euroa.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella:

Vuoden 2020 aikana uusittiin huoneistoihin koneita ja laitteita. Tulevien vuosien investointihankkeena on kaikkien rakennusten huoltomaalaus, kustannusarvio on noin 36 000 euroa. Huoneiston vapautuessa tehdään tarvittavat pintaremontit, kustannusarvio vaihtelee huoneiston kunnosta riippuen, kuitenkin maksimissaan noin 9 000 euroa.

Asunto Oy Muonion Kullero

Kunta omistaa sataprosenttisesti kaikki Kulleron osakkeet.

Kullerolla on vapaaehtoinen velkasaneerausohjelma Valtiokonttorin kanssa.

Yhtiön hallituksessa ovat puheenjohtajana Juha Särkijärvi, jäseninä Jukka Korhonen ja Merja Hietala sekä varajäsenenä Minna Back-tolonen ja Manu Friman. Isännöitsijänä on Juha Vainio.

Yhtiössä on 2 rivitaloa, joissa 8 huoneistoa ja 4 varastoa. Vuodenvaihteen käyttöaste oli 100 % ja koko vuoden 2020 käyttöaste oli 98,9 %.

Koska kyseessä on asuntoyhtiö, vuokralaskut laskutetaan emolta, Muonion kunnalta, joka puolestaan laskuttaa vuokrat asukkailta.

Talous:

Tilikauden hoitokate heikkeni 23 655 euroa edellisestä vuodesta lisääntyneiden korjauskustannusten johdosta. Tilikauden tulos oli 516 euroa tappiollinen. Yhtiö pystyi selviytymään lainoista ja muista menoista ilman emon taloudellista tukea. Yhtiöllä on 175 919 euroa lainaa Valtiokonttorille. Yli viiden vuoden kuluttua erääntyviä lainoja on 100 918 euroa ja velka Valtiokonttorille loppuu saneerausohjelman mukaisesti vuonna 2031.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella:

Vuosina 2018-2019 vaihdettiin kaikkiin asuntoihin uudet ulko-ovet ja niiden lukot. Rakentamiskustannukset olivat 1 800 euroa.

Vuosina 2019-2020 peruskorjattiin A 2 asunto, jonka korjauskustannukset olivat 24 700 euroa.

Vuonna 2020 aloitettiin asunto B 6:n peruskorjaus, kustannusarvio on 25 000 euroa. Kesällä 2020 korjattiin ja uusittiin jätekatos, jonka rakentamiskustannukset olivat 2 850 euroa.

Tulevien vuosien investointi hanke on kaikkien ikkunoiden uusiminen, kustannusarvio on 40 000 euroa. Huoneiston vapautuessa se tarvittaessa peruskorjataan, kustannusarvio vaihtelee huoneiston kunnosta riippuen, kuitenkin maksimissaan noin 27 000 euroa. Korjattujen asuntojen korjauskustannusten jakautuessa epätasaisesti kahdelle vuodelle vuoden 2020 tilinpäätös on korjauksista johtuen tappiollinen. Korjaukset toteutuivat kuitenkin kokonaisuutena ennakkolaskelmien mukaisesti ja mahdollistavat asuntojen korkean käyttöasteen jatkumisen. Kulleron taloudellinen tilanne ei mahdollista kaikkia tulevien vuosien suurempia korjauksia vaan niihin on tarpeen saada emon rahoitusta.

6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kotikonnun ja Kulleron tilanne on parantunut huomattavasti fuusioinnin jälkeen. Kunnan vähäisen asuntotarjonnan vuoksi yhtiöiden korkea käyttöaste tulee todennäköisesti tulevinakin vuosina olemaan korkea, mikä on ehdoton edellytys niiden taloudelliselle omavaraisuudelle. Kulleron kyky selviytyä asuntojen perusparannuksista on haasteellisempaa yhtiön pienuuden vuoksi. Niin yhtiöiden kuin emonkin rajallisten talousresurssien vuoksi tulevien vuosien suurimpia haasteita on pitää vuokrattavat asunnot niin hyvässä kunnossa, että ne voidaan ilman keskeytyksiä pitää vuokrattuna.

Vuoden 2020 alusta kunnan hoidettavaksi tulleen Hillan kriittisen kassatilanteen johdosta on selvitettävä mahdollisuudet, joilla turvataan Hillan kyky selvitä Valtiokonttorin veloista lyhennyssuunnitelman mukaisesti. Hillan ja Lakan huoneistojen kuntoarviointi ja mahdollinen korjaustarve on aloitettu yhtiöiden siirryttyä kunnan hallinnoitavaksi.

6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kunnanhallitus hyväksyi kunnan konserniohjeen 7.12.2020 § 264. Konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Kunnanjohtaja toimii konsernin johtajana ja aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoon ja toimintaan. Kunnan omistamissa tytäryhtiöissä ja kunnan osakkuusyhteisöissä on kunnanhallituksen valitsema yhtiökokousedustaja. Kunnanhallitus päättää hallitusjäsen ehdokkaiden nimeämisestä tytäryhteisöjen hallituksiin.

Sisäisen valvonnan toimivuudesta koko kunnassa vastaa kunnanhallitus ja sen valvontavastuu on kunnanjohtajalla ja toteuttamisvastuu tilivelvollisilla. Konserniohjeen noudattamista valvoo konsernijohto. Kuntakonsernissa noudatetaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistusta.

Tytäryhteisöjen hallitukset, toimitusjohtaja ja muut yhteisöjen yksiköiden vastuuhenkilöt vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisesta.

Tytäryhteisöjen tulee raportoida konsernijohtolle tytäryhteisöjen merkittävimmistä riskeistä sekä riskienhallinnan toimivuudesta ja riittävydestä yhteisön toimintakertomuksessa vuosittain ja tarvittaessa myös osavuosikatsauksissa. Mikäli tytäryhteisössä havaitaan tilikaudella uusia ja merkittäviä riskejä, tulee niistä raportoida viipymättä konsernijohtolle. Lisäksi tulee varmistaa, että raportoinnin perusteella ryhdytään tarvittaviin toimenpiteisiin.

Kunnanjohtajalla on oikeus osallistua tytäryhteisön hallituksenkokouksiin ja käyttää niissä puheoikeutta.

6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernin tuloslaskelma	1000 €	1000 €
	2020	2019
Toimintatuotot	8 405	8 725
Toimintakulut	-26 288	-26 117
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)		
Toimintakate	-17 883	-17 393
Verotulot	9 933	8 856
Valtionosuudet	11 014	9 166
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Korkotuotot	2	2
Muut rahoitustuotot	11	14
Korkokulut	-41	-50
Muut rahoituskulut	-11	-14
Vuosikate	3 025	582
Poistot ja arvonalentumiset:		
Suunn. mukaiset poistot	-1 411	-1 405
Tilikauden yli- ja alipariarviot		
Arvonalentumiset		
Satunnaiset erät	-1	
Tilikauden tulos	1 613	-823
Tilinpäätössiirrot	53	60
Tilikauden verot	1	
Laskennalliset verot	3	
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	1 670	-764
KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut %	31 %	33 %
Vuosikate/Poistot %	214,4 %	41,4 %
Vuosikate, euroa/asukas	1 317	252
Asukasmäärä	2297	2308

Konsernin rahoituslaskelma

	2020	2019
	1000 €	1000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 025	582
Satunnaiset erät	-1	
Tilikauden verot	1	
Tulorahoituksen korjauserät	-66	-8
Toiminnan rahavirta yhteensä	2 960	573
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 707	-1 091
Rahoitusosuudet investointeihin	66	44
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	22	11
Investointien rahavirta yhteensä	- 1 619	-1 035
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 341	-462
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainojen lisäykset	-20	
Antolainojen vähennykset	5	26
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	539	1 759
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 170	-1 057
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-506	93
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	23	9
Vaihto-omaisuuden muutos	-1	
Saamisten muutos	-235	147
Korottomien velkojen muutokset	328	-167
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-1 037	808
RAHAVAROJEN MUUTOS	303	346
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 879	1 576
Rahavarat 1.1.	1 576	1 230
RAHAVAROJEN MUUTOS	303	346
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja inv. rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	1 838	814
Investointien tulorahoitus %	225,6%	56 %
Lainanhoitokate	2,53	0,57
Kassan riittävyys	23	20
Asukasmäärä	2297	2308

Konsernin tase

VASTAAVAA	2020	2019	VASTATTAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT	1000 €	1000 €	OMA PÄÄOMA	4 446	2 849
			Peruspääoma	2 879	2 879
Aineettomat hyödykkeet	295	295	Säätiöiden ja yhdistyst po	12	12
Aineettomat oikeudet	43	48	Muut omat rahastot	57	60
Muut pitkävaikutteiset menot	252	247	Edellisten tilikausie yli-/alijäämä	-155	662
Ennakkomaksut			Tilikauden yli-/alijäämä	1 670	-764
Aineelliset hyödykkeet	13 694	13 471	VÄHEMMISTÖOSUUDET	17	16
Maa- ja vesialueet	941	941			
Rakennukset	8 332	8 704	POISTOERO JA VAPAAEHT. VA- RAUKSET		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 424	2 633	Vapaaehtoiset varaukset		
Koneet ja kalusto	397	505			
Muut aineelliset hyödykkeet	4	6	PAKOLLISET VARAUKSET		
Enn.maks. ja kesk.er. hankinnat	1 596	682	Eläkevaraukset		
			Muut pakolliset varaukset	137	183
Sijoitukset	227	210	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	321	322
Tytäryhtiöosakkeet ja osuudet			Valtion toimeksiannot	27	39
Osakkuusyhteisöosuudet	157	157	Lahjoitusrahastojen pääomat		1
Osakkeet ja osuudet	47	47	Muut toimeksiantojen pääomat		282
Muut lainasaamiset	20	5			
Muut saamiset	2				
			VIERAS PÄÄOMA		
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	287	311	Pitkäaikainen	5 672	6 150
Valtion toimeksiannot	27	39	Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	4 257	4 702
Muut toimeksiantojen varat	260	272	Lainat julkisyhteisöiltä	756	829
			Lainat konsernin sisältä		
			Saadut ennakot	2	4
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Liittymismaks. Ja muut velat	656	615
Vaihto-omaisuus	41	40			
Aineet ja tarvikkeet	40	40	Lyhytaikainen	7 378	7 711
Ennakkomaksut			Joukkovelkakirjalainat	2 500	3 000
			Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	977	1 086
SAAMISET	1 563	1 329	Lainat julkisyhteisöiltä	73	83
Pitkäaikaiset saamiset	1	2	Lainat muilta luotonantajilta		
Myyntisaamiset		1	Saadut ennakot	33	22
Lainasaamiset			Ostovelat	1 718	1 677
Muut saamiset	1	1	Liittymismaks. Ja muut velat	254	274
Siirtosaamiset			Siirtovelat	1 823	1 569
Lyhytaikaiset saamiset	1 562	1 327	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	17 986	17 232
Myyntisaamiset	856	875	KONSERNIN		
Lainasaamiset			TASEEN TUNNUSLUVUT		
Muut saamiset	365	376	Omavaraisuusaste	24,9%	21,5 %
Siirtosaamiset	341	76	Suhteellinen velkaantuneisuus	41,2%	51,8 %
Rahoitusarvopaperit	14	13	Kertynyt yli-/alijäämä 1000 €	1 514	-102
Osakkeet ja osuudet	14	13	Kertynyt yli-/alijäämä €/asukas	659	-44
Sijoitukset rahamarkkinainst.			Konsernin lainat €/asukas	3 728	4 205
Muut arvopaperit			Konsernin lainakanta 31.12.	8 563	9 704
Rahat ja pankkisaamiset	1 865	1 562	Asukasmäärä	2297	2308
VASTAAVAA YHTEENSÄ	17 986	17 232			

7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

7.1 Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tulos on positiivinen 1 462 693,99 euroa. Hallitus esittää, että tilikauden tuloksesta kirjataan poistoeron vähennykset, jotka ovat yläasteen saneerauksen (12 881,20 euroa) ja terveystieteiden vuodeosaston saneerauksen (16 666,67 euroa) investointivarausten purkuja. Tilikauden ylijäämä, 1 492 241,86 euroa, esitetään siirrettäväksi edellisten tilikausien yli-/alijäämä tilille.

7.2 Talouden tasapainottamis- ja alijäämän kattamistoimenpiteet

Vuoden 2019 lopussa kattamattomia alijäämiä oli yhteensä 924 898,59 euroa. Vuoden 2020 ylijäämän jälkeen kunnalla ei ole katettavaa alijäämää taseessa. Taseen ylijäämä on 569 894,26 euroa. Poistoeroa taseessa on 486 707,26 euroa.

Vuoden 2021 talousarvio laadittiin 149 278 euroa alijäämäiseksi ja suunnitelmavuodet 2022-2023 yhteensä 559 477 euroa alijäämäisiksi. Vuoden 2020 tilinpäätöksen ylijäämä ei täysin kata taloussuunnittelu-vuosien alijäämiä, katettavaa alijäämää jää 138 860,74 euroa.

Vuoden 2022 talousarvion laadinnan yhteydessä on varmistettava, että taseen ylijäämä kattaa taloussuunnittelun.

Kriisikuntakriteerit uudistettiin vuonna 2019, niitä sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022, vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella. Vuosina 2019-2021 käytetään aiemmin voimassa olleita kriteerejä. Vanhan lain mukaisista kriisikuntakriteereistä (6 kpl) Muonion kohdalla täyttyi kaksi; veroprosentti on 0,5 % korkeampi kuin maan painotettu keskiarvo ja konsernin suhteellinen velkaantuneisuus kasvoi 49,8 prosentista yli 50 prosentin 51,8 prosenttiin. Kunta voi päätyä kriisikunnaksi silloinkin, vaikka kaikki kriteerit eivät täyty, mutta alijäämä ylittää kahtena peräkkäisenä vuotena määrätyn rajan. Alijäämä saa olla viimeistä edellisessä tilinpäätöksessä enintään 500 euroa ja uusimmassa tilinpäätöksessä tuhat euroa asukasta kohden. Muonion kunnassa nuo kriteerit eivät täyty.

Toimintamenoja pysyvästi alentavia toiminnallisia ja rakenteellisia ratkaisuja tulee aktiivisesti toteuttaa. Palvelutuotannon maksuja ja taksoja tulee tarkistaa vuosittain. Elinkeinostrategian mukaisia toimenpiteitä toteutetaan tulopohjan kasvattamiseksi. Kuntayhteistyöllä haetaan tehostamista ja uusia toimintatapoja. Kunnan toimintojen ja velvoitteiden muuttuessa henkilöstön ja toiminnan yhteensovittamisia tulee tarkastella jatkuvasti.

8 Toteutumisvertailu, talousarvion toteutuminen

8.1 Käyttötalouden toteutuminen

Tehtävälueiden johtavat viranhaltijat, tilivelvolliset viranhaltijat ovat vuonna 2020 kunnanjohtaja Laura Enbuska-Mäki, hallintojohtaja Katri Rantakokko (yleishallinto), elinkeinoasiamies-maaseutupäällikkö Heikki Kauppinen (elinkeino ja maaseututoimi), sosiaali-johtaja Henna Takala 1.1.-18.10.2020 ja vs. sosiaali-johtaja Henri Muotka 19.10.-31.12.2020 (sosiaalitoimi), sivistystoimenjohtaja Merikki Lappi (sivistystoimi) ja tekninen johtaja Jussi-Pekka Tammilehto (tekninen toimi).

8.1.1 Vaalit

Talousarviovuonna ei ollut vaaleja, toimintameno on luottamuspalkkio, joka on maksettu seuraavana vuonna pidettäviin kunnallisvaaleihin liittyen.

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot	0	0	0	
Toimintamenot	0	-90,00	90	
Toimintakate	0	-90,00	90	

8.1.2 Tilintarkastus

Tehtävän kuvaus ja palvelusuunnitelma

Tarkastuslautakunnassa on puheenjohtajan, varapuheenjohtaja ja neljä jäsentä. Puheenjohtajana toimii valtuutettu Pentti Reponiemi. Kunnan tilintarkastajana toimii BDO Audiator Oy, päävastuullisena tilintarkastajanaan Risto Hyvönen.

Tehtävän yleistavoitteet

Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden aikana kuusi kertaa. Keväällä se keskittyi pääasiassa vuoden 2019 tilinpäätökseen ja arviointikertomuksen laadintaan, syksyllä hyväksyttiin mm. lautakunnan ja tilintarkastajan työohjelma sekä lautakunnan talousarvio vuodelle 2021. Tarkastussuunnitelmassa painopistealueena oli vuonna 2017 vanhuspalvelut, vuonna 2018 henkilöstöhallinto ja sen tehtävien organisointi, hallintopalvelut ja päätösten täytäntöönpano sekä vanhuspalvelut, vuonna 2019 tekninen lautakunta ja sosiaalitoimen kokonaisuus, sosiaalityö ja terveydenhuolto sekä kunnanhallituksen osalta riskien hallinta ja sisäinen valvonta. Vuoden 2019 alusta tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävistä on vastannut BDO Audiator Oy.

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot				
Toimintamenot	-9 810	-9 510,20	-300	
Toimintakate	-9 810	-9 510,20	-300	

8.1.3 Kunnanhallitus

8.1.3.1 Yleishallinto

Tehtävän kuvaus ja palvelusuunnitelma

Yleishallinto vastaa hallinnon, talouden, henkilöstöhallinnon, työpajatoiminnan sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen hoitamisesta. Yleishallinnossa on myös Lapin Pelastuslaitoksen toimintavaraus, maksuosuus verotuskustannuksiin, kunnan maksamat jäsenmaksut etujärjestöille sekä kunnanhallituksen alaiset projektit.

Kunnanjohtaja johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan hallintoa, taloutta ja muuta toimintaa. Yleishallinto hoitaa valtuuston, kunnanhallituksen, keskusvaalilautakunnan ja työsuojelutoimikunnan sihteerin tehtävät. Yleishallinto vastaa kunnan keskusarkistosta ja keskitetysti kunnan talous- ja henkilöstöhallinnosta. Taloushallinto hoitaa ostopalveluna kunnan omistamien kiinteistöyhtiö Kotikonnun ja asuntoyhtiö Kulleron taloudenhoidon. Vuoden 2020 alusta Kiinteistö Oy Muonion Hillan sekä Lakan isännöinti ja taloudenhoito siirtyivät kunnan hoidettavaksi.

Koronaviruspandemia ja tähän liittyvät valmius- ja varautumistoimet haastoivat koko kunnan toimintaa ja palveluiden järjestämistä.

Tehtävän yleistavoitteet

Hyvän hallinnon mukainen asioiden valmistelu, täytäntöönpano ja laillisuuden valvonta. Ajantasaisen, virheettömän ja relevantin tiedon tuottaminen.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen

Korona vaikutti koko vuoteen, tehden siitä poikkeuksellisen joka suhteessa. Uudet työtavat otettiin käyttöön mm. etätöy mahdollisuuksien mukaan ja toimielinten sähköiset/hybridikokoukset. Kunnan johtoryhmän työ tiivistyi vuoden aikana. Koronan vuoksi merkittävässä roolissa oli kriisiviestintä ja siihen liittyvä kuntalaisten tiedottaminen.

Investoinneista toteutettiin asianhallintajärjestelmän (CaseM) hankinta ja sen käyttöönotto toteutettiin pääosin. Ohjelmisto on käytössä kaikilla osastoilla valmistelussa ja toimielintyöskentelyssä, mutta luottamushenkilöiden osalta käyttöönotto toteutetaan vuonna 2021. Kunnan verkkosivut päivitettiin saavutettavuusdirektiivin mukaisiksi. Parannettiin tiedolla johtamista ottamalla käyttöön taloushallinnon Web-raportointi, jonka avulla vastuuviranhaltijat saavat joka yö päivittyvän ajantasaisen taloustiedon.

Toteutuneet toimenpiteet:

Kunnan organisaatiouudistus ja hallintosäännön päivittäminen ovat edenneet, mutta hieman jäljessä aikataulusuunnitelmasta koronapandemian vuoksi, prioriteetteja ja resursseja oli kohdennettava uudelleen.

Hallintosäännön päivittämistyössä järjestettiin kaksi työpajaa, pyydettiin lausuntoa organisaatiouudistuksesta lautakunnilta, järjestettiin talusseminaari, mutta hallintosääntöä on jouduttu arvioimaan ja tarkistamaan vuoden 2020 keväästä alkaen aktiivisesti mm. koronan ja tiedonhallintalain vuoksi. Tarkistetun aikataulusuunnitelman mukaan valtuusto päättäneen toukokuussa 2021 uudesta organisaatorakenteesta ja sen jälkeen alkaa uudistuksen toimeenpano.

Marraskuussa 2020 käynnistettiin organisaatiouudistuksen ensimmäinen vaihe ikäihmisten palvelukokonaisuuden ja siihen liittyvien henkilöstöratkaisujen myötä neuvottelut päätettiin 25.1.2021.

Konsernirakenteen tarkistamista ei aloitettu vuoden 2020 aikana, mutta konserniohje saatiin kunnanhallituksen käsittelyyn loppuvuonna 2020 ja valtuusto hyväksyi tämän 8.3.2021. Konsernirakenteen tarkastaminen ajoittunee syksyyn 2021.

Työhyvinvoinnin osalta kunnan HYPPY -hanke (oppiva ja hyvinvoiva organisaatio) sai Työsuojelurahaston rahoituspäätöksen ja se käynnistyi elokuussa 2020. Hanke on edennyt suunnitelman mukaan ja sen pohjatietoina hyödynnettiin aikaisempaa työhyvinvointikyselyä, uutta ei toteutettu. Hankkeen tilannetietoa on käsitelty säännöllisesti yhteistoimintaelimessä ja se päättyi huhtikuussa 2021. Esimiestyötä tukemaan ja kehittämään toteutettiin henkilöstölle erillinen 360 –palautekysely.

Yt-toimielin kokoontui säännöllisesti, pääluottamusmiehet olivat mukana yhteistoiminta-neuvotteluissa keväällä ja loppuvuodesta. Palkkaukseen liittyen henkilöstön tehtäväkuvaukset ja TVA:t ovat tarkistamatta, mutta prosessia ei ole saatu valmiiksi vuoden 2020 aikana. Kun uusi organisaatiorakennemalli on päätetty, tämä vaihe ajoittunee syksyille 2021.

Työhyvinvointia tukevaa toiminnallisuutta (TYHY) ei ole saatu kehitettyä suunnitelmien muka ja esim. koko kunnan henkilöstön yhteisiä tapahtumia tai toimenpiteitä ei ole toteutettu. Valtuusto hyväksyi loppuvuonna 2020, että henkilöstölle jaetaan työhyvinvointia tukeva 100 euron palvelusetelin kiitokseksi hyvästä työstä poikkeuksellisenä koronavuonna.

Vuoden 2021 alusta kuntien ja kuntayhtymien taloustietojen keruu ja raportointi toimitetaan Tilastokeskuksen sijaan neljännesvuosittain Valtiokonttorille kuntatalouden tietopalveluun. Vuoden 2020 aikana on valmisteltu uusia yhtenäisiä tilirakenteita ja palveluluokituksia vastaamaan uutta taksonomiaa. On tehty automaattisen raportoinnin käyttöönoton valmistavia toimenpiteitä yhdessä taloushallinnon tietojärjestelmä toimittajan kanssa, jotta on pystytty lähettämään ensimmäiset testi- ja tuotantolähteykset Valtiokonttorille.

Osallistuttiin Lapin Liiton hallinnoimaan hankkeeseen, jossa verkostoitumalla muiden Lapin kuntien taloushallinnon ammattilaisten kanssa paitsi laajennettiin keskinäistä yhteistyötä, myös kehitettiin yhteisiä mallinnuksia Valtiokonttorin raportoinnin pohjaksi.

Keskeiseksi riskiksi em. tavoitteiden saavuttamiseen realisoitui pienen kunnan poikkeus-tilanteisiin varautuminen. Koronapandemia laitto kehittämissuunnitelmia ja aika- sekä henkilöstöresursseja uusiksi, käytännössä kevät ja kesä 2020 menivät valmius- ja varautumistoimissa.

Viestintä

Viestintää kehitettiin suunnitelman mukaan ja sen lisäksi kriisiviestinnän rooli korostui koronapandemian vuoksi. Verkkosivujen saavutettavuutta kehitettiin, viestintää sosiaalisessa mediassa tehostettiin ja kävijämäärät kasvoivat, Muonio-blogi avattiin osana tonttikampanjasivustoa ja siellä julkaistiin muoniolaisten kirjoituksia, kuvapankkiin hankittiin kuvia, tonttien markkinointikampanja toteutettiin, uuden kuntalaisen paketti –kampanja toteutettiin yhdessä House of Laplandin kanssa sekä muita materiaaleja teetettiin viestintää tehostamaan.

Koronan ja siihen liittyvien rajoitusten vuoksi Midnight Sun Hike –tapahtumaa ei järjestetty.

Avustukset ja hankerahat

Kunnanhallituksen alaiset EU-projektien toteutuminen

Seutukunnalliset:

- Tunturi-Lapin yritykset ja idut (Leader Tunturi-Lappi):
Hanke toteutettiin ja hankkeen avulla saatiin tehostettua kunnan yritysneuvontapalveluita myös koronakriisissä.
- Pallas-Ylläs TOBE1 (Metsähallitus):
Hanke päättyi, hankkeen aikana mm. tuotteistettiin Muonion TOP-reittejä.
- Matkailun verkostomainen oppimiskenttä länsirajalla (Lappia, Muonio, Pello, Pellon Kehitys)
Hanke päättyi Muonion kunnan osalta 11/2020, jolloin myös projektityöntekijän työsuhte päättyi.

Maakunnalliset:

- Välkky - Vähähiilisyys ja taloudellinen kestävyys Lapin matkailussa (Lapin liitto):
Hanke jatkuu 2021.
- Älykäs ja kansainvälistyvä Lappi (Lapin liitto):
Hanke jatkuu 2021.

Kunnanhallituksen muut hankkeet

Seudulliset:

- Aurora Snowbox (Aurora Snowbox Oy) Kylmäteknologia ja älytie (arktinen bisnes) 20 000 euroa.
- KELIPA – Kestävän liikkumisen palveluiden ekosysteemi (LaY, Kideve):
Hanke käynnistyi 2020 ja jatkuu 2021.

Paikalliset:

- Visit Muonio 2025 (Muonion Matkailu ry):
Hanke jatkuu 2021
- Pohjoisen ympäristömuutoksen viestintä (Oulun Yliopisto):
Hanke ei saanut myönteistä rahoituspäätöstä.

Työpajat

Pitkäaikaistyöttömien osalta keskityttiin kunnan osarahoittamaan työmarkkinatuen listoilla oleviin henkilöihin työllistämällä ja ohjaamalla kuntouttavaan työtoimintaan. Vaikutus näkyi kunnan laskevana maksuosuutena.

Valmennettavia työpajalla vuoden aikana oli yhteensä 29, he olivat erilaisilla toimenpiteillä (kuntouttava työtoiminta, palkkatuki, työkokeilu, sosiaalinen kuntoutus, kehitysvammaisten työtoiminta ja koulutus sopimus).

Koronan vaikutus oli merkittävä työpajan toimintaan, mm. kirpputori jouduttiin sulkemaan määräajaksi ja kuljetuspalvelu toteutti osan ”kauppakassi”-palvelusta kuntalaisille.

Tavoite	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteeseen päästään	Mittarit	Toteutuma
Sähköinen hyvinvointikertomus 2017-2021, jalkautus ja toimenpiteet Sähköinen hyvinvointikertomus keskeinen osa kunnan strategista toimintaa	-työryhmän kokoukset, seminaari- ja johtoryhmän työskentely, poikkihallinnollinen työnjako -valtuustokauden hyvinvointikertomuksen laatiminen	-hyvinvointikertomusten toimenpiteiden täytäntöönpano ja mittareiden seuranta; jatkossa oma arviointilomakkeensa, joka tulee mukaan talousarvio- ja tilinpäätösasiakirjaan	kesken, johtoryhmään jalkauttaminen käynnissä
Asianhallinnan kehittäminen ja toimintatapojen rationalisointi	-uuden asianhallintajärjestelmän käyttöönottoprojekti	-asianhallintajärjestelmän käyttöönotto 3/2020 -järjestelmän jalkauttaminen toimintaan toteutettu 12/2020	kesken, osastoilla ja lautakunnilla käytössä, luottamusmiehillä käyttöönotto 2021
Päätösten ennakkovaikutusten arviointi (EVA) käyttöön kaikissa strategisesti merkittävissä päätöksissä (hallintokunnan arvio)	-johtoryhmän koulutus ja harjoittelu -käytetään kaikkiin strategisiin päätöksiin kaikissa lautakunnissa, EVA-pohja löytyy hyvinvointikertomuksesta	ennakkovaikutustenarviointien lukumäärä/kunnan päätökset, päätösten lukumäärä > 5 kpl	toteutunut, mm. valmistelussa: organisaatio-uudistus, toimitilaohjelman jatkotoimenpiteet, koronan aiheuttamat toimenpiteet
Ajantasainen talous- ja laskentatiedon tuottaminen kunnan sisäiseen ja eri yhteistyötahojen käyttöön	-raportoinnin ajantasaisuus -sisäinen koulutus ja tiedottaminen -maakunnallinen yhteistyö	-kk- raporttivalmius kunnan johdolle ja toimialoille seuraavan kuukauden 20 pvän jälkeen -kunta on mukana maakunnan Digikannustin-hankkeessa /VM)	Kpito ajantasalla ja khall käsittelyssä tot. 1-3 kk 27.4., 1-6 kk 24.8., 1-9 kk 23.11.sekä loppuvuosi ta käsittelyn yhteydessä. Hanke toteutuma selostettu sanallisissa.
Kunnan sisäisen ja ulkoisen viestinnän tehostaminen	-sisäisen viestinnän tehostaminen -kuntalaisten, yritysten ja matkailijoiden viestinnän tehostaminen	-Intranetin käyttöönotto - projekti -Muonio-sovelluksen käyttöönotto- projekti	kesken, projekti aloitettu, käyttöönotto 2021 kesken, projekti sai rahoituspäätöksen ja aloitettu 5/2020, käyttöönotto 2021
Oppimisympäristön tunnistamisen vieminen käytäntöön	Henkilöstön koulutukset: työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen, oppilaitosyhteistyö Lappian kanssa	-AVI:n vuositilastot	pyöräpajan ohjaaja aloittanut oppisopimuksella eao:n 16 Lappian opiskelijaa keke-opinnoissa

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot	261 151	218 476,93	42 674	
Toimintamenot	-1 707 400	-1 635 410,42	-71 990	
Toimintakate	-1 446 249	-1 416 933,49	-29 316	
Poistot		-25 461,10	25 461	
Vyörytyserätulot		363 307,00	-363 307	
Vyörytyserämenot		-26 205,75	26 206	
Kate yhteensä	-1 446 249	-1 105 293,34	-340 956	

8.1.4 Maaseututoimi

Toimialue on Enontekiö, Kittilä, Muonio.

Maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa annetun lain 210/2010 mukaiset paikallisen maaseutuelinkeinoviranomaisen tehtävät Enontekiön, Kittilän ja Muonion kuntien alueella.

Tehtävän kuvaus ja palvelusuunnitelma

Maatalouden ja maaseutuelinkeinojen harjoittajien tuki-, eläke-, vahingonkorvaus-, eläin-pelto-tukioikeus- rekistereitä koskevien järjestelmien mukaiset, sekä tuotantoa koskevien sopimustehtävien hoitaminen.

Ylläpidetään ympärivuotiset toimistopalvelut Muonion ja Kittilän kunnanvirastoissa sekä määrättyinä vastaanottopäivinä Enontekiön kunnanvirastolla. Maastokatselmuksia järjestetään tarvetta vastaavasti.

Henkilöstö: yksikön vastaava johtava viranhaltija 50 % työajalla, 1 maataloussihteeri kokoaikainen, toimistos sihteeri 50 % työajalla.

Nettokustannusten jako: kuntien yt-sopimuksessa 2012 määritetty menettely.

Tehtävän yleistavoitteet

Toteuttaa Tunturi-Lapin kuntien yhteistoimintasopimuksella yksikölle määrätty tehtävät luotettavalla tavalla sekä noudattaen Maaseutuviraston kanssa vahvistetun maksajavirastosopimuksen palvelutavoitteita ja EY-EU- yhteisön tukijärjestelmään kohdistuvia sitovia määräyksiä.

Lausunnot, alueraportit, sidosryhmäyhteistyö eri viranomaisten suuntiin.

Tavoite	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteeseen päästään	Mittarit	Toteutuma (tavoite seuranta ja toimintakertomus)
Maksajavirastosop. määrättyjen käsittely-aikatavoitteiden täyttäminen (asiakirjatalenn., tukipäätökset, maksatukset)	Aktiivinen, osallistuva työnjohto ja seuranta. Henkilökunta- ja tiimi-palaverit, tehtävävalmennus.	Maksajavirastovakuumusta varten vuotuiset raporttiajot sekä itsearviointi- ja pistokoemenetelmä.	MVV-aineisto kokonaisuudessaan sis. HVJ-kuvauksen, toimihenkilöselvitys, itsearviointiraportin, kehittämistehtävät.

Tehtävien eriyttämissäädösten noudattaminen sekä petostentorjuntasuunn.	Henkilöstön tehtäväkuvauksien tarkentaminen; johdon katselmukset	Kuntatarkastusraportit, itsearviointit Katselmuspöytäkirjat	Johdon katselmukset 3 kertaa. ISO2700-stand.vaatimuk. työkirja uudist. lokak 2020.
Maaseutuhallinnon palveluiden säilyttäminen läheisyysperiaatteella ja luotettavasti EU:n sekä kansallisten säädösten puitteissa	Lisätään ko. ammattialojen koulutus- ja tiedotustilaisuuksien järjestämistä vuorovaihtusperiaatteella	Järjestettyjen tapahtumien sekä osanottajien lukumäärät, vaikuttavuusarviot	Koulutustil kev 2020. Sen jälkeen etäkoulutustilaisuuksina koronapandemia-rajoitusten vuoksi. Puhelu- ja asiakaspalvelu toimitoissa koko vuoden.

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot	108 000	112 821,81	-4 822	
Toimintamenot	-127 001	-132 587,39	5 586	
Toimintakate	-19 001	-19 765,58	765	
Vyörytyserämenot		-3 903,00	3 903	
Kate yhteensä	-19 001	-23 668,58	4 668	

8.1.5 Elinkeinolautakunta

8.1.5.1 Elinkeinotoimi

Tehtävän kuvaus ja palvelusuunnitelma

Elinkeinotoimen tehtävänä on

- tuottaa kunnan alueen yritysneuvontapalvelut; liiketoimintasuunnitelma- ja sijoittumis-neuvonta, rahoitustukien hakemisen neuvonta, yrityksen perustamisprosessin tukeminen sekä yritysvalmennuksen järjestäminen yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa.
- edistää kunnan ja seutukunnan yrittäjyyttä ja elinvoimaisuutta tukemalla yritysten ja yhteisöjen kehittämis- ja investointihankesuunnittelua
- vastata elinkeino- ja matkailustrategioiden toteuttamiseen liittyvien kehittämishankkeiden koordinoinnista sekä toteuttaa omia ja seutukunnan yhteisiä kehittämishankkeita
- järjestää kunnan matkailuneuvonta, toteuttaa matkailun edistämiseen liittyviä toimenpiteitä ja yhteistyöhankkeita sekä osallistua kunnan imagoa ja vetovoimaa edistäviin pr-tapahtumiin
- kylien välisen yleisen asiontiliikennepalvelun koordinointi ja –rahoitus
- laatia aloitteita, lausuntoja ja selvityksiä alueelliseen yritystoimintaan, alueiden käytön suunnitteluun sekä kylien elinvoimaisuuteen liittyen

Tehtävän yleistavoitteet

Edistää käytettävissä olevin voimavaroin yrittäjyyden toimintaedellytysten parantumista, uusyrittäjyyttä sekä matkailutoiminnan volyymien kasvua toiminta-alueella kunnan omin toimenpitein sekä laajoina yhteistyöhankkeina talousalueella.

Vuoden 2020 toiminnallisten tavoitteiden toteutumiseen vaikutti erittäin voimakkaasti Covid19-pandemia kaikilla tavoilla; yhteiskunnalliset säätelytoimet, lisääntynyt tiedottamistarve ja rahoitustukijärjestelmät. Erityistilanteen vuoksi vuoden aikana järjestettiin lukuisia määriä niin kunnan hallinnon sisäisiä sekä johtoryhmän ja laajennetun johtoryhmän kokouksia, kuin yrittäjille suunnattuja sekä yrittäjien kanssa yhteiseksi perustettujen tiimien koulutus- ja informaatiotilaisuuksia.

Pääosin toimintasuunnitelmaan kirjatut toimenpidekokonaisuudet toteutettiin, kunnan imagomarkkinointi sekä viestintä eri muodoissaan lisääntyi, hankkeita käynnistyi lisää, pienyrityksiä perustettiin ihan vuosien 2018 ja 2019 tahtiin eli hyvin. Pääelinkeinoista matkailutoiminta kärsi vahvasti ulkomaisten asiakkaiden matkustusrajoituksista, ja tästä arvioitiin alueen matkailutulon pudonneen erittäin voimakkaasti. Kotimainen matkailutulo ja yöpymisten lukumäärä säilyi ja hiukan lisääntyikin kertomusvuonna.

Kertomusvuoden kokemuksissa arvokasta on ollut eri aluetoimijoiden, kuntaorganisaatioiden sekä yritysten kanssa tiivistynyt vuorovaikutus ja edunvalvontatoimet. Muonion brändi ja imago sekä viestintä on saanut positiivista palautetta niin kunnan sisällä kuin ulkopuolisten arvioitsijoiden taholta.

Tavoite	Keinot / toimenpiteet miten tavoitteeseen päästään	Mittarit	Toteutuma
"Yrittävä Muonio" uusyrittäjyyden lisääminen	Informointi tukipaleteista, aktivointi+valmennuspäivät. Yhteistyö Ammattiopisto Lappian + TL Kehitys ry:n kanssa.	Asiakaskäynnit, rahoitustukihakemusten ja aloittaneiden pienyrittäjien määrät. Yritysten liikevaihdon kehitys.	Uusia py yht 25 kpl, starttiräsiä 9 kpl. C-19 vaikutuksena yritykset liikevaihdon men. n. 25 milj eur
Kunnan imagon ja vetovoiman lisääminen kuntastrategian mukaisesti	Jatkaen hyvin käynnistyneitä viestintästr. toimenpiteitä. Viestintä ja visuaalinen ilme - teemalla.	Toteutetut toimenpiteet. Luottamushenkilöiden osallistuminen viestintämenetelmien käyttämiseen. Saavutettu näkyvyyskertojen määrä.	Kaikki suunnitellut viestintästr toimenpiteet toteutettu. Poikkeustilaviestintää erit.paljon.
"Hankkeilla hallittuun kasvuun"	Kehittämishankesuunnittelu ja hankeosallisuus	Vireille saatetut tai -aloitetut hankkeet; hankeraportit ja -tulokset.	Elinkeinotoimi mukana 12:sta hankkeesta; uusia aloitettua 3; vireillesaadettua 3 uutta.
Vahvistuvat matkailijavirrat	Nettisivustojen sisältöjen uudistamista, verkostoissa mukanaolot.	Yöpymistilastot, vuodepaikkatarjonta.	Ulkom. laskua, kotim. kasvua.
"Katse kyliin", kyläohjelmat ja kyläneuvosto	Kyläsuunnitelmien uudistamistoimet, yhteinen hankeaihe.	Läpikäytyjen kylien ja suunnitelmien lukumäärä, yhteistyömuodot kunnan suuntaan.	Siirr. v. 2021 toimenpiteisiin, myös hanke johon sisältyy.

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot	2 000	1 149,33	851	
Toimintamenot	-180 444	-156 422,38	-24 022	
Toimintakate	-178 444	-155 273,05	-23 171	
Poistot		-228,54	229	
Vyörytyserämenot		-22 094,00	22 094	
Kate yhteensä	-178 444	-177 595,59	-848	

8.1.5.2 Lomatoiminta

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot	0	5 934,88	-5 935	
Toimintamenot	-205	-6 134,88	5 930	
Toimintakate	-205	-200	-5	

8.1.6 Sosiaalilautakunta

Sosiaalilautakunnan talousarvioon kuuluu viisi valtuustotasolla sitovaa tehtävää: hallinto, sosiaalityö, vanhustyö / kotipalvelu, vammaispalvelut ja terveystoimi. Toimialaan kuuluvien palveluiden tehtävänä on edistää ja ylläpitää yksityisen henkilön, perheen ja yhteisön sosiaalista turvallisuutta, terveyttä ja toimintakykyä sekä tuottaa vaikuttavia ja laadukkaita palveluita asiakaslähtöisesti ja moniammatillisesti yhteistyössä asiakkaiden ja heidän läheistensä kanssa. Osallisuus, avoimuus ja vastuullisuus ohjaavat toimintaamme.

Maakunta- ja sote-uudistuksen toimeenpanon valmistelu lopetettiin 8.3.2019.

Osana sosiaali- ja terveydenhuollon (sote) uudistusta on valtiohallinto käynnistänyt laajan kehittämisohjelman sosiaali- terveyskeskusten vahvistamiseksi vuosille 2020-2022. Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman tarkoituksena on kehittää nykyisestä terveyskeskuksesta laaja-alainen sosiaali- ja terveyskeskus, josta asiakas saa palvelunsa sujuvasti ja avun yksilöllisiin tarpeisiin. Muutos toteutetaan muun muassa siirtämällä painotusta raskaista palveluista ehkäisevään työhön sekä vahvistamalla sote-ammattilaisten yhteistyötä. Lisäksi panostetaan tutkimus- ja kehittämistoimintaan. Digitaalisia ja mobiileja palveluja otetaan käyttöön siellä, mihin ne soveltuvat. Sote-uudistukseen liittyen kehitetään yhdenmukaisia valtakunnallisia ja maakunnallisia palvelurakenteita, toimintatapoja ja tietohallintoa. Tavoitteena ovat asiakaslähtöiset, vaikuttavat, kustannustehokkaat ja yhteen sovitettut sosiaali- ja terveyspalvelut. ([Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus - Sote-uudistus - THL.](#)) Vuonna 2020 on kuntastrategiamme mukaisesti myös sote-palveluissa tavoitteenamme ollut vahvistaa yhdessä tekemistä ja verkostomaista toimintatapaa sekä ottaa käyttöön uusia innovaatioita. Yhteistyöllä ja kehittämisellä on pyritty turvaamaan parhaiten kuntalaisten lähipalvelut tulevassa sote-rakenteessa. Maakunnat (hyvinvointialueet) on tarkoitus aloittaa toimintansa vuoden 2023 alusta.

Lapin sairaanhoitopiiri on järjestänyt erikoissairaanhoidon lisäksi myös perusterveydenhuollon palvelut lokakuusta 2017 alkaen. Sosiaalilautakunnan yhtenä keskeisenä tavoitteena vuonna 2020 on ollut edistää eri organisaatioissa toimivien sosiaali- ja terveystalveluiden yhteentoimivuutta. Yhteiseen uuteen hyvinvointikeskukseen on päästy muuttamaan vuoden 2020 alussa. Yhteistyötä on kehitetty konkreettisempaan suuntaan esimerkiksi hyvinvointilähete-pilottiin ja sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöryhmään osallistuen, sekä pohjustettu ikäihmisten ja terveydenhuollon yhteistä asiakastietojärjestelmää.

Sosiaalitoimi on marraskuussa 2018 ilmoittautunut Kanta-aaltoon, mutta Kanta-järjestelmän aloituksen ajoittumisen vuoteen 2023 vuoksi sosiaalitoimi on vuonna 2020 siirtänyt Kantaan siirtymistä välttääkseen toistuvilta Kanta-siirtomaksuilta. Siirtymiseen liittyvät valmistelut ovat aikataulussa, mutta vielä kesken. Kantaan siirtyminen asteittain ja uusien asiakastietojärjestelmien käyttöönotto edellyttävät jatkossakin lisätyövoimaa sosiaalitoimen hallintoon.

Sosiaalitoimen hallinto

Tehtävän kuvaus ja palvelusuunnitelma

Sosiaalitoimen hallinnon tehtävä on tukea toimialan palvelutuotantoa. Hallinnon palveluihin kuuluvat yleinen hallintokunnan palveluiden kehittäminen sekä toiminnan ja talouden suunnittelu, toteutus ja seuranta.

Tehtävän yleistavoitteet

Sosiaalitoimen hallinnosta ja päätöksenteosta vastaa sosiaalilautakunta, joka kokoontuu säännöllisesti. Sosiaalilautakunnan esityslistat ja pöytäkirjat liitteineen julkaistaan kunnan internet-sivulla. Sosiaalitoimen hallinnon käytännön työstä huolehtivat sosiaalijohtaja ja toimistosihiteerit.

Tavoite	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteeseen päästään	Mittarit	Toteutunut
Palvelutuotantoa tukeva hallinto	-sisällöllisesti asianmukaiset, määräajassa valmistellut sosiaalilautakunnan asiat	-arviointi sosiaalilautakunnassa	Toteutunut, vielä kehitettävää
	-palvelutuotannon tuki ja yhteistyön koordinointi, rakenteista ja resursseista huolehtiminen	-arviointi sosiaalitoimen tiimissä	Toteutunut, vielä kehitettävää

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot				
Toimintamenot	-103 175	-96 582,61	-6 592	10 000
Toimintakate	-103 175	-96 582,61	-6 592	10 000
Vyörytysramenot		-14 578	14 578	
Kate yhteensä	-103 175	-111 160,61	7 986	10 000

8.1.6.1 Sosiaalityö

Tehtävän kuvaus ja palvelusuunnitelma

Sosiaalityön tarkoituksena on turvata jokaiselle perustuslain mukainen oikeus ihmisarvoisen elämän edellyttämään välttämättömään toimeentuloon ja huolenpitoon. Eri-ikäisille ja erilaisissa elämäntilanteissa oleville ihmisille suunnatuilla palveluilla pyritään turvaamaan sekä yksilön, perheen että koko yhteisön hyvinvointi.

Sosiaalityön kohderyhmänä ovat lapset, nuoret ja perheet sekä paljon tukea tarvitsevat henkilöt. Sosiaalityön tarkoituksena on edistää kuntalaisten hyvinvointia sekä sosiaalista turvallisuutta, vähentää eriarvoisuutta ja turvata yhdenvertaisin perustein tarpeenmukaiset, riittävät ja laadukkaat sosiaalipalvelut.

Sosiaalialan ammattilaiset tukevat ihmisten elämää ja hyvinvointia tarjoamalla ohjaus-, neuvonta-, hoiva-, huolenpito- ja kasvatuspalveluita. Tehtävänkuvaan kuuluu myös ihmisten auttaminen erilaisissa kriisitilanteissa ja elämäntilanteiden hallinnassa. Sosiaalityössä on tavoiteltu valtakunnallisen suosituksen (THL) pohjalta systemisen työotteen käyttöönottoon, mikä ei henkilöstövajeen vuoksi ole toteutunut.

Tehtävän yleistavoitteet

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut

Suomalaisen perhepolitiikan tavoitteena on luoda lapsille turvallinen kasvuympäristö sekä varmistaa, että vanhemmilla on aineelliset ja henkiset mahdollisuudet synnyttää ja kasvatata lapsia. Lasten, nuorten ja perheiden palveluissa painotetaan ennaltaehkäisevien palveluiden ja varhaisen tuen järjestämistä oikea-aikaisesti. Työ on monelta osin yhteistoiminnallista tiimityötä, jota on vuonna 2020 pyritty vahvistamaan tiivistämällä poikkiallennollista yhteistyötä muuan muassa terveydenhuollon, nuoriso- ja koulutoimen kuin yleisesti sivistyspalveluiden kanssa. Yhteistyön tiivistäminen on näkynyt esimerkiksi palveluverkostojen yhteistyötä, jossa asiakas on voinut yhteisten vastaanottoaikojen avulla välttyä aikataulullisestikin haastavilta useilta eri toimijoiden ajanvarauksilta. Kuntatasoisen yhteistyön tiivistämisen lisäksi on vahvistettu alueellista yhteistyötä kollegiaalisen yhteistyön lisäämisellä Tunturi-Lapin ja muunkin Lapin sosiaalityön erityisasiantuntijoiden välillä. Vuonna 2020 on aloittanut Tunturi-Lapin ja Pellon yhteinen lastenvalvoja.

Tavoitteena palvelujen järjestämisessä on ollut, että kevyemmällä avopalveluilla ehkäistään raskaampien palvelujen tarvetta. Ennaltaehkäiseviä ja varhaisen tuen palveluja ovat muun muassa perhetyö, tukihenkilö- ja tukiperhetoiminta sekä lapsiperheiden kotipalvelu. Lapsiperheiden kotipalveluun on suuntautunut kaksi kotipalvelun työntekijää. Ennaltaehkäisevää työtä on myös sosiaaliohjaajan 40 % työpanos sivistystoimessa koulukuraattorina.

Pitkäaikaisiin ja toisiinsa kietoutuneisiin ongelmiin ei ole nopeita ja yksinkertaisia ratkaisuja. Tämä on haaste, johon sosiaalityö kunnassamme pyrkii vastaamaan. Esimerkiksi lapsen kokemus kaltoinkohtelusta säilyy läpi elämän, ja psyykinen oireilu voi vaikuttaa pitkälle aikuisuuteen. Selviytymistä tukee niin lasten- ja nuorisopsykiatrian kuin lastensuojelun tutkimusten mukaan se, että lapsi voi muodostaa kestävä ja luottamuksellisen suhteen edes muutamaan merkitykselliseen ihmiseen ja työntekijään. Lasten ja perheiden

vaativiin tarpeisiin ja elämäntilanteisiin vastaaminen edellyttää palvelujärjestelmältä joustavuutta, osaamista sekä riittäviä henkilöstövoimavaroja. Oikea-aikainen avun saaminen edellyttää selkeitä yhteistyökäytäntöjä tuen, palvelujen ja hoidon järjestämisessä.

Paljon tukea tarvitsevat

Paljon tukea tarvitsevat asiakkaat ovat pääsääntöisesti aikuissosiaalityön asiakkaita. Aikuissosiaalityön tehtäväkenttiä ovat muun muassa arkielämän hallinta, köyhyys ja syrjäytyminen sekä päihde- ja mielenterveysongelmat. Syrjäytyminen, osallisuus ja yksinäisyys kytkeytyvät toisiinsa, ja aikuissosiaalityön asiakkaat tarvitsevat runsaasti tukea ja yksilöllistä ohjausta itsenäiseen toimimiseen, asioiden hoitoon ja elämän hallinnan opetteluun. Ikääntyvät kuntalaiset ovat kasvava asiakasryhmä aikuissosiaalityössä.

Sosiaalihuoltolain mukaisena tukitoimena tarjotaan kaikenikäisille paljon tukea tarvitseville neuropsykiatrista kuntoutusohjausta, jolla ehkäistään syrjäytymistä ja parannetaan arjen taitojen hallintaa. Kunta vastaa myös harkinnanvaraisesta eli ehkäisevästä ja täydentävästä toimeentulotuesta.

Hankkeet ja työryhmät

Vuonna 2020 on sosiaalihuollossa ollut meneillään useita hankkeita ja työryhmiä. Keskeisimmillä hankkeilla on pyritty edistämään sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyötä, kuten ”tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus- hanke, rakenneuudistus-hanke ja hyvinvointilähetehanke. Lisäksi keskeisiä työryhmiä ovat olleet sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöselvitys (ei yhdistymisselvitys) työryhmä ja kaikkia kunnan työntekijöitä koskettava työhyvinvointi ”Hyppy”-hanke, sekä kriisityöryhmä. Lisäksi vuonna 2020 on alkanut eri työryhmiä osana ikäihmisten palvelukokonaisuuden valmistelua, mistä yhtenä osana on 1.6.2021 aloitettava uusi palveluasumisyksikkö. Hankkeet ja työryhmät jatkuvat myös vuonna 2021.

Tavoite	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteeseen päästään	Mittarit	Toteutunut
Hyvinvoivat lapsiperheet	-tukea tarvitsevat lapsiperheet saavat oikea-aikaisia sosiaalipalveluita	-sosiaalihuoltolain nojalla myönnettyjen palvelujen määrä suhteessa lastensuojelun avopalveluihin 80 % / 20 %	Ei toteutunut tavoitteen mukaisesti. Suhdeluku noin 50/50 %.
Hyvinvoivat aikuiset	-tukea tarvitsevat aikuiset saavat oikea-aikaisia sosiaalipalveluita.	- 90 % asiakkaista saa ajan työntekijälle 1 - 3 päivässä yhteydenotosta.	Ei mitattu

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot	44 150	3 514,75	40 635	
Toimintamenot	-440 934	-398 667,24	-42 267	-45 000
Toimintakate	-396 784	-395 152,49	-1 632	-45 000

8.1.6.2 Vanhustyö/kotipalvelu

Tehtävän kuvaus ja palvelusuunnitelma

Vanhustyö

- 1) Tukee ikääntyneen väestön hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista.
- 2) Parantaa ikääntyneen väestön mahdollisuutta osallistua elinoloihinsa vaikuttavien päätösten valmisteluun ja tarvitsemiensa palvelujen kehittämiseen.
- 3) Parantaa iäkkään henkilön mahdollisuutta saada laadukkaita sosiaali- ja terveystalvveluja sekä ohjausta muiden tarjolla olevien palvelujen käyttöön yksilöllisten tarpeitensa mukaisesti ja riittävän ajoissa silloin, kun hänen heikentynyt toimintakykynsä sitä edellyttää.
- 4) Vahvistaa iäkkään henkilön mahdollisuutta vaikuttaa hänelle järjestettävien sosiaali- ja terveystalvvelujen sisältöön ja toteuttamistapaan sekä osaltaan päättää niitä koskevista valinnoista.

Tehtävän yleistavoitteet

Kunta järjestää iäkkäälle henkilölle laadukkaita sosiaali- ja terveystalvveluja, jotka ovat hänen tarpeisiinsa nähden oikea-aikaisia ja riittäviä. Vanhuspolitiikan tavoitteena on ikääntyvien toimintakyvyn ja itsenäisen elämän edistäminen siten, että mahdollisimman moni voisi elää omassa kodissaan ja tutussa ympäristössä. Toimintakykyä ylläpidetään kuntouttavalla toiminnalla sekä sosiaali- ja terveystalvveluilla. Sosiaalihuollon asumistalvveluita ja laitoshoidtoa on tarjolla niille, jotka eivät enää suoriudu elämästään kotona.

Palvelut tukevat iäkkään henkilön hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä, itsenäistä suoriutumista ja osallisuutta. Kuntoutumista edistävät, kotiin annettavat palvelut ja teknologiset ratkaisut ehkäisevät ja siirtävät ympärivuorokautisen hoivan ja hoidon tarvetta.

Ikääntyneiden palveluiden päivitetty suunnitelma 2018–2021 ohjaa toimintaa ja palveluita.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2020

Muoniossa oli vuoden 2020 lopussa (31.12.20) yli 75-vuotiaita 285 henkilöä, kun vuotta aikaisemmin määrä oli 257 henkilöä (väestörekisteri).

Ikäihmisten palveluiden omavalvonta suunnitelmat ja asiakasmaksut on tarkistettu alkuvuodesta 2020 (sosltk 26.2.2020). Ikäihmisten palveluiden työntekijöiden koulutussuunnitelmat on laadittu ja ne ovat edenneet suunnitellusti, skhole verkkokoulutus ympäristössä. Vuoden aikana on osallistuttu "ikäihmisten perhehoitoa pohjoiseen" koskevaan hankkeeseen, sekä Hyppy- työhyvinvointihankkeeseen. Hankkeet jatkuvat vielä vuonna 2021. Ikäihmisten laaja palveluntarvearvio (Rai) on käytössä koko ikäihmisten palveluissa ja siihen on järjestetty lisäkoulutus hoito- ja palvelusuunnitelmamoduulin käyttöönottoa varten.

Perusterveydenhuollon vuodeosaston kanssa on pidetty tiivistä yhteistyötä palveluketjun varmistamiseksi. Yhteydenpito on tapahtunut henkilökohtaisin kontaktein ja viikottaisin palavererein vuodeosaston henkilöstön kanssa teams-yhteydellä. Vuodesta 2020 alkaen ikäihmisten palveluiden esimiehet ovat olleet mukana laajennetussa johtoryhmässä. Ikäihmisten palveluiden uuden käyttäjärjestelmän käyttöönoton suunnittelua on valmisteltu yhteistyössä Enontekiön sosiaalitoimen sekä LSHP:n kanssa.

Covid19 on maaliskuusta 2020 lähtien aiheuttanut useita muutoksia toimintaan. Koronan aiheuttamia toimenpiteitä; henkilöstöä on siirtynyt ikäihmisten palveluihin päivähoidon puolelta ja asukkaita on siirtynyt vuodeosastolta Marjapaikkaan ja Ojusniittyyn jaettuihin huoneisiin. Osa siirretyistä henkilöistä jäi pysyvästi joko Ojusniityn tai Marjapaikan jaettuihin huoneisiin. Palveluasumisyksiköissä on lisätty henkilöstöä kohortoinnin mahdollistamisen vuoksi, millä on mahdollistettu asukkaiden tartuntariskin minimoiminen. Koronan johdosta vierailukiellot astuivat voimaan tehostettuihin palveluasumisen yksikköihin ja ikäihmisten koteihin alkuvuonna 2020 ja kestivät kevään ajan. Vierailuja on edelleen rajoitettu. Kevään ajan kotona asuville ikäihmisille järjestettiin ruuan kuljetukset kotiin. Alkuvuodesta otettiin käyttöön henkilöstölle hengityssuojainten ja käsineiden käyttösuositukset asiakaskontakteissa.

Omaishoidontuen, säännöllisen kotipalvelun, tehostetun asumispalvelun ja palveluasumisen uusien perusteiden laatiminen aloitettiin alkuvuonna, mutta Covid19 on aiheuttanut perusteiden laatimisen viivästymisen. Kokoontumisrajoitusten vuoksi henkilökunnan palo- ja pelastuskoulutus, kesäjuhlat, virkistystapahtumat ja omaisten ilta, sekä tasapainotapahtuma jouduttiin perumaan. Myös muistisairaille ja heidän omaisilleen suunnatut ensitietopäivät on jouduttu perumaan. Vanhustenviikolla järjestettiin ulkoilmatapahtumia vanhuksille tehostetussa palveluasumisessa ja kotipalvelussa.

Ikäihmisten palveluiden rakennemuutoksen suunnitelmien laatiminen aloitettiin syksyllä ikäihmisten palveluiden esimiesten ja lähiesimiesten yhteistyönä. Valmistauduttiin ja osallistuttiin ikäihmisten palveluiden yt-neuvotteluihin, sekä uuden palveluasumisyksikön rakentamisen valmisteluun ja käyttöönoton suunnitteluun. Ikäihmisten palvelu-uudistuksen täytäntöönpano jatkuu vuonna 2021.

Tavoite	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteeseen päästään	Mittarit	Toteutunut
Lapin maakunnan vanhuspalveluiden kehittämissuunnitelman 2017-2020 mukainen palvelurakenne 75-vuotta täyttäneistä	-palvelutarpeen arviointi Muonion vanhustyön palveluiden myöntämisen perusteiden mukaisesti -omaishoidontuen myöntämisen perusteiden mukaiset palvelutarpeen arvioinnit	-kotona asuu 75 vuotta täyttäneistä 93-95% vastaavanikäisestä väestöstä -omaishoidontukea saa 8 % 75 vuotta täyttäneistä	-87,9% -8,9%
	-resurssien oikea mitoitus ja kohdennus. Kotipalvelun tiimivastaava koordinoi päivittäistä työtä -tehostetun palveluasumisen myöntämisen perusteiden mukaiset palvelutarpeen arvioinnit -palvelutarpeen arviointi Muonion vanhustyön palveluiden myöntämisen perusteiden mukaisesti.	-säännöllisen kotipalvelun piirissä on 13 - 14 % 75 vuotta täyttäneistä -ikäntyneiden tehostetun palveluasumisen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat 5-6 % vastaavanikäisestä väestöstä -vanhainkodeissa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa terveyskeskuksessa olevat 75 vuotta täyttäneet 1%. vastaavanikäisestä väestöstä	13,76% 10,53% 1,21 %

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot	517 350	644 427,78	-127 078	
Toimintamenot	-3 119 232	-3 240 282,15	121 050	-330 000
Toimintakate	-2 601 882	-2 595 854,37	-6 028	-330 000
Poistot		-19 504,94	19 505	
Vyörytyserämenot		-209 643,22	209 643	
Kate yhteensä	-2 601 882	-2 825 002,53	223 121	-330 000

8.1.6.3 Vammaispalvelut

Tehtävän kuvaus ja palvelusuunnitelma

Vammaispalveluiden tehtäväalueelle kuuluvat vammaispalvelulain ja erityishuoltolain mukaiset palvelut.

Vammaispalvelulain mukaisten palveluiden tarkoituksena on edistää vammaisen henkilön edellytyksiä elää ja toimia muiden kanssa yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä sekä ehkäistä ja poistaa vammaisuuden aiheuttamia haittoja ja esteitä. Vammaispalvelulain mukaisina palveluina tuetaan kotona asumista erilaisin toimenpitein. Keskeistä on asiakkaiden itsenäisyyden, osallisuuden ja toimintakykyisyyden edistäminen.

Erityishuoltolain mukaisia palveluita annetaan henkilölle, jonka kehitys tai henkinen toiminta on estynyt tai häiriintynyt synnynnäisen tai kehitysiässä saadun sairauden tai vamman vuoksi ja joka ei muun lain nojalla voi saada tarvitsemiaan palveluja. Erityis huollon tarkoituksena on edistää henkilön suoriutumista päivittäisistä toiminnoista, hänen toimeentuloaan ja sopeutumistaan yhteiskuntaan sekä turvata hänen tarvitse mansa hoito ja muu huolenpito.

Tehtävän tavoitteiden toteutuminen

Kunnan omana toimintana on järjestetty päivä- ja työtoimintaa, kotihoidonohjausta ja muita yksilökohtaisia palveluita. Asumis- laitos-, kuntoutus- ja tutkimuspalvelut sekä niihin liittyviä oheispalveluja on ostettu ulkopuolisilta palveluntuottajilta, kuten Kuntoutus Pajulta, Aspa-palveluilta, Hoitokoti Kasperilta ja Kolpeneen kuntayhtymältä. Vammaisten henkilöiden osallisuutta ja itsenäistä päätöksentekoa tukee työnantaja malliin siirtyminen, eli asiakas toimii itse avustajan työnantajana.

Vammaispalvelulain mukaisesti kunta on järjestänyt vaikeavammaisille henkilöille päivätoimintaa tai sosiaalihuoltolain mukaista työtoimintaa. Toimintakeskus Naalon sijainti hyvä, joten asiakkaiden osallistuminen toimintaan onnistuu kävellen tai pyörätuolilla. Kotimatka Karpaloon kävellen eri reittejä, usein myös kylän kautta. Viikoittainen ulkona liikkuminen sään salliessa, keväällä lumikenkäilyä ja syksyllä metsäkävelyä Naalon asiakkaille. Päivätoimintaan on osallistunut myös yläkoululaisia 1-2 viikossa. Päivätoiminnasta on osallistuttu pariin yhteistyötapahtumaan naapurikuntien kanssa, muut suunnitellut tapahtumat peruutettiin koronan takia. Koronan vuoksi asiakkaiden Kolpeneen tutkimus- ja kuntoutusjaksoja ei toteutunut keväällä vaan niitä siirrettiin syksyille mahdollisuuksien mukaan ja vain yksi poliklinikkakäynti toteutui etänä keväällä. Kehitysvammaohjaaja yhdessä sosiaalityöntekijän tai sosiaaliohjaajan kanssa

ovat päivittäneet asiakkaiden palvelusuunnitelmat kuntoutusjaksojen ja neuvola-käyntien jälkeen asiakkaiden ja heidän verkostonsa kanssa. Asiakastyössä on huomioitu kehitysvammalain uudistus asiakkaiden itsemääräämisoikeudesta.

Tavoite	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteeseen päästään	Mittarit	Toteutunut
Kehitysvammaisten osallisuuden lisääminen	-asiakkaiden osallistuminen päivä- ja työtoimintaan arjen rakenteen ylläpitämiseksi -asiakkaiden kanssa osallistutaan erilaisiin yhteisöllisiin tapahtumiin	-60 – 65 % käyntiker-taa vuodessa toteutu-neista toimintavii-koista, palvelusuunni-telmassa määriteltyjen käyntikertojen mu-kaan -1x kuukaudessa/ 12 x vuodessa	86,6% toteutunut koronasta huoli-matta.
Kehitysvammaisten itsenäisen asumisen ja omatoimisen suoriutumisen tukeminen	-ajantasaiset palvelusuunni-telmat - säännöllinen arkipäiväisten toimintojen harjoittelu. Omien asioiden hoitamista - kunnosta huolehtiminen liik-kumalla, oman toimintakyvyn mukaisesti	-100 % tarkistettavista palvelusuunnitelmista tehty, tarkistuspäivät 30.6 ja 31.12 - ruoan valmistaminen toimintakeskuksessa kerran kuussa - kuntosali – ja liikun-tatuokiot, keskimäärin 4 x /kk	Toteutunut suun-nitelman mukai-sesti Toteutunut ulkona liikkumista säiden salliessa viikoit-tain
Erityistason oh-jaus ja osaami-sen kehittäminen	-yhteistyössä naapurikuntien kanssa järjestetään erilaisia koulutuksia sekä ohjaajille että asiakkaille. Seudullisen vuorovaikutuksen lisääminen	-6 x vuodessa osallis-tuminen koulutus- ja muihin sosiaalisiin ta-pahtumiin	Toteutunut 2 seu-dullisia tapaa-mista, mutta kou-lutus osioita ei voitu järjestää ko-ronasta johtuen.

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot	10 520	12 345,87	-1 826	
Toimintamenot	-923 024	-1 033 954,44	110 930	65 000
Toimintakate	-912 504	-1 021 608,57	109 105	65 000
Vyörytyserämenot		-8 416,00	8 416	
Kate yhteensä	-912 504	-1 030 024,57	117 521	65 000

8.1.6.4 Terveystoimi

Tehtävän kuvaus ja palvelusuunnitelma

Terveystoimen tarkoituksena on:

- 1) edistää ja ylläpitää väestön terveyttä, hyvinvointia, työ- ja toimintakykyä sekä sosiaalista turvallisuutta;
- 2) kaventaa väestöryhmien välisiä terveyseroja;
- 3) toteuttaa väestön tarvitsemien palvelujen yhdenvertaista saatavuutta, laatua ja potilas-turvallisuutta;
- 4) vahvistaa terveydenhuollon palvelujen asiakaskeskeisyyttä; sekä
- 5) vahvistaa perusterveydenhuollon toimintaedellytyksiä ja parantaa terveydenhuollon toimijoiden, kunnan eri toimialojen välistä sekä muiden toimijoiden kanssa tehtävää yhteistyötä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisessä.

Terveystoimen tehtäväalueelle kuuluvat perusterveydenhuollon palvelut, erikoissairaanhoito, päihdekliniikka, ympäristöterveydenhuolto, syöpäpotilaiden hoitokustannusavustus ja talteen otetut eläimet. Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoitojärjestämistä vastuu kuuluu Lapin sairaanhoitopiirille. Ympäristöterveydenhuollon järjestää Sodankylän kunta. Talousarvioon varataan määräraha syöpäpotilaiden syöpähoitojen hoitopäivämaksujen sekä heidän potilashotellissa tapahtuvien yöpymisten omavastuuosuuden korvaamiseen. Talteen otettuja eläimiä koskevat palvelut ostetaan yksityiseltä.

Tehtävän yleistavoitteet

Lapin sairaanhoitopiiri järjestää Muonion kunnan puolesta perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoitojärjestämistä. Palvelutason muutosta arvioitaessa käytetään pohjatietona tilinpäätös- ja toimintakertomustietoja, Mediatriin tilastotietoja sekä muuta toiminnasta dokumentoitua tietoa.

Seurattavat kuntakohtaiset indikaattorit määritellään yhdessä sairaanhoitopiirin kanssa käyttösunnitelman laatimisen yhteydessä.

Tavoite	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteeseen päästään	Mittarit	Toteutunut
Perusterveydenhuollon palvelutaso pysyy ennallaan	-Lapin sairaanhoitopiirin järjestämät terveydenhuollonpalvelut	-määritetään käyttösunnitelmassa	Tulsote-hanke Hyvinvointi lähete-hanke. Rakenne-uudistus-hanke.
Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoitojärjestämisen yhteistyö sujuvoituu.	-Lapin sairaanhoitopiirin järjestämät terveydenhuollonpalvelut	-määritetään käyttösunnitelmassa	Pyritty vahvistamaan taloudellista tiedonsaantia pth ja erikoissh:sta.
Sosiaali- ja terveystoimen palveluiden toiminnallinen integraatio paranee.	Lapin sairaanhoitopiirin ja Muonion kunnan yhteiset toiminnalliset rakenteet.	- määritetään käyttösunnitelmassa	Tulsote-hanke Hyvinvointilähetehanke. Rakenne-uudistus-hanke.

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot		1 014,56	-1 015	
Toimintamenot	-7 100 607	6 400 279,48	-700 328	-450 000
Toimintakate	-7 100 607	-6 399 264,92	-701 342	-450 000

8.1.7 Sivistyslautakunta

8.1.7.1 Sivistystoimen hallinto

Tehtävän kuvaus ja palvelusuunnitelma

Sivistystoimesta vastaa sivistystoimenjohtaja. Sivistystoimen hallinto vastaa sivistystoimen kokonaisuudesta ja luo edellytykset kullekin tehtäväalueelle oman tehtävänsä hoitamiseen ja monipuoliseen keskinäiseen yhteistyöhön.

Tehtävän yleistavoitteet

Taloussuunnittelun ennustettavuudessa on sivistystoimen ja kunnan toimijoista riippumattomia haasteita. Toteuman seurattavuutta pyritään parantamaan tietojohtamisen välinein. Hallinnossa työskenteli sivistystoimenjohtaja ja toimistos sihteeri. Sivistystoimenjohtaja on toiminut 30% lukion vt. rehtorina.

Tavoite	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteeseen päästään	Mittarit	Toteutunut
Realistinen talous	Tosiasioihin perustuva talousarvio, jonka toteumaa seurataan jatkuvasti.	Toteuman poikkeaminen suunnitellusta kvartaaleittain.	Seurattu, useimmilla sivustoilla tasoilla toteutunut, sijaisuuksista aiheutunut poikkeamaa.
Monipuolinen toiminta	Yhteissuunnittelu, yhteistyö ja arviointi. Kuntalaisten osallistaminen.	Osaston kokoukset 9/vuosi Rajapintapalaverit muiden toimijoiden kanssa 2/vuosi.	18 osastokokousta Rajapintapalaveri jäi loppukeväästä koronan takia pois.
Pätevä henkilöstö toimialalla	Rekrytointistrategiat, -yhteistyö Henkilöstön pysyvyys toimialalla.	Pätevän henkilöstön osuus: tavoite 100%. Vaihtuvuusprosentti: tavoite alle 10 % koko toimialalla.	Monista rekrytoinneista suurin osa täytetty muodollisesti pätevillä, parilla poikkeuksella pätevyys varsin lähellä. Vaihtuvuutta ollut muualla vähän, opettajissa runsaasti.

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot		127,76	-128	
Toimintamenot	-88 855	-87 927,82	-927	
Toimintakate	-88 855	-87 800,06	-1 055	
Vyörytyserämenot		-7 446,00	7 446	
Kate yhteensä	-88 855	-95 246,06	6 391	

8.1.7.2 Varhaiskasvatus

Tehtävän kuvaus ja palvelusuunnitelma

Tehtäväalueesta vastaa varhaiskasvatusjohtaja. Varhaiskasvatuksen yksiköt ovat päiväkotit (5 osastoa) sekä perhepäivähoito.

Tehtävän yleistavoitteet

Perhepäivähoitajia oli keväällä ja syksyllä 1.

Lasten sijoituksia oli 31.12.2020 yhteensä 69. Vuoden 2020 ei varsinaista sesonkia ollut, koska koronarajoitukset vähensivät lasten läsnäoloja. Lapsia oli sijoitettuna varhaiskasvatukseen 15.4.2020 74 lasta ja 15.10.2020 61 lasta.

Subjekttiivinen varhaiskasvatusoikeus palautettiin 1.8.2020 alkaen. Lakimuutoksen myötä kaikilla lapsilla on oikeus osallistua varhaiskasvatukseen lapsen tarpeen mukaan.

Kotihoidontuen kuntalisä on edelleen käytössä ja se mahdollistaa halukkaille perheille lasten hoitamisen kotona pidempään ja vähentää painetta varhaiskasvatuksessa.

Yhteistyö sivistystoimen viranhaltijoiden kanssa jatkunut toimivana.

Tavoite	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteeseen päästään	Mittarit	Toteutunut
Toteuttaa laadukasta ja määrällisesti riittävä varhaiskasvatusta.	- Varhaiskasvatuspaikkojen määrä ja varhaiskasvatuksen järjestämisen vaihtoehdot.	Varhaiskasvatuksen myöntäminen asiakkaiden tarpeiden mukaan, lain vaatimissa puitteissa.	Varhaiskasvatuspaikka on myönnetty kaikille palvelua tarvitseville. Palvelu on tuntiperusteista, joten palvelua on käytetty tarpeen mukaan.
Varhaiskasvatustoiminnan kehittäminen yhteistyöllä	Kunta VASUn tavoitteiden toteuttaminen ja sen päivittäminen sekä arviointityön kehittäminen.	Jatkuva VASU-työ – kuntavasun päivitys toimintakaudella 19-20 sekä toiminnan ja laadun arvioinnin kehittäminen arjen työkaluksi osallistamalla koko henkilöstö sekä asiakkaat eli perheet.	Vasun päivitystyö siirrettiin vuodelle 2021. Laadun arviointiin oli kevään -20 aikana koulutus, jonka pohjalta laaditaan toiminnan arviointiin liittyviä mittareita syksyn -20 aikana. Pääsimme mukaan karvin varhaiskasvatuksen arviointityökalujen pilotointiin, jossa arvioimme lasten toimintaympäristöä
Henkilöstön osaamisen ylläpitäminen ja työ-	Henkilöstörakenteen ylläpitäminen ja tarvittavien uusien rekrytointi sekä	Kelpoisuusehdot täyttävä ja pysyvä henkilöstö sekä henkilöstön hyvinvoinnista huolehtiminen (henkilökun-	Varhaiskasvatuksen opettaja (määräaikainen) aloitti 1.9.2020. Kehityskeskustelut käy-

hyvinvoinnin turvaaminen	henkilöstön hyvinvoinnista huolehtiminen.	nan osallistaminen, koulutukset, kehityskeskustelut, työterveyshuollon tuki).	tiin huhti-kesäkuun aikana, koulutuksiin osallistuttiin pääasiassa virtuaalisesti, henkilöpalavereja pidettiin viikoittain skype välityksellä. Syksyn aikana pidettiin lähityöiltoja sekä koulutuksia. Henkilökunta oli mukana HYPPY-hankkeessa, jonka antamana tehtävänä laadittiin tiimeille kehittämistavoitteita.
--------------------------	---	--	---

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot	58 000	52 850,17	5 150	
Toimintamenot	-1 008 930	-1 014 679,98	5 750	75 000
Toimintakate	-950 930	-961 829,81	10 900	75 000
Poistot		-350,36	350	
Vyörytyserämenot		-102 417,89	102 418	
Kate yhteensä	-950 930	-1 064 598,06	113 668	75 000

8.1.7.3 Perusopetus

Tehtävän kuvaus ja palvelusuunnitelma

Tehtäväalueesta vastaa perusopetuksen rehtori. Oppilasmäärä on enimmillään ollut 272 (esiopetus mukaan lukien). Opetusryhmiä on jaettu runsaan oppilasmäärän takia tai muista perustelluista syistä. Tästä syystä tilat ovat edelleen hajallaan ja kaikki mahdolliset tilat käytössä. Ohjaajien määrä on vaihdellut tarpeen mukaan.

Tehtävän yleistavoitteet

Henkilökunnassa on ollut vaihtuvuutta eri syistä (eläköityminen, virkavapaa, perhevapaa, irtisanoutuminen ja erilaiset yhdistelmävirat). Koulutuksia on järjestetty tarpeen mukaan ja ulkopuolisissa koulutuksissa on voinut käydä talousarvion ja tartuntatauti tilanteen puitteissa.

Yhteistyö sivistustoimen muiden viranhaltijoiden kanssa on toiminut.

Poikkeusolot ja vallitseva tartuntatautilanne ovat luoneet haasteita perusopetuksen järjestämiseen terveellisesti ja turvallisesti.

Tavoitteet	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteisiin päästään	Mittarit	Toteutunut
Laadukas opetus ja kasvatus	Motivoitunut oppilas Myönteisen ja kannustavan kouluilmapiirin ja yhteishengen luominen ja ylläpitäminen Ammattitaitoisen henkilöstön rekrytointi ja osaamisen hyödyntäminen Täydennyskoulutus Tarkoituksenmukainen ryhmäkoko Kodin ja koulun yhteistyö	Pätevien opettajien ja henkilöstön osuus henkilökunnasta Kouluilmapiirikysely Kerhojen määrä 1/oppilas Opetusryhmän kokoonaintaan 25 oppilasta Vartit 1/oppilas/lv Vanhempainilta 1/luokka/lv Oppilaspalautteet	Pätevien opettajien osuus syyslukuvuonna oli 86 % ja muu henkilökunta 100 %. Sijaisten osalta ei ole käytettävissä päteviä. Kouluilmapiirikyselyä ei toteutettu, keväällä 2020 toteutettiin etäopetuksen osalta kysely oppilaille. Kerhojen määrä syksyllä 4 kpl. Yksi opetusryhmä toteutui osittain 26 oppilaan ryhmänä. Vartit pidettiin alkuvuonna 1.-4.-luokkalaisten osalta (arviointikeskustelut); osittain myös muiden luokkien osalta. Vanhempainiltoja toteutettiin etänä. Oppilaskunta on ottanut aktiivisesti kantaa koulun toimintaan.
Turvalliset ja toimivat oppimisympäristöt	Turvalliset, terveelliset, viihtyisät ja ajanmukaiset tilat, oppimisympäristöt ja piha-alueet (kiinteistön korjausvajeeseen investointihanke) Pelastussuunnitelmien päivittäminen Asianmukaisten harjoitusten järjestäminen	Koulukuljetuskysely Tapaturmien määrä Poistumis-/pelastustumisharjoitukset lukuvuosittain Turvallisuuksensa päivää keväällä 3-vuotistarkastus (THL), päivitys Vanhan opettajienasuntolan purkamisen koulun piha-alueelta ja esikoulu/päiväkoti -hanke	Koulukuljetuskyselyä ei ole toteutettu. Tapaturmien määrä 73, joista 8 aiheutti jatkotutkimuksia. Poistumisharjoitukset toteutettiin, turvallisuuspäivä jäi etäopetuksen vuoksi pitämättä. 3-vuotistarkastuksen päivitystä ei tehty. Opettajien asuntola edelleen purkamatta. Esikoulu/päiväkoti –hanke kesken.
Henkilöstön osaamisen ylläpitäminen ja työhyvinvoinnin turvaaminen	Työilmapiiri kannustava ja avoin Hallinnon ja henkilöstön vuorovaikutus TVA-mitoitus	Sairauspoissaolot alle 5 pv/työntekijä Ryhmäkehityskeskustelut 1/lv Virkistäytymisiltapäivät 2/lv	Yksittäisiä sairauspoissaoloja runsaasti etenkin syyslukukaudella tartuntatautilanteesta johtuen. Sovitut ryhmäkehityskeskustelut pitämättä, osalle uusille pidetty kehityskeskustelu. Otettu käyttöön tree-nivartti henkilökunnan ja esimiehen kesken. Virkistäytymisiltapäivä toteutui. Poikkeusolot vaikuttivat toimintojen toteutumiseen.

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot	129 804	128 786,78	1 017	30 000
Toimintamenot	-2 699 922	-2 598 798,44	-101 124	100 000
Toimintakate	-2 570 118	-2 470 011,66	-100 106	130 000
Poistot		-7 681,91	7 682	
Vyörytyserämenot		-609 666,49	609 666	
Kate yhteensä	-2 570 118	-3 087 360,06	517 242	130 000

8.1.7.4 Toisen asteen koulutus

Tehtävän kuvaus ja palvelusuunnitelma

Toisen asteen koulutuksen tavoitteena on tarjota nuorille yleissivistävä koulutus lähellä kotia ja varmentaa koulutuksen jälkeinen mahdollisuus jatkokoulutukseen. Lukio mahdollistaa myös aikuisille aikuislukion oppimäärän ja YO-tutkinnon suorittamisen. Yhdistelmäopinnot tarjotaan yhteistyössä Ammattiopisto Lappian kanssa. Ski College yhdistää opiskelun ja tehokkaan hiihtoharjoittelun. Free Ride Academy –hanke on lisännyt tarjontaan vapaalaskuleiritykset.

Tehtävän yleistavoitteet

Opiskelijakohtaiset kustannukset riippuvat lähes suoraan opiskelijamäärästä (kevällä 40, syksyllä 34), koska opiskelijamäärä vaikuttaa kokonaiskustannuksiin varsin vähän. Vuonna 2018 vyörytyksettömät kulut/keskimääräinen opiskelijamäärä olivat 13 458 euroa, vuonna 2019 12 330 ja vuonna 2020 12 929 euroa. Opiskelijat pystyivät suorittamaan pakolliset kurssit, ylioppilaskirjoitusten edellyttämät kurssit, kertauskursseja ja joitakin taito- ja taideaineiden kursseja sekä kielikursseja.

Tavoite	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteeseen päästään	Mittarit	Toteutunut
Laadukas lukiokoulutus	Opiskelijamäärän lisäys Riittävä tuntikehyys Ski College Etäkurssitarjonta Yhdistelmäopinnot Ohjaus- ja tukitoiminnot	Tuntikehyys n. 110 Opiskelija- ja osallistujamäärät	Opiskelija- ja osallistujamäärät edellisvuotta pienempiä, aloittavia 15, muualle muuttaneita 3, viime lukuvuoden aikana keskeyttäneitä 3.
Pätevä ja innostunut henkilöstö	Suunnitelmallinen koulutus Rekrytointi Yhteistyö muiden oppilaitosten kanssa	Koulutuksiin osallistuminen Riittävästi päteviä opettajia Yhteiset kurssit	Lähes kaikki opettajat päteviä kaikkiin opettamiinsa oppiaineisiin (yhellä on pätevyys vain osaan aineista ja yhdellä kasvatustieteelliset kesken). Joitakin kursseja suoritetaan etänä
Yritys- ja oppilaitosyhteistyön kehittäminen	Yhteyksien luominen	Rajapintatapaamiset Oppilaitoskontaktit	Rajapintatapaamiset vähäisiä Lappia, Lapin yliopisto (LUMA-hanke), Lukko-hanke päättyi viime lukuvuonna

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot	13 000	68 677,85	-55 678	
Toimintamenot	-506 439	-547 055,25	40 616	
Toimintakate	-493 439	-478 377,40	-15 062	
Vyörytyserämenot		-123 548,32	123 548	
Kate yhteensä	-493 439	-601 925,72	108 487	

8.1.7.5 Aikuiskoulutus ja vapaa sivistystyö

Tehtävän yleistavoitteet

Muonion kansalaisopistossa järjestettiin kursseja keväällä 36 kpl ja syksyllä 42 kpl. Kurssien netto-opiskelijamäärä oli 442. Kurseja järjestettiin seuraavilta aloilta: musiikki, tanssi, liikunta, näyttämötaiteet ja käden taidot. Opintoseteleitä on haettu ja jaettu mm. työttömille ja eläkeläisille. Kurssilaisten ikäjakauma on ollut seuraava: 0-19 v. 145, 20–64 v. 183 ja 65 v. ja vanhempia 114. Kurseja on järjestetty kirkonkylällä, Kerässiepissä, Kihlangissa, Kätkäsuvannossa, Särkijärvellä ja Äkäsjärvellä. Digikahvilatoiminta alkoi vuonna 2019, mutta se on ollut keskeytyksissä korona-ajan.

Tavoite	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteeseen päästään	Mittarit	Toteutunut
Riittävä laajuus	Koulutuksen määrä mitoitetaan resurssien mukaan	Tuntimäärä vähintään 1500/vuosi	Tuntimäärä n. 1660
Laadukas toiminta	Monipuolinen ja kattava tarjonta Laadukas opetus Arvioinnin kehittäminen	Kuntalaiskyselyt Opiskelijapalaute Opettajapalaute	Opiskelijapalautteita kerätty kurssien jälkeen. Opettajapalaute on kerätty epämuodollisissa keskusteluissa.

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot	20 000	21 191,73	-1 192	
Toimintamenot	-128 745	-117 899,58	-10 845	
Toimintakate	-108 745	-96 707,85	-12 037	
Vyörytyserämenot		-4 442,00	4 442	
Kate yhteensä	-108 745	-101 149,85	-7 595	

8.1.7.6 Kulttuuritoimi

Tehtävän kuvaus ja palvelusuunnitelma

Tehtäväalueesta vastaa kirjastonjohtaja-kulttuuriohjaaja.

Kulttuuritoimi on järjestänyt kuntalaisille monipuolisia kulttuuripalveluja, vaikka käytössä olleet resurssit ovat olleet pienet. Vuonna 2020 kulttuuritoimen haasteena keväällä oli

koronavirus, jonka vuoksi kaikki tapahtumat jouduttiin siirtämään myöhemmäksi. Keväällä markkinointiin runsaasti kulttuuritilaisuuksia etäyhteyden avulla.

Tehtävän yleistavoitteet

Kulttuuritoimen vastuualueisiin kuuluu myös museotoiminta. Kotiseutumuseo avasi ovensa 23.6. Museolla kiinnitettiin huomiota Green care -ideologiaan, jonka puitteissa pihapiiriin perustettiin kanala ja naapuruston kotieläinlaitumille johtava luontopolku, jonka myötä lampaiden laidun tuotiin museon tontinrajalle. Vuonna 2020 museon markkinointiin panostettiin tilaamalla Torniontien varteen viralliset museo-opasteet. Museo sai museovirastolta rahoitusta rakennuksien korjaamista varten. Museolle palkattiin museoalan työntekijä ja aukioloaikoja pidennettiin siten, että koululaisryhmät ehtivät vieraila loppukesästä museolla.

Kulttuuriavustukset myönnettiin tukemaan kuntalaisten harrastustoimintaa. Kunta teki myös periaatepäätöksen Tornionjokilaakson yhteiseen kesäteatteriprojektiin osallistumisesta.

Kulttuuritapahtumia järjestettiin seuraavasti:

2.2. Talven ruusu –iskelmäkonsertti, 24.3. Lintu sininen –etäkonsertti, 27.4. Seppelenlasku ja kynttilöiden sytytys sankarihaudoille 1.7. Heidi Pakarisen konsertteja 2 kpl, 1.7. Tuubakimalaisen lastenkonsertti, 3.7. Teatteri Tien kesäteatteriesitys museolla 16.7. Yhteislauluhetki museolla, 6.9. The Voice of Ylläs - Syksyn sävel –konsertti, 8.9. Seeli Toivion konsertti 4.10. Muistellaan sävelin –konsertti, 13.10. Dokumenttielokuva Rata, 27.10. Teatteri Rollo, lastenteatteriesitys, 2.11. Tuubakimalainen, lastenkonsertteja 3kpl, 11.11. Teatteri Liikutus, esitys varhaiskasvatukselle, 29.11. Country Christmas joulukonsertti, 6.12. Itsenäisyysjuhlat

Tavoite	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteeseen päästään	Mittarit	Toteutunut
Laadukas kulttuuritarjonta eri ikäryhmille	Rovaniemen alueteatterin vierailut	Osallistujamäärä/esitykset	Rovaniemen teatterivierailu siirtyi keväälle 2021
Museon ylläpito ja kehittäminen	Museo auki kesäisin 2 kuukautta Kesäteatteria museolla Apurahojen ja valtionosuuksien hakeminen	Kävijämäärä Saatu rahamäärä	Museo sai 7000e avustuksen korjauksiin Museolla järjestettiin Teatteri Tien esitys Museolla 350 kävijää
Yhteistyö sivistystoimen muiden toimijoiden sekä kunnassa toimivien järjestöjen ja seurojen kanssa	Kulttuuritapahtumat koululaisille	Tapahtumien lukumäärä	Teatteriesityksiä 3 Lastenkonsertteja 5 Aikuistenkonsertteja 8 Muut kulttuuritapahtumat 3 Kulttuuritapahtumia yht: 19

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot				
Toimintamenot	-22 704	-24 831,33	2 127	
Toimintakate	-22 704	-24 831,33	2 127	
Vyörytyserämenot		-4 306,7	4 307	
Kate yhteensä	-22 704	-29 138,20	6 434	

8.1.7.7 Kirjastotoimi

Tehtävän kuvaus ja palvelusuunnitelma

Tehtäväalueesta vastaa kirjastonjohtaja-kulttuuriohjaaja.

Kirjasto on peruspalvelua, jonka tehtävänä on kasvattaa kaikenikäisten lukutottumuksia, mielikuvitusta ja tiedonhalua sekä olla opiskelun ja tutkimustyön tukena. Muonion kirjastossa annettiin vuonna 2020 noin 42 600 lainaa ja aktiivisia lainaajia oli 1214 henkilön verran. Kevään koronaviruksesta johtuva poikkeustilanne heijastui voimakkaasti kirjaston lainaustilastoihin ja kävijämäärään.

Tehtävän yleistavoitteet

Koronaviruksen vuoksi kirjasto sekä omatoimiasiointi jouduttiin sulkemaan keväällä ja myös kirjastoauto joutui lopettamaan reitit. Koulu-, varhaiskasvatus- ja ikäihmisten yhteistyö sekä digiopastus jouduttiin myös laittamaan tauolle. Kirjasto panosti sulkuaikana Lapin kirjastojen laajojen e-aineistojen kehittämiseen ja markkinointiin. Myös kirjavinkkauksia järjestettiin koululle etäyhteyden avulla.

Muonion kirjasto on osa Lapin kirjastoyhteisjärjestelmää, johon kuuluu suurin osa lappilaisista kirjastoista. Lapin kirjastoyhteisjärjestelmään kuuluvissa kirjastoissa on monia yhteistyömuotoja, kuten yhteinen kirjastokortti, toimiva kaukopalvelun kuljetusjärjestelmä, yhteinen hankintarengas ja yhteiset e-aineistot

Vuonna 2020 panostettiin Digitukeen ja henkilökunnan digitaitoja kartoitettiin ja parannettiin Lapin kirjastojen yhteisen Libbopp- hankkeen avulla. Digihoitori alkoi palvella kirjastolla, jolloin asiakkaat pystyivät saapumaan kirjastolle digiongelmien kanssa.

Yhteispohjoismaisen kirjastoauton reitti kulkee kolmen maan, Suomen, Norjan ja Ruotsin alueella, ja reitin varrella käytetään neljää kieltä, suomea, norjaa, ruotsia ja saamea. Kirjastoauto palasi kotimaan reiteille 1.6. alkaen ja Norjan reiteille 15.6. alkaen ja liikennöi kevään katkon jälkeen poikkeuksellisesti myös heinäkuun ajan. Syksyllä kirjastoauto joutui perumaan yksittäisiä Norjan reittejä, mutta muuten toiminta jatkui normaalisti.

Kirjastossa järjestettiin vuoden aikana seuraavat tapahtumat: 20.1. Pokemon lureparty, 28.1. Digihoitori, 25.2. Lasten talvipäivä, 5.3. Yökirjasto, 1.6. Mirjam Silvenin kirjailijavierailu, 9.6. Pihapelejä lapsille, 23.6. Keppihevostapahtuma 7.7. Pihapelejä lapsille, 21.7. Somesuunnistus, 15.9, 15.10. & 17.11. Digineuvonta, 12.11. Pokemon lureparty, 25.11. Elina Rouhaisen kirjailijavierailu yläkoululle, 15.12. Digineuvonta

Tavoitteet	Keinot tavoitteiden saavuttamiseksi	Mittarit	Toteutunut
"lainastosta kirjastoksi" – palveluiden kehittäminen kirjastossa ja kirjastoautossa	Kirjaston palveluiden kehittämisen apuna käytetään asiakasraateja ja asiakaskyselyitä Koulutuksiin osallistuminen Yhteistyö muiden Lapin kirjastojen kanssa	asiakasraati ja kyselyt 4 krt/vuosi	Poikkeusolojen kysely toteutettu Henkilökunta käynyt Libopp-koulutuksen digitaitojen osalta Viikkopalaverit 1 krt/vk muiden Lapin kirjastojen kanssa Asiakasraati siirtyi vuodelle 2021
Laadukkaiden palveluiden takaaminen	Riittävä ja laadukas kokonaisuus Ajanmukaiset välineet ja opastus Kirjastotilojen monipuolinen käyttö Digitaalisten palveluiden tarjoaminen	aukiolotunnit/vuosi lainat/vuosi kävijät/vuosi uutuushankinnat/asukaspoistot/vuosi	aukiolotunnit/3 824, joista henkilökunta paikalla 1343 tuntia lainat/42 600 kävijät/26 279 1.13 hankintaa/asukaspoistot/4670 Näyttelyt 25 kpl Kirjastonkäytönopetukset 1.-luokkalaisille Kirjavinkkaukset 11 krt Kirjailijavierailut 2 krt Digiopastus 1 krt/kk (poikkeusoloihin asti), opetukset jatkuivat syksyllä 1krt/kk Yht: 5 krt
Yhteistyön tiivistäminen	Koulu-, varhaiskasvatus- ja toimintatuokioyhteistyö seniorit Kirjasto mukana eri toimijoiden tapahtumissa	Tapahtuma- ja kävijämäärät	Satutunnit 1krt/kk (poikkeusoloihin asti), satutunnit jatkuivat syksyllä 3 viikon välein Yht: 11 krt Lasten- ja nuortentapahtumat 9kpl Aikuisille suunnatut tapahtumat 6 kpl Tapahtumien kävijämäärät: 490 Lukulaatikkotoiminta koulujen ja varhaiskasvatuksen kanssa kirjastolla ja kirjastoautolla, 770 lainaa

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot	171 500	164 289,45	7 211	
Toimintamenot	-313 873	-313 633,02	-240	
Toimintakate	-142 373	-149 343,57	6 971	
Poistot		-2 157,72	2 158	
Vyörytyserämenot		-30 881,55	30 882	
Kate yhteensä	-142 373	-182 382,84	40 010	

8.1.7.8 Nuoristoimi

Tehtävän kuvaus ja palvelusuunnitelma

Muonion kunnan nuorisotoimen päätehtävä on ehkäistä syrjäytymistä sekä tukea nuorten kasvua ja osallisuutta eri elämäntilanteissa. Nuorisotoimi tuottaa laadukkaita nuorisopalveluita kaikille paikkakuntalaisille lapsille, nuorille ja nuorille aikuisille. Nuorisotoimen kohderyhmänä ovat kaikki alle 29-vuotiaat kuntalaiset. Tehtävänämmä on toimia lasten ja nuorten kasvattajana heidän vapaa-aikanaan yhteistyössä koulun ja kodin kanssa. Tehtäväalueesta vastaa nuorisosihteeri.

Tehtävän yleistavoitteet

Toteutimme nuorille suunnattuja avoimia sekä ohjattuja vapaa-ajan toimintoja hyödyntäen moniammatillista yhteistyötä eri toimijoiden kanssa niin paikallisesti mutta myös valtakunnallisesti. Järjestimme kohderyhmälle erilaisia harrastusmahdollisuuksia, kerhoja, leirejä sekä tapahtumia ympäri vuoden ja tarjosimme tilat yhdessä olemiseen. Kunnassa toimii myös aktiivinen nuorisovaltuusto, joka on paikallisten nuorten oma vaikuttamiselin.

Avoimissa nuortenilloissa on käyntikertoja vuoden aikana ollut yhteensä 2602, aukiolopäiviä 105 eli keskimäärin noin 24-25 kävijää/toimintapäivä. Koronapandemian vuoksi nuorisotila on ollut suljettuna maaliskuu-toukokuussa 11 viikon ajan eli noin 34 aukiolopäivän verran. Nuorisovaltuusto on toiminut aktiivisesti vuoden 2020 aikana ja järjestänyt nuorilta nuorille suunnattuja tapahtumia, joissa kävijöitä oli ensimmäisessä tapahtumassa 62 ja toisessa 45.

Etsivä nuorisotyö on toiminut tärkeänä tukena perusnuorisotyölle. Etsivä nuorisotyöntekijä on tehnyt tiivistä yhteistyötä oppilaitosten, te-toimiston, sosiaalitoimen, työpajan, kouluterveydenhoitajan sekä naapurikuntien etsivien kanssa. Etsivä nuorisotyö on tavoittanut vuoden 2020 aikana yhteensä 18 asiakasta.

Tavoite	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteeseen päästään	Mittarit	Toteutunut
Nuorten osallisuuden vahvistaminen	Nuorisovaltuuston budjettiin varattu toimintarahaa nuorten omaehtoisen toiminnan järjestämiseen.	Nuoret järjestäneet itse muille nuorille 1-2 tapahtumaa tai toimintoa.	Kaksi tapahtumaa järjestetty, osallistujia 62 ja 45.
Digitaalisen nuorisotyön kehittämisen ja pysyttäminen	Jatkohankkeen hakeminen ja uusien työmuotojen luominen	Saatu hankerahoitus, jonka turvin luotu 1-2 uutta työmuotoa.	Jatkohanketta ei haettu, mutta digitaalisen nuorisotyön työmuotoja luotu/kehitetty
Nuorisotilan kunnostaminen/ylläpito	Nuorisotilan kunnossapitoon varattava riittävät määrärahat budjettiin.	Hengenvaarallisten sekä toimintaa vaikeuttavien puutteiden korjaaminen suoritettava loppuun.	Korjaukset suoritettu loppuun.

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot	59 600	42 376,28	17 224	
Toimintamenot	-159 575	-142 342,73	-17 232	
Toimintakate	-99 975	-99 966,45	-9	
Vyörytyserämenot		-15 789,99	15 790	
Kate yhteensä	-99 975	-115 756,44	15 781	

8.1.7.9 Liikuntatoimi

Tehtävän kuvaus ja palvelusuunnitelma

Tehtäväalueesta vastaa liikuntasiihteeri.

Liikuntatoimi on huolehtinut kuntalaisten mahdollisuudesta harrastaa liikuntaa hyvinvointia ja terveyttä edistävällä tavalla. Liikuntatoimi on tuottanut liikuntapalveluita sekä avustanut kunnassa harjoitettavaa liikuntatoimintaa liikunnan perusavustuksilla ja sivukylien osalta latujenhoidon polttoainekorvauksilla. Kunnan omien liikuntapaikkojen kunnossapidon lisäksi kunnostettiin edelleen kunnan pohjoisosan moottorikelkkareittejä. Työllistämistuella palkattiin neljän kuukauden ajaksi henkilöitä avustamaan reittien kunnostamisessa. Keväällä hankaluutta aiheutti koronarajoitukset latujen hoidon piirissä olevien latujen määrittelyn osalta. Sisäliikuntapaikat suljettiin maaliskuussa, mutta ne pystyttiin pitämään auki normaalisti kesäkuun alusta alkaen. Kuntosalille järjestettiin ajanvarauskalenteri, jotta liian monilta kontakteilta vältyttiin.

Tehtävän kuvaus ja palvelusuunnitelma

Liikuntatoimi osallistui muiden kunnan yksiköiden, yritysten ja kolmannen sektorin kanssa tapahtumien järjestämiseen, vaikka keväällä alkaneen koronan vuoksi jo sovitut isot tapahtumat (8 kpl) jouduttiin perumaan. Kuitenkin kahdeksan tapahtumaa pystyttiin järjestämään.

Liikuntapalveluita tarjottiin mm. sirkusta (8 ryhmää kaikille ikäluokille, 17-21 kokoontumiskertaa/ryhmä, 123 harrastajaa, 1746 käyntiä). Muita harrastusryhmiä: lapsille, nuorille ja aikuisille (9 ryhmää, 100 harrastajaa, 6-10 kokoontumiskertaa ja 445 käyntiä), aikuisille (3 ryhmää, 44 harrastajaa, 171 käyntiä) ja ikääntyneille (Voimaa Vanhuuteen – työ), (1 ryhmä, 24 harrastajaa, 20 kokoontumiskertaa, 96 käyntikertaa). Nämä ryhmät täydentävät yhdistysten tarjoamaa liikuntatarjontaa.

Hankkeita haettiin yhteistyössä kunnan yksiköiden kanssa aktiivisesti, niitä koronatilanteen mahdollistaessa. Onnellisia Luonnossa -ulkoilureittien kehittämishankkeessa kehitetään Oloksen alueen palvelurakenteita ja viitoitusta. Harrastamisen suomen mallissa pyritään järjestämään koulupäivän yhteyteen maksuton harrastus yhtenäiskouluikäiselle. Urheilukentän viereisen alueen kehittämistä monipuoliseksi lähivirkistysalueeksi hanketta haettiin määräaikaan mennessä.

Tavoite	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteeseen päästään	Mittarit	Toteutunut
Laadukkaat liikuntapaikat ja niiden kehittäminen	Suunnitelmallinen toiminta Investointiyhteistyö ja hankkeet	Kuntosalin kulunhallinta kunnossa Reittitoimitukset tehty tarvittaviin kohteisiin Kuntalaisten kuuleminen liikuntapaikkojen suunnittelussa	Kuntosalin uusi kulunhallinta on asennettu, käyttöönotto alkuvuonna 2021. Reittitoimitukseen tähtäävä ulkoilureittisuunnitelma Kangosjärven osalta on valmisteltu. Kuntalaisia kuultu reitistöpalaverissa ja reittienhoidon kehittämishankkeessa sekä liikuntahallin ja kuntosalin välinehankinnoissa. Keskustan lähivirkistysalueen suunnittelussa kuultu keskeiset käyttäjätahot.
Hankeyhteistyö varhaiskasvatukseen liikuntakulttuurin kehittämisessä	Varhaiskasvatuksen liikuntahanke ja jatkohankkeen hakeminen	Hankerahoitus saatu ja varhaiskasvatuksen henkilökunta koulutettu	Hankerahoitus saatu. Osallistuttu valtakunnallisiin varhaiskasvatukseen liikuntakoordinaattoreiden koulutuksiin. Varhaiskasvatukseen henkilökunnan liikuntakoulutukset 2 kpl. Jatkohanke haettu. Lisäksi hankeyhteistyö sos/terv. Voimaa vanhuuteen
Toimiva yhteistyö eri tahojen kanssa	Tapahtumayhteistyö	Yhteisiä järjestettyjä tapahtumia vähintään 3 kpl	8 tapahtumaa järjestetty: reitistötilaisuus, lasten talvipäivä, syysleiri koululaisille, liikuntaraati, varka syysrieha, seurailta, liikenneturva-aamu, Ice Skating-Tour. Peruuntui: Pidetään kivaa-sirkusviikonloppu, Pysytään Pysytyssä –tasapainopäivä, sirkusnäytös, ikäihmisten syysretki, kylpyläretket 2 kpl, penkkikävely, kehonkoostumusmittaus

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot	21 630	16 863,96	4 766	
Toimintamenot	-251 945	-234 476,46	-17 469	
Toimintakate	-230 315	-217 612,50	-12 703	
Poistot		-51 863,43	51 863	
Vyörytyserämenot		-6 902,00	6 902	
Kate yhteensä	-230 315	-276 377,93	46 063	

8.1.8 Tekninen lautakunta

Teknisen toimen hallinto

Tehtävän kuvaus ja palvelusuunnitelma

Teknisen toimen hallinnon tehtävä on tukea hallintokunnan palvelutuotantoa. Hallinnon palveluihin kuuluvat yleinen hallintokunnan palveluiden kehittäminen, suunnittelu ja seuranta, toiminnan koordinointi sekä sisäinen ja ulkoinen yhteistyö. Tulosalueeseen kuuluvat tekniseen osastoon liittyvät hallintopalvelut sekä teknisen lautakunnan kokoustoiminta.

Tehtävän yleistavoitteet

Tavoitteena on teknisen osaston palvelujen ylläpitäminen ja kehittäminen tehokkaalla ja taloudellisella tavalla. Ympäristönsuojelun palvelun tehostamista yhteistyöllä Sodankylän kanssa jatketaan. Palvelua varten on varattu määräraha asiakaspalvelujen ostoihin. Rakennusvalvonnan lupamaksujen oletetaan pysyvän edellisen vuoden tasolla, joten maksutuotot on arvioitu edellisvuoden tulojen tasolle.

Tavoite	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteeseen päästään	Mittarit	Toteutuma
Tonttien myynti	Markkinointi	Myytyjen tonttien lukumäärä väh. 3 kpl.	On toteutunut
Toiminnan tehostaminen osaamista kehittämällä	Henkilöstön koulutus	Koulutuspäivien lukumäärä väh. 3kpl/hlö	Ei ole toteutunut
Rakennuslupaprosessin nopeuttaminen	Ohjeistaminen	Rakennuslupaprosessin kesto enintään 10 vko.	Ei ole saatavilla tilastotietoa.

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot	57 710	67 199,23	-9 489	
Toimintamenot	-301 699	-274 908,94	-26 790	
Toimintakate	-243 989	-207 709,71	-36 279	
Poistot		-3 035,10	3 035	
Vyörytyserämenot		-26 655,00	26 655	
Kate yhteensä	-243 989	-237 399,81	-6 589	

Alueiden käyttö

Tehtävän kuvaus ja palvelusuunnitelma

Alueiden käytön tehtäväalueella tuotettujen palveluiden tarkoituksena on edistää ja ylläpitää kaavateiden kunnossapitoa, hoitaa maa-, metsä- ja puistoalueita sekä jakaa yksityistie avustuksia. Tehtäväalueen työtä kehitetään yhteistyössä kunnan eri toimialojen sekä kunnan muiden toimijoiden kesken.

Tehtävän yleistavoitteet

Tekniselle osastolle on tullut hoidettavaksi Äijäkosken näköala- ja laavupaikka sekä Käkinivan uusi veneenlaskupaikka. Uusien alueiden kunnossapito pyritään hoitamaan olemassa olevalla henkilöstöllä.

Tavoite	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteeseen päästään	Mittarit	Toteutuma
Huonokuntoisimpien kaavateiden korjaus	Ojien perkaus, routavaurioiden korjaus, kaltevuuk-sien korjaus, sorastus	Korjatun tien määrä 3 km/a	On toteutunut
Reitistöjen ja ulkoilu-alueiden kunnossapitosuunnitelma	Kunnossapitosuunnitelma tuleville vuosille	Kunnossapitosuunnitelma	Ei ole tehty

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot	8 775	58 375,35	-49 600	
Toimintamenot	-174 264	-234 509,02	60 245	
Toimintakate	-165 489	-176 133,67	10 645	
Poistot		-117 839,55	117 840	
Vyörytyserämenot				
Kate yhteensä	-165 489	-293 973,22	128 484	

Ruokapalvelut

Tehtävän kuvaus ja palvelusuunnitelma

Keskuskeittiö toimii Lappian toimipisteessä ja tuottaa kunnan ruokapalveluja kouluille, päiväkodeille, vanhusten palveluasumisyksiköihin, terveyskeskuksen vuodeosastolle, työpajalle, kehitysvammaisten päivätoimintakeskukselle sekä kunnan hallintokunnille. Lisäksi aterioita tehdään kotipalvelun asiakkaille. Toimipiste on avoin myös ulkopuolisille asiakkaille.

Keskuskeittiö toimii arkipäivisin klo 7.00 – 15.00. Lounastarjoilu toteutetaan koulujen toimintapäivinä.

Tehtävän yleistavoite

Keskuskeittiön toiminnallinen on tuottaa hyvää ja ravitsevaa ruokapalvelua kunnan eri laitoksille elintarvikelain asettamien suositusten mukaisesti. Lähiruoan osuuden kasvattaminen vähintään 10 prosenttiin.

Valmistettavat ateriamäärät kouluvuoden aikana ovat:

- lounaat 480 / pvä
- päivälliset 60 / pvä
- oheistuotteet, kokoustarjoilut ja kahvilatuotteet

Tavoite	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteeseen päästään	Mittarit	Toteutuma (tavoite seuranta ja toimintakertomus)
Keskuskeittiön tuottaman ruoan laadun pitäminen korkealaatuisena	-asiakastyytyväisyyskysely -ruokatoimikunta -keittiöhenkilökunnan kouluttaminen	-toteutetaan kysely vkolla 12 -toteutetaan vkolla 17 -messut / reseptiikka-koulutus	Koronasta johtuen kyselyitä tai messuja/koulutuksia ei ole voitu tehdä.

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot	577 000	635 012,93	-58 013	-100 000
Toimintamenot	-630 516	-607 701,53	-22 814	
Toimintakate	-53 516	27 311,40	-80 827	-100 000
Poistot		-64 266,21	64 266	
Vyörytyserätulot		-17 888,00	17 888	
Kate yhteensä	-53 516	-54 842,81	1 327	-100 000

Kiinteistöhoito

Tehtävän kuvaus ja palvelusuunnitelma

Kiinteistöhoitoon tehtävänä on kaikkien kunnan suorassa omistuksessa olevien kiinteistöjen ylläpito, peruskorjaus sekä kunnan uusien tilojen rakentaminen.

Tehtävän yleistavoitteet

Puretaan terveyskeskus ja opettajien asuntola. Saadaan sähköinen huoltokirja käyttöön kokonaisvaltaisesti.

Tavoite	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteeseen päästään	Mittarit	Toteutuma
Toimitilaohjelman vieminen käytäntöön	Pitkän tähtäimen suunnitelman laatiminen/tarkentaminen kaikille kiinteistöille.	Kaikilla kiinteistöillä PTS-suunnitelma 2020 vuoden jälkeen.	On tehty karkealla tasolla
Kiinteistöjen käyttökate riittää ylläpito-kustannusten lisäksi investointeihin	Vuokrien tarkistus	Kaikkien huoneistojen vuokra on vähintään 7,5 €/m ² .	Ei ole toteutunut

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot	956 311	1 005 098,91	-48 788	
Toimintamenot	-1 577 408	-1 670 771,10	93 363	
Toimintakate	-621 097	-665 672,19	44 575	
Poistot		-624 985,25	624 985	
Vyörytyserätulot		-49 179,00	49 179	
Kate yhteensä	-621 097	-407 536,36	-213 561	

Vesihuoltolaitos

Esitetään kohdassa 11. Eriytetyt tilinpäätökset.

8.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Toimintatuottoja (ulkoiset+sisäiset) oli 3 770 386 euroa, ne toteutuivat 107,6 prosenttisesti talousarvioon verrattuna. Tuloja toteutui talousarviota paremmin mm. vanhushuollon asiakasmaksuja 120 000, alueiden käytössä 50 000 (mm. hanketulot), ruokapalvelun tulot 60 000 ja kiinteistötoimen vuokrasaavat 50 000 euroa. Toimintatuottoja kertyi edelliseen vuoteen verrattuna 11,1 % ja 376 449 euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Ulkoiset toimintatuotot kasvoivat 13,1 % (384 453 €). Eniten kasvua oli ulkoisissa muissa toimintatuotoissa (233 116 €). Hyvinvointikeskuksen vuokran laskutus Lapin Sairaanhoidopiiriltä nosti muita toimintatuottoja edelliseen vuoteen verrattuna.

Käyttötalouden toimintakulut (ulkoiset+sisäiset) toteutuivat 97,3 prosenttisesti talousarvioon verrattuna ja edelliseen vuoteen kasvua oli 1,3 prosenttia. Toimintakulut kasvoivat 270 306 euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Valtuusto myönsi talousarviovuoden aikana käyttötalouteen nettona 575 000 euroa lisämäärärahoja, josta 450 000 euroa palveluiden ostoon terveydenhuoltoon ja 330 000 euroa lähinnä henkilöstökuluihin vanhus-työ/kotipalveluun. Valtuusto myös pienensi myönnettyjä määrärahoja mm. perus-ope- tuksesta 130 000, varhaiskasvatuksesta 75 000 vammaispalvelusta 65 000 euroa.

Henkilöstömenot ylittyivät 0,9 prosenttia talousarvioon verrattuna (79 990 €). Edelli- seen vuoteen verrattuna henkilöstömenot kasvoivat 6,2 % (500 555 €).

Palvelujen ostot toteutuivat 94,5 prosenttia (alitus 598 252 €) sekä 4,1 % pienempänä kuin edellisenä vuonna. Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna palveluiden ostot toteu- tuivat 98 prosenttisesti (alitus 216 252 €). Tilikauden alitus johtui pääosin ensihoidon (236 000 €) maksuosuuksien palautuksesta sekä erikoissairaanhoidon maksuosuuden tasauksesta ja marras- joulukuun ennakoitua pienemmistä erikoissairaanhoidon kunta- laskutuksista. Terveystoimi toteutui kokonaisuutena noin 300 000 euroa pienempänä kuin edellisenä vuonna.

Aineet, tarvikkeet ja tavarahankinnat toteutuivat 99,4 prosenttia (alitus 7 856 €) sekä 3,6 % suurempana kuin edellisenä vuonna. Lääkkeiden ja hoitotarvikkeiden ostot kasvoivat 70 000 euroa edellisestä vuodesta. Avustukset toteutuivat 100,2 % ja lähes saman suu- risena kuin edellisenä vuonna. Muut toimintakulut toteutuivat 91,9 prosenttisesti ja 28,9 prosenttia suurempana kuin edellisenä vuonna. Muita toimintakuluja edelliseen vuoteen nosti Hyvinvointikeskuksen kiinteistöleasingin maksu Kuntarahoitukselle.

Käyttötalouden sitovan tason ylityksiä oli noin 210 400 euroa. Ulkoiset toimintakulut kasvoivat 1,3 prosenttia (278 309 €) edellisestä vuodesta.

Toimintakate toteutui 95,4 prosenttisesti talousarviovuoden aikana muutettuun talousar- vioon verrattuna ja 101,2 prosenttia alkuperäiseen talousarvioon verrattuna. Edelliseen vuoteen verrattuna toimintakate pieneni 0,6 prosenttia ja oli 104 046 euroa pienempi kuin edellisenä vuonna.

Kunnan verotulokertymä budjetoitiin talousarvion teon yhteydessä hyödyntäen kuntalii- ton julkaisemaa verotuloennustekehikkoa ja edellisen vuoden (2019) tiedossa olevaa verotulokertymää. Lisäksi valtuusto nosti 14.12.2020 kokouksessaan verotulo ennus- tetta 0,5 milj. euroa valtion maksamiin koronatukiin perustuen. Muutettuun talousarvi- oon verrattuna verotulot toteutuivat 101,9 %, 183 413 euroa enemmän kuin arvio. Vero- tuloja kertyi 12,1 % (1 077 169 euroa) enemmän kuin edellisenä vuonna. Tuloveroa ker- tyi 103,0 % (235 122 €) enemmän kuin talousarviossa ja noin 904 000 euroa enemmän

kuin edellisenä vuonna, yhteisöveroja tilitettiin 5,5 % (54 500 €) enemmän kuin talousarviossa ja 39,3 % (297 730 €) enemmän kuin edellisenä vuonna. Kiinteistövero kertyi 89,4 % (106 212 €) vähemmän kuin talousarviossa ja 12,3 % (124 700 €) vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Kiinteistöveron tuottoa laski kiinteistöverouudistuksesta ja kiinteistöverotuksen uudesta tietojärjestelmästä johtuva tulojen maksatuksen siirtyminen seuraavalle vuodelle.

Valtionosuudet maksetaan ns. yhden putken valtionosuutena, johon kuuluvat peruspalveluiden valtionosuus (yleinen valtionosuus, sosiaali- ja terveyspalveluiden rahoitus, esi- ja perusopetuksen sekä kulttuuripalveluiden rahoitus) sekä verotuloihin perustuva tasaus. Erillisenä eränä samassa yhteydessä peruspalveluiden valtionosuuden kanssa maksetaan opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet.

Valtionosuudet arvioitiin talousarvion teon yhteydessä Kuntaliiton ennakkolaskelmien mukaisesti. Lisäksi valtuusto lisäsi 14.12.2020 kokouksessaan valtionosuuksien määrää 720 000 euroa valtion maksamiin koronatuikiin perustuen. Valtionosuudet toteutuivat muutettuun talousarvioon verrattuna 99,6 %, 44 088 € vähemmän kuin budjetoitu. Edelliseen vuoteen verrattuna valtionosuuksia kertyi 11,5 % (1 053 067 €) enemmän. Peruspalveluiden valtionosuudet toteutuivat lähes muutetun talousarvion mukaisesti. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksia perittiin opetuspuolen lokakuun tilastointiin perustuen 40 853 takaisin ja toteutumaksi tuli 72,4 %.

Rahoitustuotot toteutuivat 75,4 ja rahoituskulut 40,6 prosenttisesti. Rahoituskuluissa pitkäaikaisten talousarviolainojen korkomenot alittuivat 38 748 euroa ja olivat noin 10 200 euroa pienemmät kuin edellisenä vuonna. Rahoitustuotot ovat pieni erä, jonka muutoksilla ei ole merkittävää vaikutusta tilinpäätöksen kokonaisuuteen. Rahoituskuluissa suurin erä on korkokulut, mutta muut rahoituskulut eivät kokonaisuuden kannalta ole merkittäviä.

Vuosikate toteutui 168,6 prosenttia ja parani edelliseen vuoteen verrattuna 800 prosenttia, 2 245 271 euroa. Vuosikatteen paraneminen edelliseen vuoteen johtui verotulojen ja valtionosuuksien yhteydessä maksetuista koronatuista sekä käyttötalouden ennakoitua pienemmistä menoista. Erityisesti terveydenhuollon menot toteutuivat ennakoitua pienempänä. Perusterveydenhuollon menot olivat noin 275 000 euroa pienemmät kuin edellisenä vuonna (lukuun on huomioitu kunnan oman Marjapaikan yhteyteen määräämällä perustetun hoivaosaston kustannukset). Erikoissairaanhoidon menoihin valtuuston myöntämästä 450 000 euron lisämäärärahasta tarvittiin vain noin puolet. Perusopetuksen menot toteutuivat 230 000 euroa pienempänä alkuperäiseen budjettiin verrattuna.

Vuoden 2020 suunnitelman mukaisten poistojen määrä oli 1 061 353 euroa. Poistot ylittivät 161 353 euroa talousarvioon verrattuna. Poistojen määrä nosti vanhan terveyskeskuksen vielä purkamattoman, mutta kylmilleen laitetun avopuolen tasearvon alaskirjaus (249 646 €).

Tilikauden tulos on poistojen jälkeen alijäämäinen 1 462 694 euroa ja tilikauden ylijäämä on 1 492 242 euroa. Taseen ylijäämä vuoden lopussa on 569 894 euroa.

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Alkuperäinen	Talousarvio	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Poikkeama	Vuoden alusta	Vuoden alusta
TUOSLASKELMA	talousarvio	muutokset	muutosten jälk			%	ulkoiset	sisäiset
TOIMINTA TUOTOT								
Myyntituotot	-1 835 924,00	100 000,00	-1 735 924,00	-1 824 004,22	88 080,22	105,07	-1 422 565,97	-401 438,25
Maksutuotot	-387 200,00		-387 200,00	-441 987,15	54 787,15	114,15	-441 627,15	-360,00
Tuet ja avustukset	-272 481,00	-30 000,00	-302 481,00	-414 938,31	112 457,31	137,18	-414 938,31	0,00
Muut toimintatuotot	-1 077 472,00		-1 077 472,00	-1 089 456,10	11 984,10	101,11	-1 043 488,09	-45 968,01
TOIMINTA TUOTOT YHTEENSÄ	-3 573 077,00	70 000,00	-3 503 077,00	-3 770 385,78	267 308,78	107,63	-3 322 619,52	-447 766,26
Valmistus omaan käyttöön	-25 624,00		-25 624,00	-20 549,83	-5 074,17	80,20	-20 549,83	0,00
TOIMINTAKULUT								
Henkilöstökulut								
Palkat ja palkkiot	6 624 348,00	129 000,00	6 753 348,00	6 809 769,09	-56 421,09	100,84	6 782 533,29	27 235,80
Henkilösivukulut			0,00					
Eläkekulut	1 520 555,00	27 000,00	1 547 555,00	1 599 166,75	-51 611,75	103,34	1 599 166,75	0,00
Muut henkilösivukulut	262 390,00		262 390,00	229 207,20	28 042,80	87,35	229 207,20	0,00
Palvelujen ostot	10 426 855,00	382 000,00	10 808 855,00	10 213 693,37	598 251,63	94,49	9 826 527,67	387 165,70
Aineet, tarvikkeet ja tav	1 281 698,00	47 000,00	1 328 698,00	1 322 942,39	7 855,61	99,57	1 308 309,84	14 632,55
Avustukset	492 803,00		492 803,00	493 656,13	-853,13	100,17	493 656,13	0,00
Muut toimintakulut	805 755,00	-10 000,00	795 755,00	730 992,89	64 712,11	91,86	712 260,68	18 732,21
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	21 414 404,00	575 000,00	21 989 404,00	21 399 427,82	589 976,18	97,32	20 951 661,56	447 766,26
TOIMINTAKATE	17 815 703,00	645 000,00	18 460 703,00	17 608 492,21	852 210,79	95,38	17 608 492,21	0,00
Verotulot	-9 250 000,00	-500 000,00	-9 750 000,00	-9 933 412,89	183 412,89	101,88	-9 933 412,89	0,00
Valtionsuudet	-9 543 622,00	-720 000,00	-10 263 622,00	-10 219 534,00	-44 088,00	99,57	-10 219 534,00	0,00
Rahoitustuotot ja -kulut								
Korkotuotot	-500,00		-500,00	-728,87	228,87	145,77	-728,87	0,00
Muut rahoitustuotot	-11 000,00		-11 000,00	-7 941,40	-3 058,60	72,19	-7 941,40	0,00
Korkokulut	65 000,00		65 000,00	26 251,78	38 748,22	40,39	26 251,78	0,00
Muut rahoituskulut	2 500,00		2 500,00	2 826,15	-326,15	113,05	2 826,15	0,00
VUOSIKATE	-921 919,00	-575 000,00	-1 496 919,00	-2 524 047,02	1 027 128,02	168,62	-2 524 047,02	0,00
Poistot ja arvonalentumis								
Suunn.mukaiset poistot	900 000,00		900 000,00	1 061 353,03	-161 353,03	117,93	1 061 353,03	0,00
Sisäiset vyörytyserat								
Sisäiset vyörytystuotot	0,00			-1 295 607,08	1 295 607,08		-1 295 607,08	0,00
Sisäiset vyörytyskulut	0,00			1 295 607,08	-1 295 607,08		1 295 607,08	0,00
TILIKAUDEN TULOS	-21 919,00	-575 000,00	-596 919,00	-1 462 693,99	865 774,99	245,04	-1 462 693,99	0,00
Poistoeron lis.(-)tai väh	-29 550,00		-29 550,00	-29 547,87	-2,13	99,99	-29 547,87	0,00
TILIKAUDEN YLJÄÄMÄ (ALJÄÄMÄ)	-51 469,00	-575 000,00	-626 469,00	-1 492 241,86	865 772,86	238,20	-1 492 241,86	0,00

Verotulojen erittely

Verotulot	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama €	Poikkeama %
Kunnan tulovero	7 450 000	300 000	7 750 000	7 985 122	235 122	103,0
Osuus yhteisöveron tuotosta	800 000	200 000	1 000 000	1 054 502	54 502	105,5
Kiinteistöverotulo	1 000 000		1 000 000	893 788	-106 212	89,4
Yhteensä	9 250 000	500 000	9 750 000	9 933 412	183 412	101,9

Maksuunpantu kunnallisvero	Tulovero- prosentti	Kunnallisve- roa vastaava verotettava tulo 1000 €	Muutos %
Verovuosi 2015	21,0	33 176	2,3
Verovuosi 2016	21,0	32 964	-0,6
Verovuosi 2017	21,5	32 382	0,6
Verovuosi 2018	21,5	32 947	1,7
Verovuosi 2019	21,5	34 939	6,0
Verovuosi 2020 ennakko	21,5	32 838	-6,0

Valtionosuuksien erittely

Valtionosuudet	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama €	Poikkeama %
Kunnan peruspalv.vos	6 903 386	720 000	7 623 386	7 610 570	-12 816	99,8
Verotuloihin perust. tasaus	1 262 565		1 262 565	1 264 839	2 274	100,2
Verotulomenetyt. kompens.	1 229 555		1 229 555	1 236 862	7 307	100,6
Opetus- ja kulttuuritoimen muut	148 116		148 116	107 263	-40 853	72,4
Yhteensä	9 543 622	720 000	10 263 622	10 219 534	-44 088	99,6

8.3 Investointien toteutuminen

Investointien brutto toteutuma muutettuun talousarvioon on 71,4 %, 963 247 euroa ja netto toteutuma 69,2 %, 924 695 euroa.

Talousarviovuoden suurin investointihanke oli uuden 25 paikkaisen ikäihmisten palveluasumisyksikön rakentaminen. Hankkeen kustannusarvio on 3,2 milj. euroa, josta vuoden 2020 aikana on toteutunut 845 745 euroa. Hanke valmistuu 1.5.2021.

Vuoden 2020 alussa valmistui uusi Hyvinvointikeskus. Hyvinvointikeskuksen rahoitus toteutetaan Kuntarahoituksen leasing rahoituksena, eikä se siten näy hankkeena kunnan investointibudjetissa.

Muita investointeja olivat mm. kirjaston uuden vesikatteen rakentaminen, jakelukeittiön rakentaminen terveyskeskuksen vuodeosastolle, alakoulun Ässäkentän rakentamisen loppuunsaattaminen, ulkoilureittien suunnittelu ja rakentamishanke sekä yleisten alueiden Onnellisia Luonnossa rakentamishanke.

Investointibudjettia pienennettiin talousarviovuoden aikana 1 441 000 euroa. Palveluasumisyksikön hankevarausta pienennettiin 940 000 euroa. Vedenottamon rakentamiseen varattu 310 000 euroa poistettiin hankkeen lupamenettelyistä johtuvasta viiveestä. Lisäksi poistettiin rivitalo Nelkan varaus 11 000 euroa, liikunta-alueiden 20 000 euroa ja muusta talonrakennuksesta 160 000 euroa.

Investointeihin saatiin rahoitusosuuksia seuraaviin hankkeisiin: Museon aitan ja navetan kengitykseen 7 000 euroa, Ässäkentän rakentamiseen 8 950 euroa ja Onnellisia Luonnossa hankkeeseen 20 902 euroa (taseessa muissa saamisissa).

Investointien sitovan tason ylityksiä oli 17 880 euroa, Ässä-kentän rakentamisen loppuun saattaminen, osakkeiden arvonalennus ja vesilaitoksen Oloksen vedenottamon rakentaminen.

8104/Maa- ja vesialueet

Hanke 150/Maanosto/Maanmyynti

	Talousarvio-	Määrärahan	Talousarvio+	Toteutunut	Poikkeama	Aikaisemmat	Kustannukset
	määräraha	muutos	muutokset			kustannukset	yhteensä
Menot	0,00			-1 540	1 540		-1 540
Tulot	0,00			1 700	-1 700		1 700
Netto	0,00			160	-160		160

8106/Aineeton käyttöomaisuus

Hanke 140/Kiinteistöveroselvitys

	Talousarvio-	Määrärahan	Talousarvio+	Toteutunut	Poikkeama	Aikaisemmat	Kustannukset
	määräraha	muutos	muutokset			kustannukset	yhteensä
Menot	0,00		0,00	-11 120	-11 120	-72 667,25	-83 787,25
Tulot	0,00			0,00			0,00
Netto	0,00		0,00	11 120			-83 787,25

8106/Aineeton käyttöomaisuus

Hanke 156/Sostoimen ojemistot

	Talousarvio-	Määrärahan	Talousarvio+	Toteutunut	Poikkeama	Aikaisemmat	Kustannukset
	määräraha	muutos	muutokset			kustannukset	yhteensä
Menot	-45 000,00		-45 000,00	0,00	-45 000,00		
Tulot	0,00			0,00			0,00
Netto	-45 000,00		-45 000,00	0,00	-45 000,00		0,00

8106/Aineeton käyttöomaisuus
Hanke 158/Asianhallintaohjelma

Menot	-30 000,00		-30 000,00	-15 084,30	-14 915,70	-19 899,50	-34 983,80
Tulot							
Netto	-30 000,00		-30 000,00	-15 084,30	-14 915,70		-34 983,80

8117/Muut osakkeet ja osuudet
Hanke 152/Osakkeiden osto/myynti

	Talousarvio- määräraha	Määrärahan muutos	Talousarvio+ muutokset	Toteutunut	Poikkeama	Aikaisemmat kustannukset	Kustannukset yhteensä
Menot				55,55	-55,55		55,55
Tulot							
Netto				55,55	-55,55		55,55

8400/Tekninen lautakunta
Hanke 160/Keskuskeittiön kalustohankinnat

	Talousarvio- määräraha	Määrärahan muutos	Talousarvio+ muutokset	Toteutunut	Poikkeama	Aikaisemmat kustannukset	Kustannukset yhteensä
Menot	-20 000,00		-20 000,00	-12 229,28	-7 770,72		-12 229,28
Tulot							
Netto	-20 000,00		-20 000,00	-12 229,28	-7 770,72		-12 229,28

8405/Asuinrakennukset
Hanke 116/Uuden rivitalon suunnittelu

	Talousarvio- määräraha	Määrärahan muutos	Talousarvio+ muutokset	Toteutunut	Poikkeama	Aikaisemmat kustannukset	Kustannukset yhteensä
Menot	0,00		0,00	56 177,63	-56 177,63	-56 177,63	0,00
Tulot							
Netto	0,00		0,00	56 177,63	-56 177,63	-56 177,63	0,00

8415/Muu talonrakennus
Hanke 203/Kirjasto

	Talousarvio- määräraha	Määrärahan muutos	Talousarvio+ muutokset	Toteutunut	Poikkeama	Aikaisemmat kustannukset	Kustannukset yhteensä
Menot	-33 000,00		-33 000,00	-30 384,24	-2 615,76		-30 384,24
Tulot							
Netto	-33 000,00		-33 000,00	-30 384,24	-2 615,76		-30 384,24

Hanke 206/Yhtenäiskoulu/ala-aste

Menot	-40 000,00		-40 000,00	13 259,72	-26 740,28	-54 652,80	-67 912,52
Tulot							
Netto	-40 000,00		-40 000,00	-13 259,72	-26 740,28	-54 652,80	-67 912,52

Hanke 208/Museo

	Talousarvio- määräraha	Määrärahan muutos	Talousarvio+ muutokset	Toteutunut	Poikkeama	Aikaisemmat kustannukset	Kustannukset yhteensä
Menot	-15 000,00		-15 000,00	-5 486,58	-9 513,42		-5 486,58
Tulot	12 000,00		12 000,00	7 000,00	5 000,00		7 000,00
Netto	-3 000,00		-3 000,00	1 513,42	-4 513,42		1 513,42

Hanke 209/NuorisotaloTippala

Menot	-40 000,00		-40 000,00	-10 397,11	-29 602,89	-32 389,35	-42 786,46
Tulot							
Netto	-40 000,00		-40 000,00	-10 397,11	-29 602,89	-32 389,35	-42 786,46

Hanke 211/Vuodeosasto

Menot	-70 000,00		-70 000,00	-66 444,85	-3 555,15	-18 870,66	-85 315,51
Tulot							
Netto	-70 000,00		-70 000,00	-66 444,85	-3 555,15	-18 870,66	-85 315,51

Hanke 224/Kunnanvirastojen lisälämmöneristys

Menot	-60 000		-60 000	0,00	-60 000	2 134,86	2 134,86
Tulot							
Netto	-60 000		-60 000	0,00	-60 000	2 134,86	2 134,86

Hanke 226/Lukio

Menot	-10 000		-10 000	0,00	-10 000		0,00
Tulot							
Netto	-10 000		-10 000	0,00	-10 000		0,00

Hanke 229/Hyke, kunnan tase

Menot	0			113 896,41	-113 896,41		113 896,41
Tulot							
Netto	0			113 896,41	-113 896,41		113 896,41

Hanke 230/Palveluasumisyksikkö

Menot	-760 000		-760 000	-845 744,96	85 744,96		-845 744,96
Tulot							
Netto	-760 000		-760 000	-845 744,96	85 744,96		-845 744,96

8420/Tehdas- ja tuotantorakennukset

Hanke 207/Kiela

	Talousarvio- määräraha	Määrärahan muutos	Talousarvio+ muutokset	Toteutunut	Poikkeama	Aikaisemmat kustannukset	Kustannukset yhteensä
Menot	-20 000		-20 000,00	0,00	-20 000		0,00
Tulot							
Netto	-20 000		-20 000,00	0,00	-20 000		0,00

8425/Liikenneväylät

Hanke 311/Yhtenäiskoulun liikennejärjestelyt

	Talousarvio- määräraha	Määrärahan muutos	Talousarvio+ muutokset	Toteutunut	Poikkeama	Aikaisemmat kustannukset	Kustannukset yhteensä
Menot	-11 000,00		-11 000,00	0,00	-11 000,00	-66 219,03	-66 219,03
Tulot							
Netto	-11 000,00		-11 000,00	0,00	-11 000,00	-66 219,03	-66 219,03

Hanke 312/Kaavateiden rakentaminen

	Talousarvio- määräraha	Määrärahan muutos	Talousarvio+ muutokset	Toteutunut	Poikkeama	Aikaisemmat kustannukset	Kustannukset yhteensä
Menot	-50 000,00		-50 000,00	-14 817,10	-35 182,90	-116 341,70	-131 158,80
Tulot							
Netto	-50 000,00		-50 000,00	-14 817,10	-35 182,90	-116 341,70	-131 158,80

8440/Liikunta-alueet

Hanke 507/Ässäkenttä

	Talousarvio- määräraha	Määrärahan muutos	Talousarvio+ muutokset	Toteutunut	Poikkeama	Aikaisemmat kustannukset	Kustannukset yhteensä
Menot				-11 391,61	11 391,61		-11 391,61
Tulot				8 950,00	-8 950,00		8 950,00
Netto				-2 441,61	2 441,61		-2 441,61

8450/Yleiset alueet

Hanke 509/Ulkoilureittien suunn. ja rakentaminen

	Talousarvio- määräraha	Määrärahan muutos	Talousarvio+ muutokset	Toteutunut	Poikkeama	Aikaisemmat kustannukset	Kustannukset yhteensä
Menot	-50 000,00		-50 000,00	-34 051,15	-15 948,85	-39 437,79	-73 488,94
Tulot							
Netto	-50 000,00		-50 000,00	-34 051,15	-15 948,85	-39 437,79	-73 488,94

Hanke 514/Onnellisia Luonnossa -hanke

	Talousarvio- määräraha	Määrärahan muutos	Talousarvio+ muutokset	Toteutunut	Poikkeama	Aikaisemmat kustannukset	Kustannukset yhteensä
Menot				-29 860,46	29 860,46		-29 860,46
Tulot				20 902,32	-20 902,32		20 902,32
Netto				-8 958,14	8 958,14		-8 958,14

8490/Kaavoitus

Hanke 890/Keskustan asemakaava

	Talousarvio- määräraha	Määrärahan muutos	Talousarvio+ muutokset	Toteutunut	Poikkeama	Aikaisemmat kustannukset	Kustannukset yhteensä
Menot	-75 000,00		-75 000,00	0,00	75 000,00	-214 611,27	-214 611,27
Tulot							
Netto	-75 000,00		-75 000,00	0,00	75 000,00	-214 611,27	-214 611,27

8470/Vesilaitos

Hanke 807/Kk vesi- ja viemäriinjat

	Talousarvio- määräraha	Määrärahan muutos	Talousarvio+ muutokset	Toteutunut	Poikkeama	Aikaisemmat kustannukset	Kustannukset yhteensä
Menot	-10 000,00		-10 000,00	-4 729,74	-5 270,26		-4 729,74
Tulot							
Netto	-10 000,00		-10 000,00	-4 729,74	5 270,26		-4 729,74

Hanke 812/Vedenottamon suunnittelu

Menot	0,00		0,00	-1 512,00	1 512,00	-6 093,96	-7 605,96
Tulot							
Netto	0,00		0,00	-1 512,00	1 512	-6 093,96	-7 605,96

Hanke 813/Oloksen vedenottamo

	Talousarvio- määräraha	Määrärahan muutos	Talousarvio+ muutokset	Toteutunut	Poikkeama	Aikaisemmat kustannukset	Kustannukset yhteensä
Menot				-19 140,00	19 140,00		-19 140,00
Tulot							
Netto				-19 140,00	19 140,00		-19 140,00

8480/Viemärlaitos

Hanke 807/Kk vesi- ja viemäriinjat

	Talousarvio- määräraha	Määrärahan muutos	Talousarvio+ muutokset	Toteutunut	Poikkeama	Aikaisemmat kustannukset	Kustannukset yhteensä
Menot	-10 000,00		-10 000,00	-8 318,85	-1 681,15		-8 318,85
Tulot							
Netto	-10 000,00		-10 000,00	-8 318,85	-1 681,15		-8 318,85

Kaikki yhteensä

	Talousarvio- määräraha	Määrärahan muutos	Talousarvio+ muutokset	Toteutunut	Poikkeama	Aikaisemmat kustannukset	Kustannukset yhteensä
Menot	-2 790 000	1 441 000	-1 349 000,00	-963 247,50	-385 752,50	-665 140,14	-1 628 387,64
Tulot	12 000,00		12 000,00	38 552,32	-26 552,32	0,00	38 552,32
Netto	-2 778 000	1 441 000	-1 337 000,00	-924 695,18	-412 304,82	-665 140,14	-1 589 835,32

Hyvinvointikeskus:

Ennen Kuran sopimusta maksetut	70 000,00	Lähinnä urakan kilpailuttamistehtävistä maksettuja palkkioita
Kuntarahoitukselta laskutettu	4 549 575,98	
Lehdon viimeinen maksuerä	229 800,00	Laskutuskelpoinen kun kaikki vastaanotossa havaitut puutteet korjattu
Kuralta laskuttamattomat lisätyöt	22 796,88	Laskutetaan viimeisen maksuerän yhteydessä
Kuralta kunnan laskutettavaa	140 784,21	Laskutetaan Lehdon viimeisen laskun yhteydessä, sisältää mm. rakennuttamistehtävät, happigeneraattorin
Takuuajan rakennuttamistehtävät	10 000,00	Lisätään Kuralta laskutettaviin
Lehdon hyvitys	-124 000,00	Kunnanhallitus hyväksynyt
YHTEENSÄ	4 898 957,07	

8.4 Rahoitusosan toteutuminen

Vuosikatteella pystyttiin kattamaan nettoinvestoinnit ja toiminnan ja investointien rahavirta riitti kattamaan myös pitkäaikaisten lainojen lyhennykset. Tulos oli parempi kuin koskaan aikaisemmin, johtuen valtion maksamista koronatuista verorahoihin ja valtion-osuuksiin.

Tulorahoituksen korjauserissä vuosikatetta on oikaistu käyttötalouden myyntivoitoksi kirjattujen tontinmyyntitulojen verran. Tontteja myytiin yksi Käkinivan tontti, kaksi tonttia entiseltä urheilukentältä (Rajalinna) sekä tontti Koti Pohjoiselle rivitalon rakentamista varten. Lisäksi palautettiin yhden Tuomaanpalon tontin kauppahinta kaupan purkautuessa.

Antolainoissa Muonion Paanat maksoi viimeisen lainaerän 5 000 euroa ja Muonion Matkailu ry:lle myönnettiin uusia antolaina 60 000 euroa, josta maksettiin ensimmäinen erä 20 000 euroa.

Ottolainojen nettomäärä pieneni 1 520 000 euroa, pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 1 020 000 euroa ja lyhytaikaisia lyhennettiin 500 000 euroa. Valtuusto muutti 14.12.2020 rahoitusosaa siten, että ottolainat nettotasolla muutettiin 1 480 000 euron lainanlisäyksestä 1 020 000 euron lainan vähennykseksi. Lyhytaikaista Kuntatodistusta oli vuoden vaihteessa 2,5 milj.euroa.

Rahoituslaskelma

	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteuma	Poikkeama
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	921 919	575 000	1 496 919	2 524 047,02	-1 027 128,02
Tulorahoituksen korjauserät				-18 550,00	18 550,00
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-2 790 000	1 441 000	-1 349 000	-963 247,50	-385 752,50
Rah.osuudet invest.menoihin	12 000		12 000	36 852,32	-24 852,32
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot				20 250,00	-20 250,00
Toiminnan ja invest.rahavirta	-1 856 081	2 016 000	159 919	1 599 351,84	-1 439 432,84
Rahoituksen rahavirta					
Antolainojen muutokset					
Antolainojen lisäykset				-20 000,00	20 000,00
Antolainojen vähennykset				5 000,00	-5 000,00
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 500 000	0	0		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 020 000		-1 020 000	-1 020 000,00	0,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 000 000	0	0	-500 000,00	500 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiant. var.ja po:n muutokset					
Saamisten muutos				-208 724,74	208 724,74
Korottomien velkojen muutos	50 000		50 000	193 126,29	-143 126,29
Rahoituksen rahavirta	1 530 000		-970 000	-1 550 598,45	580 598,45
RAHAVAROJEN MUUTOS	-326 081		-810 081	48 753,39	-858 834,39

8.5 Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Käyttötalous

Käyttötalouden sitova taso on tehtävätason toimintakate (toimintamenot – toimintatulot).

Toimintakate (netto)	Talousarvio + muutok- set	Talousarvio 1.1.-31.12.2020	Jäljellä	%	Ta-muut. määrä
Vaalit	0	-90,00	90	0,00	0
Tarkastuslautakunta	-9 810	-9 510,20	-300	96,90	0
Yleishallinto	-1 446 249	-1 416 933,49	-29 316	98,00	0
Maaseututoimi	-19 001	-19 765,58	765	104,00	0
Elinkeinotoimi	-178 444	-155 273,05	-23 171	87,00	0
Lomatoiminta	-205	-200,00	-5	97,60	0
Sosiaalitoimen hallinto	-103 175	-96 582,61	-6 592	93,60	10 000
Sosiaalityö	-396 784	-395 152,49	-1 632	99,60	-45 000
Vanhustyö, kotipalvelu	-2 601 882	-2 627 117,91	25 236	101,00	-330 000
Vammaispalvelu	-912 504	-1 030 024,57	117 521	112,90	65 000
Terveystoimi	-7 100 607	-6 399 264,92	-701 342	90,10	-450 000
Sivistystoimen hallinto	-88 855	-87 800,06	-1 055	98,80	0
Varhaiskasvatus	-950 930	-961 829,81	10 900	101,10	75 000
Perusopetus	-2 570 118	-2 470 011,66	-100 106	96,10	130 000
Toisen asteen koulu- tus	-493 439	-478 377,40	-15 062	96,90	0
Aikuiskoulutus	-108 745	-96 707,85	-12 037	88,90	0
Kulttuuritoimi	-22 704	-24 831,33	2 127	109,40	0
Kirjastotoimi	-142 373	-149 343,57	6 971	104,90	0
Nuorisotoimi	-99 975	-99 966,45	-9	100,00	0

Liikuntatoimi	-230 315	-217 612,50	-12 703	94,50	0
Teknisen toimen hallinto	-243 989	-207 709,71	-36 279	85,10	0
Alueiden käyttö	-165 489	-176 133,67	10 645	106,40	0
Ruokapalvelu	-53 516	27 311,40	-80 827	-51,00	-100 000
Kiinteistöhoito	-621 097	-665 672,19	44 575	107,20	0
Vesihuoltolaitos	99 503	141 691,41	-42 188	142,40	0
Kaikki yhteensä Toimintakate yhteensä	-18 460 703	-17 608 492,21	-852 211	95,40	-645 000

Tuloslaskelma

Tuloslaskelmaosan sitovat erät rahoituserät nettotasolla.

	Alkuperäinen	Talousarvio	Talousarvio	To-	Poik-	Poik-
	talousarvio	muutokset	muutosten	teuma	keama	keama
			jälkeen		€	%
Rahoitustuotot ja -kulut netto	-56 000		-56 000	-20 408	-35 592	36,4

Rahoitusosa

Rahoitusosan sitovat erät ovat antolainat ja ottolainat nettotasolla.

	Alkuper.	Ta-	Ta muut.	Toteuma	Poikkeama
	ta	muutokset	jälk.	2020	
Antolainat					
Antolainojen lis.				-20 000	-20 000
Antolainojen väh.				5 000	5 000
Antolainat netto				-15 000	-15 000
Ottolainat					
Pitkäaik.lain.lis.	1 500 000	0	0	0	
Pitkäaik.lain.väh.	-1 020 000		-1 020 000	-1 020 000	0
Lyhyt- aik.lain.muut	1 000 000	0	0	-500 000	500 000
Ottolainat netto	1 480 000		-1 020 000	-1 520 000	500 000

Investoinnit

Investoinnit ovat sitovia hankeryhmittäin osatehtävätasolla nettona.

		Talousarvio	Ta muutos	Ta muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Poikk %
802	MUU AINEELLINEN OMAISUUS						
150	Maanosto/Maanmyynti						
*	Hankinnat yht.	0	0	0	1 540,00	-1 540	0,00
*	Myyntit yht.	0	0	0	-1 700,00	1 700	0,00
	Investoinnit netto	0	0	0	-160,00	160	0,00
802	MUU AINEELLINEN OMAISUUS YHTEENSÄ						
	Investoinnit netto	0	0	0	-160,00	160	0,00
803	AINEETTOMAT HYÖDYKKEET						
140	Kiinteistöveroselvitys						
	Investoinnit netto	0	0	0	11 120,00	-11 120	0,00
156	Sostoimen ohjelmistot						
	Investoinnit netto	45 000	0	45 000	0,00	45 000	0,00
158	Asiahallintaohjelma						
	Investoinnit netto	30 000	0	30 000	15 084,30	14 916	50,30
803	AINEETTOMAT HYÖDYKKEET YHTEENSÄ						
	Investoinnit netto	75 000	0	75 000	26 204,30	48 796	34,90
817	MUUT OSAKKEET JA OSUJEDET						
152	Osakkeiden osto/myynti						
*	Hankinnat yht.	0	0	0	-55,55	56	0,00
817	MUUT OSAKKEET JA OSUJEDET YHTEENSÄ						
	Investoinnit netto	0	0	0	-55,55	56	0,00
840	TEKNINEN LAUTAKUNTA						
160	Keskuskeittiön kalustohankinta						
	Investoinnit netto	20 000	0	20 000	12 229,28	7 771	61,10
840	TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ						
	Investoinnit netto	20 000	0	20 000	12 229,28	7 771	61,10
850	ASUINRAKENNUKSET						
114	Rivitalo Nelkka						
	Investoinnit netto	11 000	-11 000	0	0,00	0	0,00
116	Uuden rivitalon suunnittelu						
	Investoinnit netto	0	0	0	-56 177,63	56 177	0,00
850	ASUINRAKENNUKSET YHTEENSÄ						
	Investoinnit netto	11 000	-11 000	0	-56 177,63	56 177	0,00
851	MUU TALONRAKENNUS						
203	Kirjasto						
	Investoinnit netto	33 000	0	33 000	30 384,24	2 616	92,10
206	Yhtenäiskoulu/ala-aste						
	Investoinnit netto	40 000	0	40 000	13 259,72	26 740	33,10
208	Museo						
	Investoinnit netto	3 000	0	3 000	-1 513,42	4 513	-50,40

209	Nuorisotalo Tippala						
	Investoinnit netto	40 000	0	40 000	10 397,11	29 603	26,00
211	Vuodeosasto						
	Investoinnit netto	70 000	0	70 000	66 444,85	3 555	94,90
216	Tulevaisuuden päiväkot						
	Investoinnit netto	50 000	-50 000	0	0,00	0	0,00
217	Päiväkot Mustikka						
	Investoinnit netto	20 000	-20 000	0	0,00	0	0,00
224	Kunnanvirastojen lisälämmöneri						
	Investoinnit netto	60 000	0	60 000	2 134,86	57 865	3,6
226	Lukio						
	Investoinnit netto	50 000	-40 000	10 000	0,00	10 000	0,00
229	Hyke, kunnan tase						
	Investoinnit netto	0	0	0	-113 896,41	113 896	0,00
230	Palveluasumisyksikkö						
	Investoinnit netto	1 700 000	-940 000	760 000	845 744,96	-85 745	111,30
291	Kaarnikan varasto						
	Investoinnit netto	50 000	-50 000	0	0,00	0	0,00
851	MUU TALONRAKENNUS YH- TEENSÄ						
	Investoinnit netto	2 116 000	-1 100 000	1 016 000	850 821,05	165 179	83,70
852	TEHDAS- JA TUOTANTORAKEN- NUKSET						
207	Kiela						
	Investoinnit netto	20 000	0	20 000	0,00	20 000	0,00
852	TEHDAS- JA TUOTANTORAKEN- NUKSET	YH- TEENSÄ					
	Investoinnit netto	20 000	0	20 000	0,00	20 000	0,00
860	LIIKENNEVÄYLÄT						
311	Yhtenäiskoulun liikennejärjest						
	Investoinnit netto	11 000	0	11 000	0,00	11 000	0,00
312	Kaavateiden rakentaminen						
	Investoinnit netto	50 000	0	50 000	14 817,10	35 183	29,60
860	LIIKENNEVÄYLÄT YHTEENSÄ						
	Investoinnit netto	61 000	0	61 000	14 817,10	46 183	24,30
862	LIIKUNTA-ALUEET						
507	Ässäkenttä						
*	Hankinnat yht.	20 000	-20 000	0	11 391,61	-11 392	0,00
*	Avustukset yht.	0	0	0	-8 950,00	8 950	0,00
	Investoinnit netto	20 000	-20 000	0	2 441,61	-2 442	0,00
862	LIIKUNTA-ALUEET YHTEENSÄ						
	Investoinnit netto	20 000	-20 000	0	2 441,61	-2 442	0,00
863	YLEISET ALUEET						
509	Ulkoilureittien suunn ja raken						
	Investoinnit netto	50 000	0	50 000	34 051,15	15 949	68,10
514	Onnellisia Luonnossa-hanke						
*	Hankinnat yht.	0	0	0	29 860,46	-29 860	0,00
*	Avustukset yht.	0	0	0	-20 902,32	20 902	0,00
	Investoinnit netto	0	0	0	8 958,14	-8 958	0,00
863	YLEISET ALUEET YHTEENSÄ						
	Investoinnit netto	50 000	0	50 000	43 009,29	6 991	86,00

880	VESILAITOS						
807	Kk vesi- ja viemäriinjat						
	Investoinnit netto	10 000	0	10 000	4 729,74	5 270	47,30
812	Vedenottamon suunnittelu						
	Investoinnit netto	310 000	-310 000	0	1 512,00	-1 512	0,00
813	Oloksen vedenottamo						
	Investoinnit netto	0	0	0	19 140,00	-19 140	0,00
880	VESILAITOS YHTEENSÄ						
	Investoinnit netto	320 000	-310 000	10 000	25 381,74	-15 382	253,80
882	VIEMÄRILAITOS						
807	Kk vesi- ja viemäriinjat						
	Investoinnit netto	10 000	0	10 000	8 318,85	1 681	83,20
882	VIEMÄRILAITOS YHTEENSÄ						
	Investoinnit netto	10 000	0	10 000	8 318,85	1 681	83,20
890	KAAVOITUS						
890	Keskustan asemakaava						
	Investoinnit netto	75 000	0	75 000	0,00	75 000	0,00
890	KAAVOITUS YHTEENSÄ						
	Investoinnit netto	75 000	0	75 000	0,00	75 000	0,00
	KAIKKI YHTEENSÄ						
	Investointien talousarvio						
	Hankinnat						
*	Hankinnat yht.	2 790 000	-1 441 000	1 349 000	963 247,50	385 753	71,40
	Avustukset						
*	Avustukset yht.	-12 000	0	-12 000	-36 852,32	24 852	307,10
	Myynnit						
*	Myynnit yht.	0	0	0	-1 700,00	1 700	0,00
	Investoinnit netto	2 778 000	-1 441 000	1 337 000	924 695,18	412 305	69,20

9 Tilinpäätöslaskelmat

9.1 Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA	2020	2019
TOIMINTATUOTOT		
Myyntituotot	1 422 565,97	1 337 875,51
Maksutuotot	441 627,15	431 136,14
Tuet ja avustukset	414 938,31	358 783,70
Muut toimintatuotot	1 043 488,09	810 372,13
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 322 619,52	2 938 167,48
Valmistus omaan käyttöön	20 549,83	22 647,00
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-6 782 533,29	-6 454 595,50
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-1 599 166,75	-1 465 506,28
Muut henkilösivukulut	-229 207,20	-187 657,86
Palvelujen ostot	-9 826 527,66	-10 258 987,92
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 308 309,85	-1 260 478,47
Avustukset	-493 656,13	-498 828,99
Muut toimintakulut	-712 260,68	-547 297,86
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-20 951 661,56	-20 673 352,88
TOIMINTAKATE	-17 608 492,21	-17 712 538,40
Verotulot	9 933 412,89	8 856 243,59
Valtionosuudet	10 219 534,00	9 166 467,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	728,87	794,57
Muut rahoitustuotot	7 941,40	7 344,64
Korkokulut	-26 251,78	-36 430,77
Muut rahoituskulut	-2 826,15	-3 104,81
VUOSIKATE	2 524 047,02	278 775,82
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunn.mukaiset poistot	-1 061 353,03	-1 073 857,14
Satunnaiset erät		
TILIKAUDEN TULOS	1 462 693,99	-795 081,32
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	29 547,87	29 547,87
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALI-JÄÄMÄ)	1 492 241,86	-765 533,45

9.2 Rahoituslaskelma

	2020	2019
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-2 524 047,02	-278 775,82
Tulorahoituksen korjauserät	18 550,00	8 476,21
Investointien rahavirta		
Investointimenot	963 247,50	574 097,84
Rah.osuudet invest. menoihin	-36 852,32	-12 157,24
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	-20 250,00	-8 676,21
Toiminnan ja invest. rahavirta	-1 599 351,84	282 964,78
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainojen lisäykset	20 000,00	0,00
Antolainojen vähennykset	-5 000,00	-25 700,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	-1 500 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähenn	1 020 000,00	905 650,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	500 000,00	-100 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos	208 724,74	-167 603,43
Korottomien velkojen muutos	-193 126,29	229 520,09
Rahoituksen rahavirta	1 550 598,45	-658 133,34
RAHAVAROJEN MUUTOS	-48 753,39	-375 168,56
RAHAVAROJEN MUUTOS	48 753,39	375 168,56

9.3 Tase

	2020	2019
VASTAAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet	34 012,03	16 788,63
2. Muut pitkävaikutteiset menot	198 456,67	211 460,03
Aineettomat hyödykkeet yht.	232 468,70	228 248,66
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	885 887,89	886 047,89
2. Rakennukset	6 155 425,72	6 606 351,22
3. Kiinteät rakenteet ja laitt	2 375 355,98	2 578 196,36
4. Koneet ja kalusto	247 588,81	342 453,26
6. Ennakkomaksut ja kesk.eräis	970 442,98	362 474,99
Aineelliset hyödykkeet yht	10 634 701,38	10 775 523,72
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	1 041 392,40	1 041 447,95
3. Muut lainasaamiset	75 326,17	60 326,17
Sijoitukset yhteensä	1 116 718,57	1 101 774,12
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	11 983 888,65	12 105 546,50
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
1. Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHT	0,00	0,00
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	408 452,64	446 464,31
3. Muut saamiset	245 592,90	254 843,01
4. Siirtosaamiset	297 163,59	41 177,07
Lyhytaikaiset saamiset yht.	951 209,13	742 484,39
Saamiset yhteensä	951 209,13	742 484,39
III Rahoitusarvopaperit		
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset yht.	874 085,56	825 332,17
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 825 294,69	1 567 816,56
VASTAAVAA YHTEENSÄ	13 809 183,34	13 673 363,06

VASTATTAVAA	2020	2019
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	-2 878 950,98	-2 878 950,98
IV Ed.tilikausien yli/alijäämä	922 347,60	156 814,15
V Tilikauden yli/alijäämä	-1 492 241,86	765 533,45
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-3 448 845,24	-1 956 603,38
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
1. Poistoero	-486 707,26	-516 255,13
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR.YHT	-486 707,26	-516 255,13
PAKOLLISET VARAUKSET		
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
1. Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHT.	0,00	0,00
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
2. Lainat vakuutus- ja rah.lai	-2 965 000,00	-3 885 000,00
7. Muut velat	-690 123,72	-648 993,75
Pitkäaikainen vieras po. yht.	-3 655 123,72	-4 533 993,75
II Lyhytaikainen		
1. Joukkovelkakirjalainat	-2 500 000,00	-3 000 000,00
2. Lainat rahoitus- ja vak.lai	-920 000,00	-1 020 000,00
5. Saadut ennakot	-3 253,77	-3 000,48
6. Ostovelat	-1 437 821,57	-1 421 635,01
7. Muut velat	-151 501,56	-186 218,85
8. Siirtovelat	-1 205 930,22	-1 035 656,46
Lyhytaikainen vieras po. yht.	-6 218 507,12	-6 666 510,80
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	-9 873 630,84	-11 200 504,55
VASTATTAVAA	-13 809 183,34	-13 673 363,06

9.4 Konsernilaskelmat

Konsernin tuloslaskelma

	2020	2019
Toimintatuotot	8 405 159	8 724 722
Toimintakulut	-26 287 774	-26 117 423
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)		
Toimintakate	-17 882 615	-17 392 701
Verotulot	9 933 413	8 856 244
Valtionosuudet	11 013 534	9 166 467
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Korkotuotot	1 949	1 872
Muut rahoitustuotot	11 073	13 742
Korkokulut	-40 909	-49 873
Muut rahoituskulut	-10 983	-14 127
Vuosikate	3 025 461	581 624
Poistot ja arvonalentumiset:		
Suunn. mukaiset poistot	-1 410 986	-1 404 667
Satunnaiset erät	-1 246	
Tilikauden tulos	1 613 229	-823 042
Tilinpäätössiirrot	52 518	59 729
Tilikauden verot	1 438	-160
Laskennalliset verot	3 070	-239
Vähemmistöosuudet	-397	
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	1 669 857	-763 712

Konsernin rahoituslaskelma

	2020	2019
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 025 461	581 624
Satunnaiset erät	-1 246	
Tilikauden verot	1 438	
Tulorahoituksen korjauserät	-66 033	-7 967
Toiminnan rahavirta yhteensä	2 959 619	573 497
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 706 620	-1 091 045
Rahoitusosuudet investointeihin	65 745	44 500
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	22 354	11 175
Investointien rahavirta yhteensä	-1 618 521	-1 035 669
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 341 099	-461 872
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainojen lisäykset	-20 000	
Antolainojen vähennykset	5 147	24 700
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	538 780	1 758 590
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 170 499	-1 057 453
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-505 658	92 549
Oman pääoman muutokset		-381
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	22 557	9 459
Vaihto-omaisuuden muutos	-1 299	196
Saamisten muutos	-234 549	146 853
Korottomien velkojen muutokset	328 076	-167 457
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-1 037 446	808 056
RAHAVAROJEN MUUTOS	303 652	36 183
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 879 433	1 575 781
Rahavarat 1.1.	1 575 781	1 229 597
RAHAVAROJEN MUUTOS	303 652	346 183

VASTAAVAA	2020	2019	VASTATTAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA	4 462 110	2 848 795
			Peruspääoma	2 878 951	2 878 951
Aineettomat hyödykkeet	294 946	295 115	Säätiöiden ja yhdistyst po	11 819	11 819
Aineettomat oikeudet	42 824	48 218	Muut omat rahastot	56 976	59 961
Muut pitkävaikutteiset menot	252 021	246 897	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-155 493	661 777
Ennakkomaksut	100		Tilikauden yli-/alijäämä	1 669 857	-763 712
Aineelliset hyödykkeet	13 693 817	13 471 552	VÄHEMMISTÖOSUUDET	16 780	16 383
Maa- ja vesialueet	940 941	941 101			
Rakennukset	8 332 004	8 703 853			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 423 743	2 633 298			
Koneet ja kalusto	396 687	505 198			
Muut aineelliset hyödykkeet	4 247	6 091	PAKOLLISET VARAUKSET	136 865	183 178
Enn.maks. ja kesk.er. hankinnat	1 596 196	682 012	Eläkevaraukset	277	465
			Muut pakolliset varaukset	136 588	182 713
Sijoitukset	226 862	210 224	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	320 687	322 337
Tytäryhtiöosakkeet ja osuudet	0	0	Valtion toimeksiannot	26 788	39 436
Osakkuusyhteisöosuudet	157 556	157 556	Lahjoitusrahastojen pääomat	827	855
Osakkeet ja osuudet	47 145	47 415	Muut toimeksiantojen pääomat	293 072	282 047
Muut lainasaamiset	20 000	5 000			
Muut saamiset	2 162	254			
			VIERAS PÄÄOMA		
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	286 886	311 093	Pitkäaikainen	5 672 106	6 150 108
Valtion toimeksiannot	26 788	39 436	Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	4 257 475	4 701 694
Muut toimeksiantojen varat	260 098	271 657	Lainat julkisyhteisöiltä	755 715	829 164
			Lainat konsernin sisältä		
			Saadut ennakot	2 438	3 901
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Liittymismaks. Ja muut velat	656 478	615 348
Vaihto-omaisuus	41 060	39 760			
Aineet ja tarvikkeet	40 460	39 760	Lyhytaikainen	7 377 669	7 711 389
Ennakkomaksut	600		Joukkovelkakirjalainat	2 500 000	3 000 000
			Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	976 916	1 086 190
SAAMISET	1 563 214	1 328 665	Lainat julkisyhteisöiltä	73 315	83 100
Pitkäaikaiset saamiset	1 138	2 498	Lainat muilta luotonantajilta		
Myyntisaamiset		863	Saadut ennakot	32 923	22 089
Lainasaamiset		147	Ostovelat	1 717 699	1 677 401
Muut saamiset	1 138	1 138	Liittymismaks. Ja muut velat	253 723	273 745
Siirtosaamiset		350	Siirtovelat	1 823 094	1 568 865
Lyhytaikaiset saamiset	1 562 075	1 326 167	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	17 986 217	17 232 190
Myyntisaamiset	855 906	874 569			
Lainasaamiset					
Muut saamiset	365 121	375 670			
Siirtosaamiset	341 048	75 928			
Rahoitusarvopaperit	14 123	13 757			
Osakkeet ja osuudet	13 622	13 256			
Muut arvopaperit	501	501			
Rahat ja pankkisaamiset	1 865 310	1 562 023			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	17 986 217	17 232 190			

10 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

10.1 Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Käyttöomaisuuden arvostus

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskenta-perusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikaudet eivät ovat vertailukelpoisia valtion kunnille valtionosuuksien ja verotulojen yhteydessä maksamien koronatukien vuoksi (noin 1 milj.euroa). Myös käyttötalousmenojen ennakoitua pienempi toteutuma johtuu mm. terveystoimen koronatuista, pienemmästä terveydenhuollon käyttöasteesta sekä etätyöskentelystä johtuneista toteutumattomista toiminnoista (noin 0,5 milj.euroa).

10.2 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Sisäiset liiketapahtumat:

- Sisäiset velat ja saamiset, toimintavuoden aikainen keskinäinen liikevaihto sekä muut sisäiset liiketapahtumat on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet:

- Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta.

Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset:

- kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset on purettu 80 % yli-/alijäämätileille ja 20 % laskennallisen verovelan tilille. Emon ja muiden konserniyhteisöjen poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset on purettu 100 % yli-/alijäämätileille.

Suunnitelmapoistojen oikaisu:

- Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden käyttöomaisuuden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero kirjattu tytäryhteisön oman pääoman erää Voitto/Tappio edellisiltä tilikausilta vastaan.

Kuntayhtymät:

- Kuntayhtymien taseet ja niiden liitetiedot on yhdistelty lukuarvoltaan omistusosuu- den mukaisesti.

Osakkuusyhteisöt

- Osakkuusyhteisöä ei ole yhdistelty konsernitaseeseen sen vähäisen merkityksen johdosta.

Suunnitelmapoistojen perusteet

Aineettomat hyödykkeet	Poistomenetelmä
Aineettomat oikeudet	tasapoisto 5 v
Muut pitkävaikutteiset menot	
Perustamis- ja järjestelymenot	tasapoisto 3 v
Tutkimus- ja kehittämismenot	tasapoisto 3 v
Konserniliikearvo	tasapoisto 5 v
Liikearvo	tasapoisto 5 v
Atk-ohjelmat	tasapoisto 3 v
Muut	tasapoisto 10 v
Aineelliset hyödykkeet	
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat	
Hallinto- ja laitusrakennukset	tasapoisto 30 v
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto 20 v
Talousrakennukset	tasapoisto 15 v
Vapaa-ajan rakennukset	tasapoisto 20 v
Asuinrakennukset	tasapoisto 30 v
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Kadut, tiet, torit ja puistot	menojäännöspoisto 15 %
Sillat, laiturit ja uimalat	menojäännöspoisto 10 %
Muut maa- ja vesirakenteet	menojäännöspoisto 10 %
Vedenjakeluverkosto	menojäännöspoisto 7 %
Viemäriverkko	menojäännöspoisto 7 %
Kaukolämpöverkko	menojäännöspoisto 10 %
Sähköjohdot, muuntoasemat ja ulkovalaistuslaitteet	menojäännöspoisto 15 %
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	menojäännöspoisto 20 %
Maakaasuverkko	menojäännöspoisto 12 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	menojäännöspoisto 15 %
Sähkö, vesi- yms. laitosten koneet	menojäännöspoisto 15 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	menojäännöspoisto 15 %
Liikenteen ohjauslaitteet	menojäännöspoisto 20 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	menojäännöspoisto 20 %
Koneet ja kalusto	
Rautaiset alukset	tasapoisto 15 v
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	tasapoisto 8 v
Muut kuljetusvälineet	tasapoisto 5 v
Muut liikkuvat työkoneet	tasapoisto 5 v
Muut raskaat työkoneet	tasapoisto 10 v
Muut kevyet koneet	tasapoisto 5 v
Sairaala-terveydenhuolto yms. laitteet	tasapoisto 5 v
Atk-laitteet	tasapoisto 3 v
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto 3 v
Muut aineelliset hyödykkeet	
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoa

10.3 Tuloslaskelman liitetiedot

Toimintatuotot / kunta	2020	2019
Yleishallinto	195 663	618 646
Maaseututoimi	112 822	107 606
Elinkeinotoimi	6 844	48 742
Sosiaali- ja terveystoimi	654 404	482 646
Opetus- ja vapaa-aikatoimi	494 676	539 377
Tekninen toimi	1 858 210	1 141 150
Yhteensä	3 322 619	2 938 167
Konserni yhteensä	9 220 159	8 724 722
Asiakaspalveluiden ostot	7 344 500	7 507 156
Palveluiden ostot	2 482 028	2 751 832
Myyntivoitot	36 010	8 476
Myyntitappio	17 460	
Verotulojen erittely		
Kunnan tulovero	7 985 122	7 081 000
Osuus yhteisöveron tuotoista	1 054 502	756 773
Kiinteistövero	893 789	1 018 471
Verotulot yhteensä	9 933 413	8 856 244
Valtionosuuksien erittely		
Kunnan peruspalveluiden valtionosuus	10 112 271	9 037 451
Siitä: Verotuloihin perustuva vuositasaus	1 264 839	1 225 416
Siitä: Veromenetysten kompensatiot	1 236 862	
Siitä: Harkinnanvarainen korotus	0	0
Opetus-kulttuuritoimen vuositasaus	107 263	129 016
Valtionosuudet yhteensä	10 219 534	9 166 467

Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

Ei ole satunnaisia tuottoja eikä satunnaisia kuluja.

Poistoero

Investointivarauksen purkaminen:
yläasteen saneeraus, kohde valmistunut 1.8.2002, poistoero 12.881,20 e/v
terveyskeskuksen vuodeosaston saneeraus, kohde valmistunut
31.12.2011, poistoero 16.666,67 e/v
yhteensä poistoero 29.547,87 euroa/vuosi.

Laskennalliset erät/vyörytyserät

	2020	2019
Teknisen toimen alaiset kiinteistömenot	874 970	913 320
Laskennalliset vuokrat	57 330	58 490
Keskitetysti hoidetut tehtävät	363 307	379 487
Yhteensä	1 295 607	1 351 297

10.4 Tasetta koskevat liitetiedot

Vastaavaa
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Poistamaton hank.meno 1.1.	Lisäykset	Vähenn.	Rahoitus- osuudet	Siirrot erien välillä	Tilikauden poisto	Poistamaton hankintameno 31.12.
Käyttöomaisuus							
Aineettomat oikeudet	16 788,63	34 983,80				17 760,40	34 012,03
Muut	211 460,03	22 120,00				35 123,36	198 456,67
Aineettomat yhteensä	228 248,66	57 103,80				52 883,76	232 468,70
Aineelliset hyödykkeet							
Maa-alueet	886 047,89	1 540,00	1 700,00				885 887,89
Rakennukset							
Asuinrakennukset	1 842 016,10					80 931,88	1 761 084,22
Hallinto- laitosrakennukset	4 637 422,28	110 088,81			83 401,51	518 371,66	4 312 540,94
Tehdas- tuotantorakenn	86 294,21					39 796,70	46 497,51
Talourakennukset	40 618,63	5 486,58		7 000,00		3 802,16	35 303,05
Rakennukset yhteensä	6 606 351,22	115 575,39		7 000,00	83 401,51	642 902,40	6 155 425,72
Kiinteät rakent/laitteet	156 815,10	30 531,61		8 950,00		29 355,87	149 040,84
Maarakenteet	317 086,78	34 051,15				32 349,01	318 788,92
Vesirakenteet	4 761,86					428,57	4 333,29
Johtoverkostot/laitteet	1 482 577,26					103 780,41	1 378 796,85
Tietoverkko	7 229,66					1 084,45	6 145,21
Kadut/tiet/torit/puistot	539 674,72					80 951,20	458 723,52
Linja-auto-odotuskat.	319,75					63,95	255,80
Ulkovalaistuslaitteet	69 731,23					10 459,68	59 271,55
Kiinteät rak/laitt. Yhteensä	2 578 196,36	64 582,76	0,00	8 950,00	0,00	258 473,14	2 375 355,98
Kuljetusvälineet	35 743,93					12 495,76	23 248,17
Muut koneet ja kalusto	306 709,33	12 229,28				94 597,97	224 340,64
Kalusto yhteensä	342 453,26	12 229,28				107 093,73	247 588,81
Ennakkom/kesken-eräiset	362 474,99	915 380,22	203 108,40	20 902,32	-83 401,51		970 442,98
Aineelliset yhteensä	10 775 523,72	1 109 307,65	204 808,40	36 852,32	0,00	1 008 469,27	10 634 701,38

Sijoitukset

	Osakkeet	Osakkeet	Kunta-	Muut osakkeet	Yhteensä
	konserniyhtiöt	omistusyhteisöt	yhtymäosuudet	ja osuudet	
Hankintameno 1.1	187 467,69	157 555,58	675 147,07	21 277,61	1 041 447,95
Lisäykset/vähenn.				-55,55	-55,55
Kirjanpitoarvo 31.12	187 467,69	157 555,58	675 147,07	21 222,06	1 041 392,40
	Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				
	Jvk-laina-	Saamiset	Saamiset	Saamiset	Yhteensä
	saamiset	konserni-	kunta-	muut	
		yhteisöt	yhtymät	yhteisöt	
Hankintameno 1.1		55 326,17		5 000,00	60 326,17
Lisäykset				20 000,00	20 000,00
Vähennykset				-5 000,00	-5 000,00
Kirjanpitoarvo 31.12		55 326,17		20 000,00	75 326,17

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus	Konsernin omistusosuus	Kuntakonsernin osuus (€)		tilikauden
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voit/tapp.
Tytäryhteisöt:						
Asunto Oy Kullero	Muonio	100 %	100 %	96 500	186 552	-514
Kiint.Oy Muonion						
Kotikontu	Muonio	100 %	100 %	412 715	165 696	62 488
Kiint.Oy Muonion						
Hilla	Muonio	51 %	51 %	18 847	250 199	2 552
Kiint.Oy Muonion						
Lakka	Muonio	51 %	51 %	13 152	297 598	-2 079
Kuntayhtymät:						
Lapin sairaanhoitop.	Rovaniemi	1,64 %	1,64 %	647 566	1 470 845	56 772
Kolpeneen palv.kesk.	Rovaniemi	1,20 %	1,20 %	43 362	178 241	129
Kemi-Tornion koulu-	Tornio					
tus ky Lappia	Kemi	3,09 %	3,09 %	1 029 512	134 726	40 550
Lapin liitto	Rovaniemi	1,30 %	1,30 %	23 596	43 888	2 159
Lapin pelastuslaitos	Rovaniemi	1,30 %	1,30 %			
Lapin jätehuolto	Sodankylä	5,50 %	5,50 %	159 829	65 943	7 450
Yhdistelemättömät						
Osakkuusyhteisöt:						
Alamuonion Autola	Muonio	23 %				
Yhteensä				2 445 079	2 793 687	169 507

Saamisten erittely (€)

		2020		2019
	Pitkä-	Lyhyt-	Pitkä-	Lyhyt-
	aikaiset	aikaiset	aikaiset	aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		30 008		20 718
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä		30 008		20 718
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta jäsenenä				
Myyntisaamiset		53 347		45 137
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		69 558		
Yhteensä		122 905		45 137
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteis.				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä				
Saamiset yhteensä	0	152 913	0	65 855

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Lyhytaikaiset siirtosaamiset

Tulojäämät

Lapin Sairaanhoidopiirin ky	69 558
Kelan korvaus työteveyshuollosta	22 000
EU-tuet ja avustukset	96 893
Kuntarahoitus; leasingiin siirto	140 784
Yhteensä:	329 235

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	2 878 951	2 878 951	2 878 951	2 878 951
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	2 878 951	2 878 951	2 878 951	2 878 951
Muut omat rahastot 1.1.	71 779			
Muut omat rahastot 31.12.	68 795	72 000		
Edell.tilikausien yli-/alijäämät 1.1.	-155 493	662 000	-922 348	-156 814
Tilikauden yli- / alijäämä	1 669 857	-764 000	1 492 242	-765 533
Yli-/alijäämät yht. 31.12.	1 514 364	-102 000	569 894	-922 348
Oma pääoma yht.	4 462 110	2 848 951	3 448 845	1 956 603

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät

Kunta	2020	2019
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	-922 348	-156 814
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 492 242	-765 533
Kertynyt poistoero 31.12.	486 707	516 255
Vapaaehtoiset varaukset 31.12.	0	0
Kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yht.	1 056 602	-406 092

Pakolliset varaukset

Konserni	2020	2019
Potilasvahinkovakuutusmaksu	136 588	182 713
Eläkevaraukset	277	465
Yhteensä	136 865	183 178

Kunnalla ei ole pakollisia varauksia.

Pitkäaikainen vieras pääoma

Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät velat	2020	2019
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	637 500	962 500
Muut pitkäaikaiset velat/vesihuollon liittymismaksut	690 124	648 994
Yhteensä	1 327 624	1 611 494

Vieras pääoma

	2020	2019
Lyhytaikainen ostovelka kuntayhtymille, joissa kunta jäsenenä	338 646	694 115
Tytäryhteisöille tai osakkuusyhteisöille ei ole velkaa 31.12.2020		
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtovelat /Kunta		
Lomapalkkavelan ja hlösivukulujen jaksotus	1 040 893	936 434
Korkojaksotukset	4 051	5 823
Muut menojäämät	160 986	93 399
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	1 205 930	1 035 656

10.5 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Kunta

	2020	2019
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
Kunnan osuus Kuntien takauskeskuksen takausvastuusta	15 395 788	13 840 657
Kunnan osuus Kuntien takausk.kattamattomista takausvast.	0	0
Kunnan mahdollista vastuusta kattava osuus		
Kunnan mahdollista vastuusta kattava osuus		
takauskeskuksen rahastosta	9 593	9 106

Vuokravastuut

Hyvinvointikeskuksen leasing vuokra v.2021 170 766,32 euroa

Hyvinvointikeskuksen leasing vuokrat v.2021-2040 yht. 3 329 943 euroa.

Hyvinvointikeskuksen jäännösarvo sopimuskauden lopussa 1 501 360 euroa.

Takausvastuu

Vesiosuuskunta Aarian lainatakaus 394 981 euroa.

	2020	2019
Kopiokoneet	35 572	50 061
Lease Plan autovuokra	13 425	20 550
Op autovuokra	12 188	18 255
Postimaksukone	5 416	7 083
Jousa jäänhoitokone	4 925	8 865
Yhteensä	71 526	104 814

Vuokravastuista seuraavalla tilikaudella maksettava osuus on 27 722 euroa.

Konserni

	2020	2019
Kuntayhtymät, joissa kunta osakkaana sekä emon vastuut		
Emon vastuut	5 297 810	104 814
Vuokravastuut	183 682	167 090
Leasing vastuut	560	941
ALV palautusvastuut	39 009	45 000
Yhteensä	5 521 061	317 845

10.6 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä ja tarkempi erittely henkilöstökuluista on kohdassa 1.5 Kunnan henkilöstö.		
	2020	2019
Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut		
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan		
Palkat ja palkkiot	6 856 756,96	6 550 513,92
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	1 599 166,75	1 465 506,28
Muut henkilösivukulut	229 207,20	187 657,86
Henkilöstökorvaukset ja muut korjaukset	-46 987,87	-66 090,06
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	8 638 143,04	8 137 588,00
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja ja aineellisiin hyödykkeisiin	30,00	30 431,09
Henkilöstökulut yhteensä	8 638 173,04	8 168 019,09
Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2020	2019
Keskusta / Muonion osasto	461,50	588,00
Kokoomus / Muonion osasto	74,00	88,00
Sosiaalidemokraatit / Muonion osasto	96,00	72,00
Vasemmistoliitto / Muonion osasto	335,00	498,00
Yhteensä	966,50	1 246,00
Tilintarkastajan palkkiot	2020	2019
Tilintarkastuspalkkiot	5 230,32	7 232,92
Tilintarkastajan lausunnot	1 612,00	0,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	2 508,23	2 511,00
Muut palkkiot	279,62	47,12
Palkkiot yhteensä	9 630,17	9 791,04

11 Eriytetyt tilinpäätökset, muu taseyksikkö

11.1 Vesihuoltolaitoksen tilinpäätös

Vesihuoltolaitoksen tuloslas- kelma

laitoksen omat sisäiset menot ja tulot elimi- noitu

	2020	2019
LIIKEVAIHTO	409 841,21	351 671,49
Muut toimintatuotot	8 639,89	10 115,25
	418 481,10	361 786,74
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-73 183,27	-77 850,56
Palveluiden ostot	-74 202,34	-127 603,57
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-95 123,63	-99 050,03
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-21 804,55	-20 558,96
Muut henkilösivukulut	-3 247,77	-2 889,60
	-120 175,95	-122 498,59
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunn.mukaiset poistot	-143 978,92	-153 341,77
Liiketoiminnan muut kulut	-9 228,13	-1 879,31
Liikelylijäämä/ -alijäämä	-2 287,51	-121 387,06
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muille maksetut korkokulut	-4 253,13	-5 814,82
Vyörytyserät	-11 644,00	-12 811,00
Tilikauden yli-/alijäämä	-18 184,64	-140 012,88

RAHOITUSLASKELMA

	2020	2019
Toiminnan rahavirta		
Liikeyli-/alijäämä	-31 119,38	-121 387,06
Poistot	143 978,92	153 341,77
	112 859,54	31 954,71
Investointien rahavirta		
Investointimenot	33 700,59	4 262,04
Rahoitusosuudet inv.menoihin	<u> </u>	<u> </u>
	33 700,59	4 262,04
Toiminnan ja investointien rahavirta	146 560,13	36 216,75
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaik. lainojen lisäys muilta		
Pitkäaik. Lainojen vähennys muilta	<u>-100 000,00</u>	<u>-135 650,00</u>
	-100 000,00	-135 650,00
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta		
Saamisten muutos muilta	-7 537,18	-4 072,03
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-61 500,13	117 651,38
Korottomien velkojen muutos muilta	29 086,59	477,11
	-39 950,72	114 056,46
Rahoituksen rahavirta	-139 950,72	-21 593,54

Vesihuoltolaitoksen tase

	2020	2019
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	9 270,08	11 221,67
Aineelliset hyödykkeet		
Hallinto- ja laitosrakennukset	432 499,17	457 451,04
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 387 136,85	1 490 917,26
Muut kiinteät rakenteet	54 028,27	63 562,67
Koneet ja kalusto	0,00	2 722,14
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	1 873 664,29	2 014 653,11
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	129 185,71	136 722,89
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 012 120,08	2 162 597,67

VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Jäännöspääoma	1 337 046,00	1 401 918,99
Liittymismaksurahasto		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-371 190,91	-231 178,03
Tilikauden yli-/alijäämä	-18 184,64	-140 012,88
Oma pääoma yhteensä	947 670,45	1 030 728,08
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	267 500,00	367 500,00
Muut velat / Liittymismaksut	690 123,72	648 993,75
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	100 000,00	100 000,00
Ostovelat	3 453,05	15 496,43
Siirtovelat/lomapalkkajaksotus	3 372,86	-120,59
Yhdystilivelka/korottomat velat kunn		
	1 064 449,63	1 131 869,59
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 012 120,08	2 162 597,67

**Vesihuoltolaitoksen tuloslas-
kelma
Talousarviovertailu (sisäiset mu-
kana)**

	2020	2019
LIIKEVAIHTO	528 580,88	433 196,30
Muut toimintatuotot	8 711,89	10 115,25
	537 292,77	443 311,55
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-75 598,33	-80 657,54
Palveluiden ostot	-190 598,95	-206 321,40
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-95 123,63	-99 050,03
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-21 804,55	-20 558,96
Muut henkilösivukulut	-3 247,77	-2 889,60
	-120 175,95	-122 498,59
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-143 978,92	-153 341,77
Liiketoiminnan muut kulut	-9 228,13	-1 879,31
Liikelylijäämä/ -alijäämä	-2 287,51	-121 387,06
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muille maksetut korkokulut	-4 253,13	-5 814,82
Vyörytyserät	-11 644,00	-12 811,00
Tilikauden yli-/alijäämä	-18 184,64	-140 012,88

Käyttötalous

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos
Toimintatulot	512 200	537 292,77	-25 093	
Toimintamenot	-412 697	-395 601,36	-17 096	
Toimintakate	99 503	141 691,41	-42 188	
Poistot		-143 978,92	143 979	
Vyörytyserämenot		-11 644,00	11 644	
Kate yhteensä	99 503	-13 931,51	113 435	

Investoinnit

8470/Vesilaitos

Hanke 807/Kk vesi- ja viemäriinjat

	Talousarvio- määräraha	Määrärahan muutos	Talousarvio+ muutokset	Toteutunut	Poikkeama	Aikaisemmat kustannukset	Kustannukset yhteensä
Menot	-10 000,00		-10 000,00	-4 729,74	-5 270,26		-4 729,74
Tulot							
Netto	-10 000,00		-10 000,00	-4 729,74	5 270,26		-4 729,74

Hanke 812/Vedenottamon suunnittelu

Menot	0,00		0,00	-1 512,00	1 512,00	-6 093,96	-7 605,96
Tulot							
Netto	0,00		0,00	-1 512,00	1 512	-6 093,96	-7 605,96

Hanke 813/Oloksen vedenottamo

	Talousarvio- määräraha	Määrärahan muutos	Talousarvio+ muutokset	Toteutunut	Poikkeama	Aikaisemmat kustannukset	Kustannukset yhteensä
Menot				-19 140,00	19 140,00		-19 140,00
Tulot							
Netto				-19 140,00	19 140,00		-19 140,00

8480/Viemärilaitos

Hanke 807/Kk vesi- ja viemäriinjat

	Talousarvio- määräraha	Määrärahan muutos	Talousarvio+ muutokset	Toteutunut	Poikkeama	Aikaisemmat kustannukset	Kustannukset yhteensä
Menot	-10 000,00		-10 000,00	-8 318,85	-1 681,15		-8 318,85
Tulot							
Netto	-10 000,00		-10 000,00	-8 318,85	-1 681,15		-8 318,85

Vesilaitoksen toimintakertomus

Tehtävän kuvaus ja palvelusuunnitelma

Tavoitteena on toimittaa kuluttajille puhdasta vettä sekä puhdistaa käyttäjiltä tulevat jätevedet määräysten mukaisesti.

Vesilaitos, Muonio

Alkalointilaitoksen valmistuttua kirkonkylän, Oloksen ja Särkijärven vesi otetaan Hirsilaitavaarasta Kalliosalmen vedenottamon toimiessa varavedenottamona. Vesijohtolinjojen yhteispituus on n. 50 km.

Viemärilaitos, Muonio

V. 2008 on valmistunut kirkonkylälle uusi jätevedenpuhdistamo, jonne johdetaan myös Oloksen ja Särkijärven alueen jätevedet uutta siirtoviemäriputkea pitkin. Pumppaamoita on 16 kpl. Viemäriinjojen pituus on n. 48 km.

Vesilaitos, Olos

Olostunturin kaava-aluetta varten on oma vedenottamo, joka toimii nykyisin varavedenottamona ja lisäksi paineenkorotusasema II-kaava-alueella. Vesijohtolinjan pituus 13,10 km. Olokselle toimitetaan talousvesi Hirsilaitavaaran vedenottamolta. Tuomaanpalon alueelle on rakennettu 1,5 km vesijohtoverkosta.

Viemärilaitos, Olos

Olostunturin jätevedet johdetaan siirtoviemäriä pitkin kirkonkylän puhdistamoon. Oloksen alueen viemäriinjojen pituus on n. 13,10 km. Tuomaanpalon alueelle on rakennettu 1,5 km viemäriverkosta.

Viemärilaitos, Särkijärvi

Särkijärvelle on rakennettu aiemmin viemäriinjo (n. 1 km), johon on liitetty entinen koulu ja kahdeksan yksityistä kiinteistöä. Särkijärven puhdistamo on poistunut käytöstä syksyllä 2010. Särkijärven jätevedet johdetaan kirkonkylän puhdistamolle käsiteltäviksi. Samaan aikaan rakennettiin yhdysvesiputki Muonio-Särkijärvi -välille jolloin kiinteistöille voitiin tarjota mahdollisuus liittyä myös käyttöveteen. 2012–2013 vuoden aikana vesi- ja viemäriverkosta on laajennettu Pallaksen/Kalliotien alueelle. Särkijärven viemäriverkon pituus nyt 8 km.

Vedenottamot

Vuoden 1999 aikana on otettu käyttöön Kalliosalmen vedenottamo (Ylimuonio), joka toimii tällä hetkellä varavedenottamona. Hirsilaitavaaran vedenottamo toimii päävedenottamona. Raakavettä alkaloimalla nostetaan veden PH-arvo määräysten mukaiseksi.

Tehtävän yleistavoitteet

Raakaveden toiminnan turvaamiseksi rakennetaan uusi vedenottamo kirkonkylän läheisyyteen. Ajantasaisen kulutustiedon ja laskutuksen oikeellisuuden parantamiseksi, aletaan vuodesta 2020 alkaen vaihtaa kulutuspisteille etäluettavat vesimittarit.

Kirkonkylän vesilaitos

Muonion kunnan vesihuoltolaitos jakaantuu kahteen osa-alueeseen:

- Kirkonkylän vesilaitos
- Kirkonkylän viemärlaitos

Särkijärven vesihuolto sisältyy kirkonkylän vesilaitokseen.

Toimintavuonna talousvesi täytti sosiaali- ja terveysministeriön asettamat laatuvaatimukset ja –suositukset kaikissa tutkituissa näytteissä. Talousvesinäytteitä otettiin yhteensä kuusi kappaletta.

Putkirikkoja vesihuoltoalueella oli toimintavuonna neljä kappaletta.

Jätevesipuhdistamon tarkkailussa näytteitä on otettu yhteensä kuusi kappaletta lähtevästä ja tulevasta vedestä. Puhdistamon toiminta oli tehokasta ja toiminta täytti pääosin ympäristöluvassa esitetyt puhdistusvaatimukset.

Puhdistamalla jätevettä käsiteltiin vuonna 2020 yhteensä 185 906 m³ eli keskimäärin 508 m³/vrk. Ohituksia vuonna 2020 on suoritettu 0 m³. Kemikaalia (EKA WT-91) syötettiin jätevedeen noin 43 tonnia (keskimäärin 118 g/m³). Sakokaivolietettä vastaanotettiin yhteensä 4165 m³.

Muonion vedenottamoilta on raakavettä toimitettu verkostoon 105120 m³

Perusmaksujen ja käyttömaksujen hintoja tarkistettiin viimeksi 1.5.2020 sekä veden, että jäteveden osalta. Sakolietteen vastaanottomaksujen tarkistettiin samassa yhteydessä.

Oloksen vesilaitos

Oloksen vesihuoltoalueella on yksi vedenottamo Kehävaarassa. Sieltä on toimitettu vettä verkostoon 13 891 m³. Lisäksi Muonion kunnan vesihuoltolaitokselta on toimitettu vettä 2744 m³ Oloksen vesilaitokselle.

Tuomaanpalon vesi- ja viemäriverkoston rakentaminen valmistui syksyllä 2017.

Toimintavuonna talousvesi täytti sosiaali- ja terveysministeriön asettamat laatuvaatimukset ja –suositukset kaikissa tutkituissa näytteissä. Talousvesinäytteitä otettiin yhteensä kuusi kappaletta.

Oloksen vesihuoltolaitoksen alueelta toimitettiin 32 841 m³ jätevettä käsiteltäväksi Muonion kunnan vesihuoltolaitoksen jätevedenpuhdistamolle.

Käyttömaksujen hintoja tarkistettiin 1.5.2020 sekä veden, että jäteveden osalta. Uusia liittymiä vuonna 2020 Oloksen vesilaitoksen alueelle ei tehty yhtään kappaletta.

Taulukot taksoista ja liikevaihdosta

	Käyttömaksut alv 0 %		Perusmaksut alv 0 %		Liikevaihto
	Vesi	Jätevesi	Vesi	Jätevesi	ilman sis. Alv 0
Kirkonkylän vesilaitos	1,71/m ³	2,39 /m ³	36,55 € /vuosi	36,55 € /v	235 483,38
Särkijärven vesilaitos	1,71/m ³	2,39 /m ³	80,99 €/vuosi	80,99 €/v	23 260,19
Oloksen vesilaitos	1,71/m ³	2,39 /m ³	73,60 €/vuosi	73,60 €/v	64 121,,26
yht.					322 864,83

	Kirkonkylän vesilaitos	Särkijärven vesilaitos	Oloksen vesilaitos	Yhteensä
Alv 0 %				
Käyttömaksu vesi	1,71 /m ³	1,71 /m ³	1,71 /m ³	
Käyttömaksu jätevesi	2,39 /m ³	2,39 /m ³	2,39 /m ³	
Perusmaksu vesi	36,55 € /vuosi	80,99 € /vuosi	73,60 € /vuosi	
Perusmaksu jätevesi	36,55 € /vuosi	80,99 € /vuosi	73,60 € /vuosi	
Liikevaihto € vuosi 2020	235 483,38	23 260,19	64 121,26	322 864,83
Liikevaihto € vuosi 2019	212 444,81	14 695,15	62 489,36	289 629,32

Tavoite	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteeseen päästään	Mittarit	Toteutuma (tavoite seuranta ja toimintakertomus)
Toimittaa kuluttajille puhdasta vettä, sekä puhdistaa heiltä tulevat jätevedet määräysten mukaisesti.	Ajantasaisten laitteistojen- ja tekniikan hyvä ylläpito sekä verkostojen peruskorjaukset	Etäluettavat mittarit 200 kpl asennettuna kirkonkylälle. Verkostojen putkivuotojen lukumäärä enintään 5 kpl.	Mittaritoimittajasta johdun viime vuodelle tilatut mittarit toimitettiin vasta helmikuussa 2021. Putkivuotoja 4 kpl.
Puhdistamon toiminta lupaehtojen mukaisesti	Vesilaitoksen henkilöstön koulutus, puhdistamon laitteiston ylläpito/parantaminen.	Edellisin vuoden lupaehtojen täyttymisen tarkastelu tammi-helmikuussa.	Puhdistamon toiminta ei täyttänyt kaikkia ympäristöluvassa esitettyjä puhdistusvaatimuksia.
Henkilöstön jaksaminen	Esimiesten, työntekijöiden ja työterveyshuollon yhteistyö kehittämissä	Enintään 5 sairauslomapäivää/a	On toteutunut
Vesilaitostoiminnan uudelleen organisointi		Vesilaitos saatu siirrettyä pois kunnan omasta taseesta.	Ei ole toteutunut

Vesilaitoksen liitetiedot

Muonion kunnan vesilaitoksen käsittely muutettiin 1.1.2015 lukien laskennallisesta taseyksiköstä kirjanpidolliseksi taseyksiköksi. Laskennallisen taseyksikön jäännöspääomasta muodostettiin kirjanpidollisen taseyksikön peruspääoma.

Vesilaitoksen maksuja on korotettu 1.5.2020 lukien 7 %. 1.5.2019 maksuja korotettiin 15 % ja vuoden 2018 alusta lukien 10 %.

12 Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista

Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista

Kirjanpitokirjat:

- pääkirja atk-listoina
- päiväkirja atk-listoina
- osto- ja myyntireskontraraportit sekä saldolistat atk-listoina
- luettelo kunnan arvopapereista
- verotilitysten seurantakortit
- arvonnisäverotilitysten atk-listat
- palkkakortisto tietokoneistoina
- talousarviolainojen kortisto
- käyttöomaisuus Kasperin käyttöomaisuusohjelma
- irtaimistoluettelot kortistona

Tositelajit:

Tositelaji	Nimi
1	Pankkitositteet
8	Travel
9	Palkkatositteet
10	KP Laskennalliset
11	KP Automaattikirjaukset
12	SL Laskennalliset
13	SL Automaattikirjaukset
14	Vyörytykset
15	Luottotappiot
20	Ostolaskujen maksut
21	Ostolaskut WF
22	Ostolaskut ostoreskontra
23	Ostolaskut / projektit
30	Myyntireskontran suoritukset
31	MR/Yleislaskutus
32	MR/ProConsona
33	MR/Vesi- ja jätevesilaskutus
34	Sisäiset vesilaskut
35	Vesilaskut
40	Viitteettömät suoritukset
50	Toimeentulotuki
86	Hyvitysten kohdistus
87	Korkolaskut
88	Sopimuslaskutus
89	Sisäinen laskutus
90	Muistiot
96	Kirjanpidon tulos
97	Kirjanpidon tulos laskennall.
98	Sisäisen laskennan tulos
99	Sisäisen laskennan tulos lask.
100	Liitetietotosite

Kirjanpitokirjat, luettelot ja selvitykset on säilytetty kunnan arkistoon kunnan arkistosuunnitelman mukaisesti.

13 Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkinnät